

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Pesamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejema.

Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENECEC

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — V sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petitvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več kot trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Današnja številka obsega 20 strani.

Hrvatje in Slovenci.

Aneksija Bosne in Hercegovine ni bila bomba samo za balkanske in druge države, temveč tudi za Jugoslovane v habsburški monarhiji. Vse je iznenadil ta zgodovinski čin, dasi se je izvršil naravnim potom vsled znanih dogodkov v Turčiji in Bosni sami. Bosna in Hercegovina ste združeni z drugimi kraljevinami in deželami pod habsburškim žezlom, ni pa še rešeno državnopravno vprašanje, ali se priklonijo avstrijski ali ogrski državi, ali pa se združijo Dalmacija, Bosna in Hercegovina s kraljestvom hrvatskim kot posebno državno telo v okviru habsburške monarhije? To vprašanje ostane sicer za sedaj »provizorno«, vendar pa na dnevnem redu vseh političnih krogov in korporacij, osobito med Jugoslovani. Zato tudi mi Slovenci nočemo in ne smemo brezbržno opazovati nadaljnjega razvoja, da nas ne preseneti druga bomba, katere bi ne mogli biti veseli, kakor smo aneksije. Ni nam treba naglašati, tudi pred nikomur se opravičevati, da prešinja že celokupen slovenski narod velika ideja hrvatskega državnega prava. Le združeni s Hrvati moremo Slovenci si zagotoviti svoj narodni in gospodarski obstanek, obenem pa tvoriti ob Adriji trdno stražo habsburški vladarski hiši in močno ravnotežje proti mažarskim aspiracijam.

»A tengere Magyar«. Kakor Ksenofontovi vojaki, drhte in preže Mažari na morje. Do morja, do Adrije pa morejo le preko Hrvatske, Bosne in Hercegovine. Ni jim dovolj »provizorna« Reka, od Zadra do Kotora hočejo si urediti svoje luke, na hrvatski zemlji razobesiti svojo zastavo. Zato se sklicujejo na svoje »zgodovinske pravice« tudi do Dalmacije, češ, da so ob Adriji v davni minulosti vladali ogrski kralji Koloman, Karol Robert in Ljudevit Veliki. Dalmatinci pa se k večjemu spominjajo Ljudevita Velikega, ki je po Dalmaciji preganjal hrvatske velikaše in malone zatrl slavni rod Šubičev, ali pa kralja Bele IV., ki je pred Mongoli iskal zavetišča v Dalmaciji. Zato nismo in ne bomo nikdar razumeli, še manje odobraval tiste struje med Hrvati, ki poljubljajo peté svojim zakletim protivnikom in se meče pod no-

ge mažarskim šovinistom. Priznamo, da so imeli na Dunaju za Jugoslovane vedno zamašena ušesa, da so vse avstrijske vlade zanemarjale slovanski jug in se spominjale »vedno zvestih« Slovencev in Hrvatov le ob času sile in nevarnosti. Toda vremena so se zjasnila, in novejša zgodovina nam je priča, da mažarska oligarhija ne pozna hrvatskega državnega prava in navzlic jasnemu zakonu smatra hrvatsko kraljevino kot svoj pašalik.

Hrvatje ne smejo pozabiti na besede znanega političnega akrobata Ugrona, ki je v zadnjem zasedanju ogrske delegacije proglasil Adrijo za mažarsko morje. — Ugron ne prizna ogrsko-hrvatske državne zajednice, ne hrvatske ravnopravnosti v tej zajednici. Ali naj je Dalmacija drugi Erdelj, Bosna in Hercegovina vežbališče mažarskih satrapov in kolonija pomažarjenih židov? In kar govori gromovnik Ugron, to govori od srca mažarskim motogcem. Druga reška resolucija bi bila dokaz, da so dragi nam bratje mnogo pozabili, a malo se naučili. Mažarski načrt je gotov. Avstrijski narodi naj dobé federalizem z osrednjim parlamentom. Med Avstrijo in Ogrsko se ustvari personalna unija, na Ogrskem pa dualizem s hrvatsko kraljevino, združeno z Dalmacijo, Bosno in Hercegovino. Za to mažarsko milost morala bi Hrvatska žrtvovati Reko in vse svoje železnice. To bi bil prvi korak. A potem? »A tengere Magyar«. Dalje preko Bosne in Hercegovine do zelene Adrije in v hrvatskem Primorju: doli do zadnje dalmatinske luke bi zavihrala mažarska zastava. To niso samo sanje in zablode, marveč resni načrti mažarskih politikov.

Ko bi bili Slovenci sebični in v prvi vrsti gledali na svojo korist, rekli bi prijateljsko Hrvatom in Srbom: Združite se z nami, da tvorimo novo, veliko jugoslovansko kraljevino z širšo avtonomijo v družini avstrijskih narodov. To bi bil radosten pogled v novo, veselo bodočnost »Nove Avstrije«. Praznovali bi drugo leto stoletnico poživljene, velike Ilirije pod avstrijskim cesarjem in ilirskim kraljem. Toda poznamo užaljeno in tolokrat prevarano dušo hrvatsko-srbskega naroda, da ne zidamo zlatih gradov v zraku vzpričo današnjih razmer.

Eno je gotovo, da Bosna in Hercegovina ne moreta dolgo ostati peto kolo pri habsburški monarhiji, marveč se morata

v doglednem času združiti s hrvatskimi deželami v eno upravno telo. V vseh teh deželah prebiva hrvatsko-srbski narod. Ako se sporazume in zedinijo narodni voditelji na podlagi popolne ravnopravnosti v vsakem pogledu, onda ni bila okupacija klin v slovansko meso in aneksija je rojstveni dan novega življenja, procvita, kulturnega in gospodarskega napredka med Jugoslovani. Treba je najprvo dokazati bosanskim Srbom in mohamedancem, da imajo v habsburški državi prave brate po krvi in jeziku, kateri hočejo z njimi na vekov veke deliti žalost in veselje, združeni pod habsburškim žezlom. Poneha naj stari separatizem med Hrvati in Srbi, da ustvari trdno podlago nadaljnjemu razvoju in narodni zajednici kot »tertia pars«, enakopraven del skupnega državnega telesa. Ako se Hrvati in Srbi zedinijo kot eden narod ter svoje koristi spravijo v soglasje s težnjami monarhije in dinastije, postali bodo faktor, s katerim bodo morali vedno in resno računati merodajni krogi.

Hrvatsko državno pravo, ki je utemeljeno v zgodovinskih dejstvih, pa dokazuje tudi, da spadajo k samostojni, avtonomni hrvatski kraljevini tudi dežele, koder bivajo Slovenci. To ni izrodek bolne domišljije, marveč zgodovinsko dejstvo. O tem smo že večkrat pisali v našem listu. Ponovimo s kratkimi stavki. Meseca novembra 1526 so Ogri Habsburžana Ferdinanda I. izvolili za svojega kralja, Hrvatje pa, nezavisni od Ogrov, pozneje dne 1. januarja 1527 na gradu Cetinu ter obljubili zvestobo tudi moškim naslednikom Ferdinandom. In tedaj so zastopniki hrvatskega naroda zahtevali od svojega novega kralja, naj združi s Hrvatsko »avstrijsko-hrvatske zemlje«. Cesar Ferdinand pa tedaj ni imel časa in je obljubil, da hoče o tem še razmišljati. In te »hrvaško-avstrijske dežele« so bile tudi naše slovenske pokrajine. To se razvidi iz sklepa hrvaškega sabora z dne 9. marca 1712. Cesar Karol VI. ni imel moških potomcev in je hotel svoji hčeri Mariji Tereziji zagotoviti prestol ter vse dežele. Hrvatje so sklenili, da priznajo tudi ženskim potomcem habsburške rodovine pravico do hrv. prestola, »če hkrati ima v posesti Štajersko, Koroško in Kranjsko — dum simul provinciarum Styriae, Carinthiae et Carniolae possessionem habebit.«

Ta sklep je potrdil cesar Karol VI. In

na to zgodovinsko pravo se moremo sklicevati Slovenci v tem važnem trenutku, ko se razpravlja o bodočnosti Jugoslovancev. S Hrvati nas družijo bratska kri, vežejo nas zgodovinsko pravo, skupni gospodarski in kulturni smotri, zato je naša narodna dolžnost, da zopet opozarjamo na to dejstvo. Ideal hrvatsko-slovenske zajednice je dosegljiv, ker je le na korist habsburški državi, ako ne zamudimo pravega trenutka. Vigilantibus iura! Z.

Slovenci v New Yorku.

Rev. Kazimir Zakrajšek nam piše: Newyorška novoustanovljena dekliska družba jako lepo napreduje. Sicer je vsak začetek težak, vendar družba napoveduje najlepšo prihodnost. Število članic vsak teden še narašča. Ustanovljena knjižnica ima že nad 100 knjig, ki se pridno izposojujejo. Večerne šole za nemščino, angleščino in petje se udeležuje lepo število deklet. V nedeljo, 11. oktobra, je že nastopilo s prvo svojo prireditvijo. Po običajni popoldanski službi božji v cerkvi sv. Nikolaja smo priredili malo popoldansko zabavo. Dramatični oddelek družbe je uprizoril dva šaljiva prizora s petjem »Zborovanje društva Metla« in »Krščena Miška«, in deklamacijo »Meta in Jaka«. Družbeni štiriglasni ženski zbor in mešani cerkveni zbor sta med presledki prepevala narodne pesmi. Po predstavi so govorili razni govorniki, med drugimi rojak A. Jakopič, ki je v navdušenih besedah bodril rojake k edinosti, k zvestobi, veri in domu. Tudi župnik J. Nageleisen je izpregovoril živahno pozdravljen in iskreno pozdravil Slovence. »Vi ste Slovenci, jaz sem Nemec, vendar vsi imamo enega Očeta v nebesih in eno mater na zemlji — sv. Cerkev. Zato pristrčno pozdravljeni! Naša cerkev je vaša. Čutite se tukaj, kakor na svojem.«

Naše matere so ustanovile žensko društvo M. B., ki bo meseca decembra ustanovljena v cerkvi Sv. Nikolaja.

Za december pripravljamo »Lurško pastarico«, ko bomo praznovali obletnico Lurda in zlato mašo sv. očeta.

Za verske potrebe naših Slovencev je za silo sedaj dobro preskrbljeno. Ko sem prišel v New York kot avstrijski izselniški misijonar, sem se nastanil v samostanu sv.

LISTEK.

Dogodki nalovnega človeka.

(Slika iz ruskih jetnišnic.)

»Naivni človek«, poslanec v rusko državno durno, gospod Jezierski, je bil radi nekega prestopka obsojen letošnjo spomlad na tri mesece ječe. V svoji naivnosti je mislil tako-le:

»Ali je vredno, da bi se trudil s pri-tožbo ničnosti! Komur je prisojeno, da mora sedeti, mu nobeno mazilo ne pomore! Najbolje, da takoj obsedim svojo porcijo — bom vsaj v dobi majnikove vojave spet čist in lep in pojdem iz mesta na deželo.«

In »Naivni človek« je šel na policijo.

»Tako in tako,« razlaga »Naivni človek« komisarju. »Vtaknite me v luknjo.«

Toda komisar komizigne z ramo.

»Kako ste čudni,« reče. »Ali mislite, da nimam drugega dela, kakor da bi iskal obsojenim gospodom jetniška stanovanja? Pri nas, cenjeni gospod, ni noben urad za iskanje stanovanj, ampak policijski komisarijat! Zapomnite si! Pride čas — vas bomo že pobasali v luknjo.«

»Naivni človek« gre naravnost v jetnišnico.

»Imam prošnjo do vas,« reče nadzor-

niku. »Sojeno mi je, da imam sedeti v ječi, a policija me noče vtakniti notri. Pravijo, naj počakam. Toda jaz imam pravico sedeti. Jaz imam izpričevalo — sodnijsko obsodbo, ki je že postala pravomočna! Jaz ne prosim nobene milosti, ampak zahtevam, da bi se mi storila pravica, ki mi gre! Odločite mi torej primerni prostor, kjer bi mogel odsedeti svojo kazen! Kje je moja soba?«

»Ali ste pri zdravi pameti?« odvrne »Naivnemu človeku« načelnik jetnišnice. »Kaj mislite, da nisem načelnik jetnišnice, ampak kakšnega »Grand Hotel de Paris«? Mislite, da imate samo vi v celem mestu pravico sedeti v ječi? So obsojenci, ki so bolj zasluženi, kot vi, pa čakajo potpežljivo, dokler jih ne pokličemo. Kakšna furija ste vi! Saj imamo gospode, ki so obsojeni na osem mesecev, vsak dan prosijo, pripravljani so odsedeti svojo mero, če treba na hodniku, pa morajo oditi z dolgim nosom. Tu pa, samo tri mesece — pa se tako postavlja. Kaj pa vendar mislite, gospod? Ali naj izpustim kakšnega bombista, da bi vam naredil prostor? Hej, portir, odženi sitneža! . . .«

»Naivni človek« je šel na dva, tri kraje v svojem rojstnem mestu — v jetnišnico za hudodelce, v jetnišnico za dolge, v disciplinarno jetnišnico, toda povsodi je doživel fiasko.

»Da bi vas bes plental!« zakliče »Na-

ivni človek«, katerega je ta smola že spravila iz ravnotežja. »Jim bom že dokazal, da imajo dolžnost vtakniti me v luknjo! Kakor hitro imam v žepu sodnijsko obsodbo, ki je postala pravomočna, imajo dolžnost me vzeti!«

In se ne premišljuje veliko, ampak gre v Peterburg k samemu Kamišanskemu.

»Vaša ekscelenca!« začne prositi »Naivni človek«, ko je stal v kabinetu nadpravnika peterburškega sodišča. »Brante me pred samovoljo policijskih in jetniških uprav. Jaz imam pravico sedeti, a oni me nečejo vtakniti! Čemu mi torej državni zakonik daje pravico odsedeti, če ne morem izvrševati te pravice.«

»Državni zakonik vam ne daje pravice sedeti,« podučil je »Naivnega človeka« državni nadpravnik, »ampak vam samo nalaga dolžnost, da odsedite tri mesece. To ni vse eno.«

»Torej toliko bolj!« zakliče »Naivni človek«. — »Torej me policija in jetniška uprava ovirajo v izvrševanju moje pravne dolžnosti, pod gotovimi oziri celo službene dolžnosti!«

»Hm . . .« — odvrne nadpravnik — »menda imate res prav. Dobro! Jaz jim naročim, naj vas vzamejo.«

In dal je »Naivnemu človeku« listek do policijskega komisarja.

»Same nesreče me vedno zadevajo!« — zakliče komisar, ko je prebral listek.

— »Kam naj vas pa vtaknem, ko je vendar po vseh jetniških hišah še bolj kot prenapolnjeno in celo najvažnejši obsojenci stojé cele mesece na listini kandidatov. Toda pojdiva! Morebiti se nama posreči najti kje prosto sobico.«

Vzameta izvoščeka »od ure« in gresta.

»Kako ste otročji!« — rekli so komisarju »pod Križem«. — »Kaj pa je to, če je obsojen . . . Pri nas brusijo obsojenci vsaki dan pete ob pragu. Nedavno je prišel nekdo celo z vizitko od same kneginje Kapučijde — pa smo ga zavrnili. Pri nas so vse številke, celo najmanj vabljive, abonirane že za dve leti naprej. Oglasite se pri nas leta 1911, potrudimo se, da vam do takrat kaj pripravimo.«

V preiskovalni zapor ju celo pustili niso.

»Berita« — je rekel portir, ter pokazal na plakat na vratih.

Komisar in »Naivni človek« prebereta.

Upravištvo preiskovalnega zapora prosi najuljudneje vse, ki so bili sodnijsko obsojeni in žele dobiti sobo, da presede kazen, naj se ne trudijo s hojo v jetniško pisarno, ker se ne bo oziralo na nobeno podobno željo radi popolnega prenapolnje-nja ječe.

V Derjabskega ječo komisar z »Naivnim človekom« niti ni poskušal iti,

Franciška. Rojaki se me kmalu začeli iskati v cerkvi. Toda ta je jako oddaljena od slovenske naselbine. Imeli so odročno pot in stroške. Mislil sem, kako bi se moglo poskrbeti zanje, dokler ne dobe svojega duhovnika in fare. Odložil sem se, da bom prevzel stalno pomoč pri cerkvi sv. Nikolaja. Ta cerkev je nekako ravno v sredi Slovencev. Oni iz mesta imajo prilično in tudi oni, ki so v Brooklynu, nimajo daleč, ker je blizu mostu. Župnik te cerkve je g. Nageleisen, goreč in apostolski mož. Ko sem videl, da ima dobrega duha, opozoril sem ga na svoje rojake v okolici njegove cerkve. Takoj se je z veseljem zavzel zanje. Posvetoval se je z nadškofom in določilo se je, da naj Slovenci spadajo v to cerkev, dokler se zanje kako drugače ne poskrbi. Ker se jih je veliko zapisalo v faro, dovolila se nam je takoj popoldanska služba in sedaj že dopolpoldanska. Zato moram pa jaz vsak dan v tej cerkvi maševati peto sv. mašo, vsako nedeljo imeti tudi dve nemški pridigi in pomagati v spovednici. Tako smo dobili na razpolago krasno cerkev, prostorno in lepo dvorano pod cerkvijo z odrom, lepo društveno sobo in posvetovalnico. Za naše razmere je boljše preskrbljeno, kakor bi si bili mislili. In rojaki prav marljivo prihajajo k službam božjim.

Te dni ustanovimo tudi prepotrebno družbo sv. Rafaela za Jugoslovane. Začetkom prihodnjega meseca začne že poslovati, kakor upam.

Zaslužek je v Ameriki splošno še jako slab. Pravijo, da pred spomladjo ne bo nič boljše. Zato svarim rojake, naj še ne hodijo sedaj sem.

Poročila tukajšnjih listov o dogodkih v Ljubljani so nas izprva zelo osupnili. Ko smo pa po slovenskih listih izvedeli istino, bili smo ogorčeni nad skrajno lažnjivimi poročili z Dunaja in Berlina. Po vsej Ameriki se prirejajo protestni shodi in nabirajo prispevki za žrtve. Največji nemški ameriški list list »Newyorker Staats-Zeitung« je med drugimi budalostmi poročal celo, da je »Pöbel« sklenil po vseh uradih vpeljati le »croatische Amtssprache«.

Vinska kriza.

Trta je letos bogato obrodila v vseh vinorodnih krajih. Posledica pa je, da vinogradniki ne morejo spraviti pridelka v denar ali pa jim kupci ponujajo tako nizke cene, ki ne odgovarjajo troškom obdelovanja. Najhujši udarec je to za one vinogradnike, katerih glavni ali edini dohodek je vinski pridelek. Kako pa naj n. pr. Vipavec izhaja, ako svojega z velikim trudom pridelanega vina niti po 20 vinarjev ne more prodati. Enaka beda je v Istri, koder vinogradnikom ponujejo kupci komaj po 14 vinarjev. Posebno slaba se godi krajem, ki so oddaljeni od železnice. Vino naj proda po 14 vinarjev, navrže naj po dva litra na sto in postavi vino še na železnico. Kaj pa ostane ubogemu vinogradniku, da plača davke, preživlja svojo družino in povrhu poravnava še obresti od dolgov! Nasprotno pa se čuje od vseh strani, da se toči vino v mnogih gostilnah po 80 vinarjev, in večkrat sama brozga. Izgovarjajo se radi, da itak vse iztočijo. Gledajo v prvi vrsti na ceno in ne toliko na kakovost. Opozorjamo torej rojake, naj ne kupujejo tujih vin, ker imajo doma

v Vipavi, na Dolenjskem in v sosedni Istri dovolj izvrstnega vina.

Slovenski dijaki v tujini.

(Iz akademiških krogov.)

Zadnje leto v zgodovini avstrijskih visokih šol je pokazalo, da je kot nov in močan, če že ne merodajen faktor na politično torišče stopila tudi akademična mladina. V živem spominu so nam dogodki letošnjega junija, ko je svobodomiselnost dijaštvo na vseh univerzah s svojim generalnim štrajkom in divjaškimi napadi na mirne katoliške kolege spravilo vladu v težko krizo in občutno omajalo stebre Beckovega kabineta. Tedaj je bila avla pozorišče avstrijske notranje politike in časopisje je malodane poročalo samo o kravalih na univerzah.

Vlada si ni znala pomagati in le usmiljeni junij je našel »formulo«, s katero je bila vlada, pa tudi po težkih bojih in naporih utrjeno burševstvo iz zagate. Pogнали so vse dijaštvo na počitnice in tuhtali po sredstvih, kako stopiti razgražajem na prste.

Ali vroči dnevi niso nič kaj pomirjevalno vplivali na razdražene in prekuhanne mozgane svobodomislernih akademikov. Krvavi septemberski dogodki na Slovenskem so zadostili poučili naše slovensko svobodomiselnost dijaštvo, da je bilo pač nad vse neumno, vezati se z brutalnimi burškami, ki so za zahvalo čez tri mesece napadli v Ptuj svoje prejšnje »častihlepne pomočnike v boju proti klerikalizmu«. Čeloh vračajo nemški nacionalci zahvalo s tem, da letos dosledno izživajo s frankfurtaricami Pražane, vsled česar bi bilo radi vednih demonstracij skoraj proglašeno nad Prago obsedno stanje. In Italijani? Tem revežem, ki jih vlada že štiri leta vodi za nos, ne privoščijo burši lastnega vseučilišča in jih redno vsako leto na Dunaju kakor v Gradcu krvavo pretepajo! Seveda iz same ljubeznjivosti.

Tudi letošnje leto nam obeta, da bodo dogodki na visokih šolah dajali smer naši notranji politiki, če se na merodajnih mestih ne odločijo narediti konec ti dijaški politiki sile in terorja. Krvava bitka na dunajskem vseučilišču, v kateri je bilo nad 50 ljudi ranjenih, v kateri se je streljalo itd., daje resen opomin celi Avstriji, da je treba konečno urediti naša zamotana vseučiliška vprašanja po pravili ravnopravnosti. Vsakemu svojo pravico glede mišljenja ali narodnosti!

Ne bom ob ti priliki razmotrival vprašanja glede slovenske univerze, v koliko je to napredovalo. Mi vemo, da se bo ta zadeva rešila v doglednem času in zato polagamo temelje, na katerih bo stalo kulturno in gospodarsko močno slovenstvo.

Je pa še veliko drugega, kar se tiče slovenskega visokošolstva in kar se bi dalo takoj doseči. Znan je položaj slovenskega dijača v tujini, v narodnem kakor tudi v privatnem oziru. Nasprotstvo nemškega dijaštva in meščanstva do Slovanov, se je vsled poostrenih narodnih bojev današnjih dni spremenilo v dejansko sovražstvo. Opomnim le na žalostne slučaje, ko se pridnemu in ubogemu Slovincu že a priori pove, da nima pričakovati pri prošnji za podporo nikakega uspeha, ko se ga vrže iz dijaškega doma na cesto, se mu odpove privatno stanovanje, samo radi tega, ker je Slovenec.

Zadnji slučaj z menso akademico na Dunaju osvetljuje, da je ta zavod igrača v rokah nemških dijakov. Kadar se ti namreč spopadejo z Italijani ali Slovani, pa dajo zapreti prostore te dijaške kuhinje, misleč s tem kaznovati uboge dijake, ki se pa po navadi ne pretepajo. Še več drugih primerov bi navedli, a za malo sliko žalostnega položaja slovenske akademične mladine naj zadostuje. Kdor je sam videl od bližje to zlato akademično življenje, vé veliko zanimivosti.

Da smo kot narodni faktor na dunajskem in graškem vseučilišču manj kot ničla, kar se tiče pravic, je žalostna resnica. Ponekod se nam celo prepoveduje govoriti v lastnem jeziku, seveda brez uspeha. Nič kaj vesele avspicije akademične karijere za onega, ki se še ni navadil novega milijaja v tujem mestu.

V tem oziru bo treba priboriti zlasti onim narodnostim na dunajski in graški univerzi ravnopravnosti, ki še nimajo lastnih vseučilišč. Naši jugoslovanski poslanci naj zastavijo tu svojo silo. Hvaležen jim bo slovenski akademik, pa tudi cel narod.

H koncu povzdiguje svoj glas: »Dajte ubožnim slovenskim dijakom na Dunaju in v Gradcu svoj lastni »Slovenski dijaški dom« in omogočite z obilnimi podporami izdatnejše delovanje slovenskih podpornih društev. Leto 1908. naj bo znamenje boljše bodočnosti našega dijaštva!

O steklini in njeni nevarnosti za ljudi in živali.

Mnogi slučajni pasje stekline v zadnjem času dali so povod raznim objavam v našem časopisju. Ker pa je bilo med njimi tudi nekaj takih — in to celo v našem ljubljanskem uradnem listu — ki razširjajo, oziroma potrjujejo zastarele nazore o vzrokih, bistvu, razširjanju te prenevarne bolezni, naj se spregovori v občo korist in pojasnilo še nekaj besedi.

Opiraje se na najnovejša raziskavanja in na neopovrjene znanstvene dokaze, moramo pred vsem pribiti, da steklina ne nastane nikdar sama od sebe, temveč da se ta bolezen pojavi edinele vsled okuženja (infekcije). Hrana, pijača, podnebje, toplota, ravnanje z živaljo itd. nima prav nikakega vpliva na pojav stekline same. Vselej in v vsakem slučaju, naj si bo pri človeku ali pri živalih, mora se izvršiti najprvo okuženje po strupu stekline, ki se nahaja predvsem v možganih, hrbtnem mozgu in v slini. Okuženje se izvrši na vadno po ugrizu, a zadostuje tudi, da pride na opraskano ali ranjeno kožo slina, ki je že okužena po steklini, in mnogo slučajev stekline pri ljudeh je dokazanih, katere je okužil pes vsled lizanja neznatno opraskane roke. Po zelo zanimivi razpravi v »Trztl. Z. Bittu« posnamemo, da je slovit raziskovalec prof. Babes dokazal: strup stekline ne samo v osrednjem živčevju (možganih, hrbtnem mozgu), ampak tudi v očesu, v slini priušesne slinavke, v trebušni slinavki in celo v mleku in sicer že več dni pred izbruhom bolezni. Vsled tega so živali že 3 do 8 dni pred izbruhom stekline nevarne in lahko okužijo druge živali ali celo človeka. Zato se mora vsak ugriz ali poškodba po psu z največjo skrbjo zdravniško lečiti in pes sam bi se moral v vsakem slučaju vsaj 8 dni živinozdravniško opazovati radi stekline; v sumljivih slučajih bi bilo pač najbolje po tem opazovanju pokončati žival in po-

slati mozgane in hrbtni mozeg v raziskavanje na postajo za diagnostična cepjenja v živinozdravniški visoki šoli na Dunaju.

Za človeka so ugrizi in poškodbe po steklih živalih — steklina se pojavi lahko pri vseh živalih brez izjeme — različno nevarne. Čim večja in globokejša je rana, tem nevarnejša je; ualje so poškodbe na glavi najbolj nevarne, manj na rokah in še manj na nogah, torej: čim bolj od možganov oddaljene, tem manj nevarne. Za okuženje je dalje važno, koliko strupa pride v rano, zato so ugrizi skozi obleko manj nevarni, kot poškodbe na nepokritih delih telesa. Strup stekline je fiksen in se pri ugrizih skozi obleko mehanično odbriše, vsled česar se tako okuženje zabrani, oziroma zmanjša, istotako se s krvavitvijo rane same že odpere strup in vsled tega vidimo, da se mnogokrat srečno zadržati strašna in brezpogojno smrtna bolezen stekline in da od ogrizenih ljudi, ki se ne dajo cepiti, oboli in umrje le 15—16 odstotkov ali 21 odstotkov, pa tudi le 8 odstotkov.

Iz rane dalje se širi strup v truplo navadno po živcih in potrebuje radi tega dalj časa, da dospe do možganov, oziroma do osrednjega živčevja. Zato vidimo, da od dne ugriza ali poškodbe pa do izbruha stekline preteče več časa, katerega imenujemo čas inkubacije. Ta čas je kaj različno dolg. Najkrajši čas inkubacije je 13 dni, navadno pa preteče 50 do 60 dni, pogosto tudi mnogo več, da, celo leta, in znani so slučaji petletne inkubacije. V dobi inkubacije ostane človek navidezno zdrav, sem in tam se pojavi vročica, navadno pa ista izostane. Prvi znaki stekline pri človeku pojavijo se z bolečino na kraju ugriza ali poškodbe, bolečina se razširi tudi na živce dotičnega okrožja, v enem ali dveh dneh sledi glavobol, slabo razpoloženje, pomanjkanje slasti do jedi, pomanjkanje spanja, pojavi se bljuvanje in vročica. Že naslednji dan kaže bolnik silno občutljivost proti svetlobi in zraku, navadno tudi občutljivost proti vodi, kar povzroči hude krče v požiranju, krči se razširijo na požiralnik, mali jeziček in na dihalo. Najhujši krči se pojavljajo v požiralniku. Bolnik postane silno razburjen in razburjenost se stopnjuje do strašne besnosti, pri ženskah in otrocih pa nasprotno besnost mnogokrat izostane. H koncu se pridruži otrpnenje udov, kakor tudi duševno otrpnenje. Neizogibna smrt nastopi lahko že prvi dan, izjemoma šele 15. dan bolezni.

Z ozirom na strašne posledice ugriza po steklih živalih, je važno vedeti za prve pripomočke pri poškodbah ljudi. Pred vsem naj se rana (poškodba) dobro iztisika, da kar mogoče dobro krvavi, obenem je treba takoj izpirati poškodbo s kako tekočino, katero imamo pri roki, če drugega ni, rabi se lahko lastni urin. Izsesavanje rane je vsekako nevarno in se mora pri najmanjših poškodbah na ustnicah ali v ustih brezpogojno opustiti. Tudi umetno razširjenje, rezanje ugriza naj se opusti. Glavno pa je, da se poškodovancu brez odloga in temeljito izperejo poškodbe z 1% sublimatno vodo in da se rana v vseh delih in kotih izbriše s snažnim platnenim kosom, ki je namočen z navedeno sublimatno vodo. Da se naj ta pomoč poišče nemudoma pri najbližjem zdravniku, menda ni treba še posebej povdarjati. Pred izžiganjem ran se z ozirom na slabe

kajti, na zaprtih vratih sta zagledala napis, kjer je stalo črno na belem:

Zaprto radi prenapolnjenja!
Pozno v noči se vrneta komisar in »Naivni človek« domov na komisarijat. »Veste kaj, jaz vam svetujem — reč komisar, — ovsedite svojo kazen pri meni v pisarni. Saj vam je vseeno! Jaz v resnici že kar nog več ne občutim. Pod streho vam uredimo posteljo, mizico, stolček, — vse česar treba.«

»Ne maram!« — odvorne odločno »Naivni človek.« — »Jaz imam pravico sedeti v ječi, čemu bi sedel v pisarni?«

In gre spet h Kamašinskemu.

»Vi ste pa res sitnoba« — reče »Naivnemu človeku« nadpravdnik. »Gotovo imate pravico zahtevati prostor v ječi, toda če ni prostora, ali bi ne mogli nekoliko počakati? To pa res ni delikatno! Če bi vsi obsojenci tako počenjali, kot vi, bi mi ne ostalo družega, kot odložiti službo. Menda vendar ne boste zahtevali, da bi za vas sezidal posebno ječo. Mari ne veste, da ruske finance niso nič kaj v dobrem stanju. To je celo nepatriotično! Se vam takoj vidi, da ste kadet! Človek, ki ljubi svojo domovino, ne bo takoj položil noža na grlo.«

Slednjič je pa vendar dal »Naivnemu človeku« pismice na načelnika neke ječe. Na koncu je »Naivni človek« vendarle dosegel svoj namen.

»Uf!« — je zaklical, ko se je slednjič nahajal sam v svoji celici. »Kaj ne pri-

de ljudem na misel: zapiši se za kandidata in čakaj, da pride nate vrsta! Ne, moji dragi! Če ste obsodili, pa zaprite!

In vesel, brez skrbi, kot resničen asistent, prične razkladati svoje reči.

Zvečer pa zarožlja ključavnica, vrata se odpro in nadzornik stopi v celico »Naivnega človeka«.

»Spravite skupaj« — reče. — »Le hitro. Prostor je treba izprazniti.«

»Kako?« — zakliče »Naivni človek.« — Ali bi me že radi prenesli v drugo celico? Čemu pa?«

»Dovolj klepetanja!« — pretrga besedo nadzornik. — »Tu na hodniku čaka obsojenec s priporočkom kneza Tugonovskega, vi se hočete pa še razgovarjati...«

Pobere reči »Naivnega človeka«, zveže v culico in pelje »Naivnega človeka« na hodnik.

»Kako!« — zakliče »Naivni človek.« — »Mene gonijo od tod? Mene, ki sem obsojen od višjega sodišča? Mene, katerega je priporočil sam Kamišanski? Ne, moji dragi! Jaz imam spričevalo! Bom vas tožil! Jaz imam pravico sedeti in bom sedel!

Jetniška vrata so se že skoraj za njim zaprla in glas »Naivnega človeka« je bil glas vpjočega v puščavi.

»Naivni človek« se nekoliko pomisli, potem pa pokliče izvoščeka, ter se odpelje spat v hotel.

Dr. Leop. Lenard.

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter!

A sa šlišal, kuku sa u Mar-purg mestn učeti lujalen?

Kar tupeja se ket lujeva sveča ud same lujalnost in hvaležnost zadubrote, ke nm jh ulada skazuje.

Mestn učeti u Mar-purg sa sklenil,

de more bt na večer jubeleuma pu celmo Marpurga tma. Al veja za kuga? Jest pu-znam marpurgarske mestne učete ke nečja de b Marpurg tku razsvetlil, de b se usa tista nemškutarska nasnaga vidla, ampak ja čja saj tist večer iz tema zakrit. Marpurgari boja ta gnar punucal za šulferaj in pa za zidmarka.

Šlišja gespud redehter kua sem je zadnč zgudi. Kej taaga še ni blu u Iblan,

kar Krakucanke mataviučk pa peteršilčk prdajaja. Zdej kje blu semen, sm pa tou mojga bka prdat. Kje letas trava tku draga, ga pa nam mogu sfutrat, zatu sem ga pa na prodi gnou. Pa ni blo nč kšefta, zatu sm ga raj dam furu, potl sm šou pa h Figabert nana kruglica. Tam je blo pa use pouhn ldi, k sa šl ud sejma. Kar t prpele en lžanc dva kojna, enga švorca pa enga šimelna, pa jh je začel kar na duriš prdajati. En cajt sa upil, na zadne sa se pa le uglihal in lžanc je kojne udrim. Pol je dau pa za likof, mi sma pa pil. Ta adut je pa prou dobr kšeft naredu, zatu kje mou švore en velik tadu. Jest sm pa tu prec pu-gruntu pa kje šou lžanc mal vn, sm ja pa za nem pulakiru, deb ga zuni mal puškatlu, zatu k jh je tku putegnu. Ksval bla zuni sm mu pa reku: »Ti s pa kaul, k znaš tku dobr štadieva kojne prdajati.« lžanc sa je pa namuzmu pa ja je pu soje zaviju: »E kaj, šemel je dobr ampak švore je ud muh.« Ta zadne šter besedce je pa slišu tist pulcaj, kje že zadnč ldi tku not tunku pa ga je kr za krogic zagrabu pa ga u špehkamra cefrou. Jest b lžanc rad pumagu pa sva s stistim pulcajam mal nauskriž in tu b blu za lžanca še slabš. lžanc je mogu jt, še ce-he ni mogu plačat. Jest pa tud glih nč družbiža nism mou or seb, sm ja kr dam pulakiru. Šlišja, uni sa tkula večkat na magistrat, nejna mal puzveja, kua seje s tistim lžancam zgudi. Jest grem magari za priča zatu k vem, d lžanc ni družga kojna mislu kukr tistga k ga je prdau. Pa č še ni tistga

izkušnje zadnjega časa dandanes svari in se pred vsem povdarja hitro in temeljito izpiranje še krvaveče rane.

Vse to pa je le prva pomoč v sili in nikakor ne zadostuje za popolno obvarovanje pred steklinjo. Da se obranimo te strašne bolezni, je treba na vsak način cepjenja proti steklini, katero se pa mora izvršiti brez odloga takoj ali vsaj le kratek čas po ugrizu ali poškodbi. Zato je treba, da se poškodovanec nemudoma obrne do uradnega zdravnika pri okrajnem glavarstvu (mestnem fizikatu), ki potem vse druge ukrene radi varnostnega cepjenja, ki se navadno izvrši na Dunaju v Rudolfovih bolnici (III. okraj). Velikanski uspeh tega Pasteurjevega cepjenja kažejo nam statistične številke, ki slone na opazovanjih že celih 23 let. Dočini smo preje navedli do 21 smrtnih slučajev pri 100 ugriznenih in necepljenih ljudeh, izkazujejo številke iz Pasteurjevih zavodov le 1 smrtni slučaj na 100, oziroma celo 1 na 200 poškodovancev, ki so se pravočasno dali cepiti. To je uspeh, ki prejasno kaže velikansko dobroto genialne iznajdbe slavnega Francoza Pasteurja, kateremu bi smeli postaviti v vseh deželah hvaležne spomenike.

Cepjenje traja 15—21 dni; ako ni težkih poškodb, je ogrizenec prost zunaj bolnice in mora le vsak dan priti ob določenem času k cepitvi, ki ne povzroči nobenih posebnih težav.

Za dobri uspeh tega cepjenja je, kakor rečeno, v prvi vrsti važno, da se isto kolikor mogoče hitro po ugrizu prične, da vsekako cepivo prej prične delovati v možganih in drugem osrednjem živčevju nego strup stekline, ki se širi iz rane v truplo. Ako pa strup iz rane prehiti cepivo, potem je tudi cepljenje brezuspešno in vsaka pomoč prepozna, bolezen izbruhne in edina rešitev je tragična smrt.

Nevarnost stekline se v širši javnosti vobče podcenjuje, kar povzročuje mnogo krat kaznjivo brezbržnost in malomarnost, dasi je v nevarnosti najdražji človeški zaklad: zdravje in življenje, v nevarnosti tudi lastna in tuja lastnina. Dasi je pred zakonom vsakdo odgovoren za vse posledice vsled malomarnosti pri steklini, dasi si vsakdo sam nalaga veliko odgovornost na svojo vest, so vendar ljudje navadno brezbržni, in kar je še huje, tudi nedovzetni za pouk in svarilo.

Treba bode torej prav brezobzirnih korakov in najstrožjih kazni zoper vse malomarneže v tem za steklino tako nevarnem času in treba bo pred vsem, da se zakonitim potom orjeji nepotrebno veliko število psov, ki so najnevarnejši raznašalci te kužne bolezni. In zato bo treba, da državni zbor ali vsaj deželni zbori spregovore resno besedo ter se vpelje ali državni ali pa deželni pasji davek in sicer vsekakor v občutljivo visokem znesku, kar bo tudi javnim blagajnam povsod koristilo.

Nismo brezpogojni sovražniki takozvanih »najboljših prijateljev človekovih«, katere imenujemo vsakdanje pse, vsekako pa stavljamo ljubezen in skrb do bližnjega

tako visoko nad pasjo ljubeznijo, da zahtevamo odločne obrambe proti nevarni zoonozi »steklini«. Veterinarius.

PO ANGLEŠKIH NASELBINAH VRE.

Angleški vojni svet je sklenil, da proglasi v Vzhodni Indiji vojno stanje. Odpravijo se porotna sodišča. Proti zarotnikom bodo sumarično postopali. Politiške oblasti dobe več moči. Položaj v Indiji je torej jako resen. Indijski podkralj je zato nenadoma prekinil svoj dopust na Angleškem in je odpotoval v Kalkuto. Vse kaže, da se Indijci pripravljajo na vstajo, da se otresejo angleškega gospodarstva. V Indiji že tako vre, da ne sme brez spremstva nobena Evropka na cesto, Evropec pa tudi ne, če ni oborožen od nog do glave. A ne vre zgolj v Indiji, tudi Egipčani se kretajo. List »Lewa« v Kajiri poroča, da odpošljejo Egipčani prošnjo za ustavo, ki ima 13.000 podpisov. Arabci so si osnovali tajni odbor, ki povzroči ustajo, če Angleži Egipčanom ne dovolijo ustave. Da pa Avstralci le čakajo ugodne prilike, da se otresejo angleških okovov, je pa itak splošno znano.

Iz slovanskega sveta.

sl **Bojijo se čeških dimnikarjev.** Nemški hišni posestniki v Mostu na Češkem so brzkone vsled svojega sovraštva do vsega, kar je češko, že zblazneli. Ker se sedaj na Češkem gre za uvedbo dimnikarskih okrajev in ker bi praško namestništvo potem imelo pravico podeljevati prisilcem službo v dimnikarskih okrajih, napravili so nemški hišni posestniki v Mostu zoper to nameravano postavbo protest, v katerem med drugim pravijo: »S to napravo bi se zgodil velik naval čeških dimnikarjev v nemško ozemlje in tako narodnostno vprašanje, ki sedaj že ljudstvo preveč razburja, se bo še razširilo tudi med drugimi krogi. Dimnikar, ki mora imeti prost vstop v hišo v določenih dobah, včasih tudi ponoči, mora imeti zaupanje hišnega posestnika. Nemogoče pa je, da bi vsak privandran dimnikar iz čeških krajev (Tschechovicu) smel imeti pristop v vse hišne sobe.«

sl **Nasledki velike suše na Slovaškem** so ne le za kmeta, temveč tudi za vsakega zelo škodljivi. Predvsem je imela suša škodljiv učinek na poljske pridelke: repe se je pridelalo za 25 odstotkov manj, in še ta je na mnogih krajih zmrznila. Ozimine so uničene. Kar ni uničila grozna suša, uničil je zgodnji mraz. Potoki so do dna zamrznjeni, nekeje se vode ni v njih. Nekateri vasi nimajo vode niti za napajanje živine. Na manjših rekah morali so ustaviti razni obrtniški zavodi delo, n. pr. mlini, žage i. dr. vsled nedostatka vode. Ako v kratkem ne pride dež, bati se je grozne katastrofe.

sl **Inteligenca in duhovništvo poljsko** bode imelo od 1. januarja 1909. nov apologetičen mesečnik »Unitas«, ki se bode iz-

dajal po prizadevanju škofa Likavskega. — Sploh se na Poljskem zelo dobro razvija katoliško gibanje. V Krakovu se je ustanovilo izdajateljsko društvo »Pokrok« v svrhu izdajanja listov in ustanovljanja tiskarn. Društvo bode imelo lastni »korespondenčni urad«.

sl **Velik shod ruskega ženstva** se bo vršil meseca decembra v Peterburgu. Povod k njemu je dalo peterburško žensko društvo za vzajemno podporo. Njegov glavni namen bode razpravljati o položaju žene v socialnem in političnem pogledu ter se potegovati za enakopravnost ženstva.

sl **Socialni demokrat — župan na Bolgarskem.** Bolgarsko ministrstvo za notranje zadeve je šele te dni potrdilo izvolitev socialnega demokrata za župana v mestu Kazanlik. Volitev je že bila meseca avgusta; socialnodemokratski župan se imenuje K. T. Bazvelijev.

sl **Esperantsko gledališče.** V Moskvi je bila nedavno prva literarna zabava, pri kateri se je predstavljalo drugo dejanje iz Gogoljevega »Revizorja« in nekatere ruske pesmi v esperantskem prevodu.

sl **Izseljenci v Sibirijo.** Letos se je izselilo iz Rusije v Sibirijo 619.904 oseb in 86.926 oseb, ki so tja šle preiskat razmere, ali so primerne za izseljevanje družin. Domu se je vrnilo 32.064 oseb, katerim v Sibiriji ni ugajalo.

sl **Razstava na reki.** V Sibiriji nameravajo prirediti plavajočo kmečko razstavo. Razstava bode prirejena na ladjah za promet na reki Jeniseji; od Minusinoka pojde doli po reki, kjer v glavnih središčih poljedelskih okrajev jenisejske gubernije se bode ustavila. Tam se bodo pokazali razni izpopolnjeni poljedelski stroji in orodje in potem se bodo prebivalcem prodajali.

— **Sziczynski duševno zdrav.** Sodni zdravnik so podali svoj izvid o duševnem stanju Sziczynskega, morilca gališkega namestnika ter izjavili, da je isto docela normalno in isti vsled tega odgovoren za svoj zločin. Prihodnja obravnava proti njemu bo brzkone koncem decembra.

sl **Rusinski listi v Galiciji.** Največ naročnikov ima organ narodno-demokratski »Dilo«, dnevnik, namreč 4000. Izhaja od leta 1881. in se sam vzdržuje. Moskalofilski »Galicjanin« izhaja od l. 1896., ima 800 naročnikov in dobiva podporo iz Rusije. Radikalni »Gromadski Golos« ima 1000 naročnikov. Moskalofilski tednik »Ruskoje slovo« ima 6—7000 naročnikov na deželi. Razširjena je tudi narodno-demokratska »Svoboda«. Narodno-demokratska »Selanska rada« ima 800, socialistična »Zemlja in Volja« 2000 naročnikov. Dvakrat na teden izhaja narodno-demokratski »Hliborob« (800), rusofilski »Nauka« (800) ig »Ruska rada« (200) naročnikov. Katoliški »Misijonar« se širi v 16.000 izvodih. Konservativni »Ruslan« jih ima komaj 300, a tednik »Osnova« 800 800 naročnikov. Nestranski »Narodne slovo« jih ima 3000, a socialistični »Červoni prapor« 4000.

Znanost in umetnost.

»Zora«, glasilo katoliško-narodnega dijaštva. Letnik XV., št. 2. Vsebine: V svobodi zmot. (Fr. Trdan.) — Sestanek slovenskih katoliško-narodnih abiturientov v Velikovu. (F. J.) (Dalje.) — Nekaj o ameriškem šolstvu. (John B.) (Konec.) — Nekaj nesložnih misli. (J. P.) — Visokošolsko dijaštvo: Nekaj zgodovine razmerja naših društev do radikalnih. — Socialni kurz na Sv. Joštu pri Kranju. — Krakov. — Srednješolsko dijaštvo: Beseda srednješolcem. — Glasnik: Umrli je. — Slov. kat. akad. društvo »Danica« na Dunaju. — Slov. kat. akad. društvo »Zarja« v Gradcu. — Hrv. kat. akad. društvo »Hrvatska« na Dunaju. — Hrv. akad. društvo »Domagoj« v Zagrebu. — Slovensko dijaška zveza. — Tudi klerikalna bisaga! — Nabirajte jubilejne znamke! — Slovanska Liga katoliških akademikov. — Listek: Naš koledarček. — Dijaški almanah. — Auf Oesterreichs hohen Schulen. — Protestant o katoliški cerkvi. — Priloga »Prvi cveti«: ... očem brez sanj... Cirilov. — Brodnik Matija. Slika. Zorislav. — Ocene. — Na platnicah: Na naslov »Omladine«. — Epilog k ljubljanskim dogodkom. — Iz prijateljskih krogov slov. katol. mislečega dijaštva. — Listnica uredništva. — »Zora« izhaja vsak mesec 20. ter stane celoletna naročnina 4 K, za dijaške 2 K.

Predavanje društva »Abstinent«.

je bilo minuli četrtek ob precejšnji udeležbi, zlasti od ženske strani, kar kaže, da raste zanimanje za protialkoholno gibanje.

Predavala je g. Jerica Pajk o vseskozi zanimivi in skrbno izbrani tvarini, kateri so navzoči sledili z velikim zanimanjem. Govornica je povedala marsikatero epizodo tudi iz lastnih doživljajev. Razširjena je tudi ta slaba razvada, da starši dajejo svojim malim, že tri-, štiriletnim otrokom opojne pijače in jih tako vadijo in uvajajo v pitje alkoholnih pijač. Govornica nam je povedala lasten doživljaj, na kar starše posebno opozarjamo. Govornica je nekoč prišla v neko gostilno, kjer sta bila tudi oče in mati ter njih triletni otrok. Med tem, ko sta oče in mati pila vino, sta imela na strani pokalico (kralj) za otroka, češ, ker otroci hočejo imeti tudi ono, kar uživajo starši, ker pa svojega otroka nočeta vaditi na opojne pijače, preskrbita vedno, kadar uživata sama vino, za otroka tudi pijačo brez alkohola. Tako naj bi delali vsi pametni starši. Ne otrokom opojnih pijač! — Naj se vsak, ki se zanima za protialkoholno gibanje, udeležuje predavanj, ki se vrše redno vsak četrtek ob 6. uri zvečer v dvorani S. K. S. Z.

Društva.

+ **Odbor »Kmečke Zveze« za Belokrajino** je v svoji zadnji seji 18. t. m. prišel po daljšem razgovoru do prepričanja in sklepa, da je za Belokrajino najbolje, če je le ena sama skupna »K. Z.« za celo Belokrajino s sedežem v Metliki. — Namerava se namreč ustanoviti nova samostojna »K. Z.« za sodni okraj Črnomelj. — Odbor »K. Z.« za Belokrajino je nadalje sklenil se obrniti na vodstvo S. L. S. s prošnjo, da store poslanci S. L. S. skorake pri deželni odboru, da slednji preskrbi v zamenjani Belokrajini dovezne ceste v sledečih vaseh: Vinica — Ogulin, Perudine, Hrast, Berči vrh, Mala in Velika Lahinja, Buturaj in Loka. — Odbor »K. Z.« je nadalje sklenil, da se »K. Z.« obrne na deželni odbor s prošnjo, naj se slednji zavzame za samoslovenske napise na občinskih deskah. Nadalje se odbor »K. Z.« obrača do poslancev S. L. S., naj strogo pazijo da se zakon o ponarejanju vina strogo izvršuje in dejansko uporablja. Hvaležnega posla bi imela ta izvršitev po vseh gostilnah od Vinice do Črnomlja in drugod.

d **Komenda pri Kamniku.** 22. novembra t. l. je tukajšnje kat. slov. izobraževalno društvo priredilo svojo prvo veselico v novi društveni dvorani, ki je fari v čast in za razvoj društva velikega pomena. Dvorana je prostorna, zračna, svetla in praktično zidana, delali so jo domači mojstri. Naši telovadci so je prav veseli. Igra »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček« se je dobro obnesla, istotako srečolov. Koj se je pokazalo, kar se tolikrat povdarja, da je prvi pogoj za uspešno društveno delovanje, primeren prostor; zato društvu le častitamo, da se mu je po dobroti raznih faktorjev v kratkem času štirih mesecev oprečilo pridobiti zares lep dom!

š **Slovensko trgovsko društvo»** v Mariboru je priredilo poučni kurz, na katerem se uči menično pravo, knjigovodstvo, stenografija, strojepisje. Tečaj bo trajal do februarja. Vplačati je 5 kron.

Darovi.

Darovi za obmejne Slovence: Mohorjani, P. Preserje, 11 K 60 v.; župni urad Šmartno pri Litiji 11 K.

Darovi za pogorelce v Suhorji: Neimenovana 2 K; g. Janez Brezovar, duhovnik v pok., Šmartno, 5 K; g. Anton pl. Globočnik, Dunaj, 20 K.

Darovi za pogorelce v Božjakovem: G. Janez Brezovar, duhovnik v pokoju, Šmartno pri Litiji, 5 K; Jož. Štajer, Dev. Marija v Polju, 20 K; g. Alojzij Kumer, župnik, Stara Loka, 4 K; neimenovan 3 K.

Darovi za pogorelce v Črnem vrhu nad Idrijo: G. Alojzij Kumer, župnik, Stara Loka, 2 K; g. Jož. Štajer, Devica Marija v Polju, 20 K.

Darovi za žrtve 20. septembra: Gosp. Ivan Sever, kaplan, Zužemberk, 3 K 10 v.; občinski odborniki, Šmartno pri Litiji, 30 kron.

Za knjižnice »Slov. dijaške zveze« so darovali: Franc Kumer, dekan, Stara Loka, 4 K; Janez Mikuš, kaplan, Stara Loka, 4 K; Avg. Šinkovec, župnik, Skofja Loka, 5 K; profesor dr. Fr. Perne skupaj 45 izvodov; profesor dr. Jos. Debevec 5 izvodov. — Vsem prijateljem in dobrotnikom izrekamo na tem mestu v imenu »Slov. dijaške zveze« najprišrečnejšo zahvalo.

Nova dogma. Porsolt, torej eden izmed boljših mažarskih pisateljev, piše: »Mažarskemu duhovniku ne zapoveduje rimski papež, temveč Bog Mažarov (magyarok istene).« Tako stoji črno na belom v listu »Pesti Hirlap« št. 274., stran 13, predel 1., četrta vrstica od zgoraj.

likofa plaču, nej pa men puve, ga bom pa jest plaču, k bom mojga bka prdau. Pa nej m ta pru udpišaja zatu k sm res firbčn, kaj se je zgudl z Ižancam.

Holt, zdej pa še neki. Gilih prou, de sm se spounu.

Un dan, ke sm pršou na Trebeleum ježice skplvat, stopu sm ta nar preh h trebeleumskm žepane in ga prosu, de b ena kuntmahenga naredu in tku ldem na znajne dau, de sm tle zavle ježic in de nej m jh skp naneseja, de m na u treba pu useh bajtah ukul lazet. Trebeleumsk žepan je moja prošna uslišu brez rekurza in drugih prtožng, kokr je dondons navada, de morš letat ud Poncuža du Pelatuža, predn t drlaubojna, de smeš pred kazima kihnt. Pr te prložnost m je pa trebeleumsk žepan tud puvedu, de je dubiu iz Iblane en vabil, de nej pride ta družga decembra h udkriti cesarjuve štatve u Iblana.

»No, pol se pa vidma u Iblan,« sm jest reku, »in uva šla lohka h Figuc na kašn glažek.«

»Na vem, če se uva vidla, prijatu,« m je reku žepan. Jest sm žepana neki časa gledu, potli sm se pa popraskou in djaui žepane:

»Za kua pa ne? Sej u Iblan je fletn.«

»Fletn gor al dol! Al ti morš mislt, de tu kušta!«

»Prava reč, če ofrate ene par kronc! Sej štatve se na udkrivaja usak dan; tu je ja sam enkat!« sm spuđbuju trebeleumskga žepana in tku puspešvou tujsk premet na Krajnskm.

»Sam enkat ja! Ti se hedu moteš! Na u nekol douh, pa u pršou spet vabil, de pridma u Iblana, de se u udkrou spumink bogem žrtvam. Tu b blu kumi, če b člouk

sedou na meljoneh. Gespuđ iblansk žepan res nima nubene previdnast. Sej vnder ve, de žepani pu kmeteh na stujema tku dobr, kokr en žepan ud Iblane, če mama prou bl pudkuvane škorne. Če b mou gespuđ iblansk žepan kašna previdnast, b tula use ub enem uštimu, de b nam na blu treba dvakat u Iblana letat in gnar zapraulat.

»Habadere, gespuđ žepan! Vas je pa res škoda za Trebeleum, ke ste tku brihtn. Kar podkve preč, pa frak ublečt, pa pridte u Iblana; tku brihtneh mož nam manka na ush konceh; vi se pa tlela fretarte pu hribeh.«

»Um pa premislu ta reč; sej se mende še na medj tku hedu?«

»Medi se, medi! Ta nar bulš še nardete, če s kar prec frak ufremate. Anipak še neki zavle spuminka, gespuđ žepan. Jest um vaš mnejne puvedu gespuđe iblanskmo žepane in če u le še cajt prpušu, pa uma naredl pu vašem. Sam tu se bujim, de se na uma mogl tku hitr zedinet za plac, ki de b se nej pustavu ubogm žrtvam spumink.«

»Ja, a ste Iblančani res tku rmen, de še tega na veste, kam de se tak spumink pustau! Puglejte nas kmete, ke nas mate za naumne, pa se nekol zavle kej tacga na špeterama. Ker se kašna nesreča zgudi, recima de kerga puvozia, al de kam pade in se ubije, na tistmo plac pa pustauma znamne in pestema gor cela nasreča namalat. Tu je vnder čist ajnfoh in ni treba nubeneh kumesjonu zatu. Nardite še Iblančani tku, pa u use vornik!«

»Šenkat habedere, gespuđ žepan. Pred vašo mudrostja pa more kapetulirat sam

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Idrilske novice.

i Novo pošto poslopje je gotova stvar. Ministrstvo za javna dela je oddalo delo zidarskemu mojstru Matevžu Moravcu, ki bo dovršil stavbo tako, da se bo jeseni 1909 že lahko poštni urad naselil v novem poslopju. Staro erarično hišo št. 279 bodo do tal podrli. Tako dobi Idrija novo pošto, katero je zelo potrebovala, ker je bilo tudi čudno, da je mesto kakor Idrija tako dolgo čakalo, da dobi lastno pošto poslopje. Pozabiti ne smemo pri tem truda, ki so ga imeli poslanci naše S. L. S., da so priborili Idriji novo pošto. Zlasti poslanec dr. Žitnik je delal na to več let, od zadnjih državnoborskih volitev pa se je krepko potezal poslanec našega okraja Gostinčar, kar je bilo posebno zato potrebno, ker bi se bilo skorajda kmalu vse razbilo. Ministrstvo je namreč odločilo mnogo premajhno svoto za novo stavbo ter se ni rado udalo za višje stroške. Temvečjo zahvalo zaslužijo torej možje, ki so vstrajali pri svojih zahtevah. Volivci — zlasti v našem koncu — pa tudi zopet iz tega slučaja vidijo, da so poslali prave moše v poslansko zbornico, moše, ki delajo za ljudstvo tam, kjer je mesto za delo, ne pa kriče in slepe ljudi na protestnih shodih in manifestacijskih taborih, kakor delajo ljudje, ki s tem skušajo zakriti svoje popolne neuspehe v prid ljudstva. Svojo zahvalo izkažimo našim delavim možem s tem, da tudi v deželni zbor složno volimo moše, ki nam jih priporoča vodstvo »S. L. S.«!

i **Zaupen shod** narodno naprednih somišljenikov je sklicalo politično društvo »Jednakopravnost« dne 24. novembra ob pol deveti uri v staro čitalnico. Na dnevnem redu so bile deželnozbornske in občinske volitve ter slučajnosti. Kaj so sklenili, ne vemo, splošno znano pa je, da se glede deželnozbornskih volitev dne 14. decembra večina narodnih naprednjakov ne ogreva za posebnega narodno naprednega kandidata, ampak so pripravljeno oddati svoje glasove komurkoli, le »klerikalcu« ne, naj bi bil še tako vnet slovenski narodnjak, raje bi šli v ogenj za kakega internacionalnega socialista. Sedanji predsednik »Jednakopravnosti«, notar A. Pegan, je hud na klerikalce.

i **V znamenju sloge** se tudi pri nas vse vrši po 20. septembru. Nekaj dokazov! 4. oktobra je bila papeževa in cesarjeva jubilejna slavnost v bližnjem Cerknem na Goriškem. Pohiteli so tja tudi telovadci odseka naše katoliške delavske družbe ter javno telovadili, za kar so želi obilno pohvalo. Pridružili so se praznovanju tudi naprednjaki in v znamenju sloge pozdravljali v Cerknem in Sp. Idriji naše fante s »Čuki«. — 11. oktobra je korakala vrsta naših telovadcev popolnoma mirno iz Sp. Idrije proti domu. Po cesti jim pridejo nasproti trije Sokoli iz Sp. Idrije. Naši se jim umaknejo na kraj ceste. Eden izmed Sokolov v znamenju narodne sloge nalašč močno sune načelnika našega odseka, da izzove telovadce. Ko je dobil odgovor, kakoršen pristojno ljudem, ki so tako oljkani, da mirne potnike na cesti napadajo, je kar celotni Sokol idrijski in spodnjeidrijski gotovo v znamenju narodne sloge tožil izzvanega našega načelnika; čutili so se razžaljeni, da se načelnik našega telovadnega odseka ne pusti v znamenju sloge na cesti suvati. — Dne 8. novembra so se dopoldne bratsko objemali soc. demokratični »ravnatelj« Tonček Kristan in narodno napredni mecen Pegan, Gangl in Šepetavec, vsi, kar je še v Idriji dobrih, po »Narodu« 2500 do 3000, so bili eno, brez ozira na mišljenje ali stranko zavladala je sloga, kateri se je živahno nazdravljalo, da čimpreje premaga še tistih par mož, ki kršijo še slogu v Idriji. Popoldne istega dne je pa isti Tonček Kristan v Sp. Idriji zabavljaj dr. Tavčarju in dr. Šusteršiču ter slogi med Slovenci raznih strank, zgražal se celo nad inseratom, s katerim je pisarna dr. Šusteršičeva v »Sl. Narodu« sedmega novembra naznanila, da biva odslej v novem poslopju »Ljudske posojilnice«. Pa so tudi po tem shodu ostali še prijatelji naprednjaki in Kristan.

i **Tukajšnji starejši vpokojeni rudarji** nameravajo poslati na Dunaj deputacijo ter cesarju v avdijenci izročiti prošnjo. Znamenje sloge in narodne edinosti med nami je, da po mislih nekaterih oseb odposlanca nikakor ne smeta iskati posredovanja pri Gostinčarju, zastopniku našega okraja, ker je klerikalec in zato ne bo nič dosegel, ampak pri ljubljanskem Hribarju, ki je kot liberalcec vsemogočen. Če bo narodna sloga rodila zaničevanje poslancev naše stranke, že vedo, kaj jim je storiti.

i **Neverjetno**, a utegne biti vendarle res, da se dobe osebe, ki govorijo, koliko bodo morali »klerikalci« plačati, ker so ustavili zidanje čitalnice. Ljudje božji, kdaj so pa začeli klerikalci zidati čitalnico na občinske stroške? In ker je niso začeli nikdar zidati, jim tudi zidanja ni bilo treba

ustavljati. Zato tudi nobeden ne bo plačal niti vinarja. Plačali bodo tisti, ki so pričeli proti prepovedi zidati in brez kateregakoli povelja delo ustavili. Letos se je zazidalo 8500 K, kar bodo po enakih delih povrnili občini tisti, ki so delali proti razsodbam deželnega odbora. Če pridejo ob novih volitvah ravno isti možje v odbor in bodo enako ravnali, kakor letos, bodo morali pa še bolj globoko seči v žep, danes pride na osebo približno 400 K, če se bodo pustili pa še naprej voditi od dosedanjih voditeljev po enakih potih, ki so jih sedaj hodili, bo ta svota trikrat do štirikrat narasla, ne po krivdi »klerikalcev« ali deželnega odbora, ampak po lastni, oziroma nesposobnih voditeljev, ki sedaj iščejo povsod krivce, mesto, da bi sebe prijeli za nos.

i **Zahvalo izrekajo telovadci.** Dne 8. t. m. je priredil tukajšnji odsek katoliške delavske družbe veselico z žaloigro »Za pravdo in srce«. Izvrstno so izvršili igralci posamezna dejanja. Med dejanji je pa sviral orkester kat. del. družbe pod vodstvom g. Josipa Grudna. V teh presledkih so tudi prodajale gospodične listke za dobitke. Brat predsednik je imel jednat govor o mladinski organizaciji. Vsem se zahvalimo. Pozabiti ne smemo zahvale tudi preč. gospodu dekanu za njegov dar, kakor tudi gg. trgovcem, obrtnikom ter sploh vsem, ki so nam kaj pripomogli za dobitke. Slednjič se zahvalimo slavnemu občinstvu, ki nas je v tako obilnem številu obiskalo in s tem pokazalo, kako veliko zanimanje ima za nas. Bog plati! Na zdar!

i **Proti alkoholu** je predaval zadnjo nedeljo ravnatelj dr. Bevk v telovadnici naše rudarske šole. Vabili so v »Narodu« in v »Napreju« k najobilnejši udeležbi. Prišlo je k predavanju 34 ljudi, med temi še polovico ne rudarjev. Kako hitro se zve med ljudstvom kar je v nasprotnih časih! V »Slovincu« niso hoteli naznaniti, najbrž radi tega, ker pri tej stranki ni alkoholistov. Dobro spričevalo za nas od naših nasprotnikov. Nam se je govornik smilil, ker pripraviti se za tak govor treba že nekaj truda in plačilo ima govornik le takrat če vidi pred seboj nekaj stotin poslušalcev, tako pa vemo da je bil gospod doktor presenečen, a ne na dobro stran, ko gleda pred seboj nekaj znanih obrazov.

Jeseniške novice.

i **Nagloma je umrl** v torek, dne 24. t. m., okoli enajstih dopoldne, tovarniški delavec Alojzij Kozjan. Prišel je konsum nekaj kupovat. Naenkrat je začel belo gledati, omahnil je in se zgrudil na tla ter bil v nekaj trenutkih mrtev. Pred petimi leti je bil odpadnik od katoliške cerkve tukaj na Savi. Sam je letos spomladi pripovedoval, da je bil zapeljan in da misli nazaj prestopiti v katoliško cerkev, v protestantovski da ne želi umreti. »Vendar,« je dejal, »sedaj še ne bom prestopil nazaj, pozneje enkrat.« No, ni mu bilo dano, umrl je, ne da bi se bil mogel povrniti v katoliško cerkev. Star je bil 46 let, doma od sv. Štefana na Štajerskem. Žena in otroci so ostali katoličani, ni jih bil potegnil s seboj k odpadu. Pokopal ga je protestantovski pastor. Pred krsto je šla godba tovarniških delavcev. Bil je tudi sam godec, izvrsten flavtist. To je bil prvi protestantovski pogreb odraslega na Jesenicah. Zato je bilo veliko radovednega občinstva. Kozjan je bil rodom Slovenec, a v nemški družbi je bil zapeljan k odpadu od matere vere. Otroke je pošiljal v nemško šolo.

i **Odpadla od katoliške cerkve** je Alojzija Trojar, rojena 5. junija 1894. To je hči čevlarskega mojstra Štefana Trojar, ki je bil eden prvih odpadnikov na Savi in je za seboj v odpad potegnil že takrat ženo in otroke pod 7. letom, trije med 7. in 14. letom pa so po državni postavi morali še ostati v katoliški cerkvi. Ko je postal prvi 14 let star, šel je za očetom v protestantizem, tako drugi in sedaj zadnji. Sedaj je cela Trojarjeva družina protestantovska, edina slovenska protestantovska družina na Jesenicah, in menda tudi na Kranjskem. Tudi Trojar pošilja svoje otroke v nemško šolo.

i **Volivni shod** so imeli zadnjo nedeljo, 22. t. m. socialni demokrati na Savi. Predstavil se je socialnodemokratski kandidat Bartl, ki je še dosti zmerno govoril. Čudno pa je nastopal Ante Kristan iz Ljubljane. Imel je pravo pravcato pridigo. Govoril je o nebesih in peklju. Tolažil je sodruge, da bodo socialni demokrati v peklju imeli večino. Bahal se je, da nima nobene vere in je nazadnje zastavil svojim poslušalcem vprašanje: Ali sem komu danes vero vzel? Kako jo bom vzel, ker sam nobene nimam, je odgovoril. Res vidi se, da Ante ni prišel do sedme šole, kjer bi se mogel logike naučiti. Ko bi bil vprašal: Ali je danes kdo meni vero vzel, bi bil pravilno odgovoril: Kako mi more kdo vero vzeti, ker je nimam. Po Kristanovem ne more krasti, kdor sam nič nima. In take kolobocije so socialdemokrati z odprtimi ustmi

požirali in občudovali Kristanovo učenost, da se jih je koj 20 nanovo vpisalo k socialnim demokratom. Ante Kristan tako rad pripoveduje, da nima nobene vere. Čemu? Kaj drugim to mar? Ali ga tako vest peče, da ne more biti tiho, ker je odpadel od vere? Zdi se skoraj, človek mora dobiti ta utis, ko ga sliši vedno in vedno o veri govoriti.

i **Cecilijin večer** je priredilo katoliško delavsko društvo na sv. Cecilijo, v nedeljo, 22. t. m. Poglavitna točka programa je bila Kosijeva spevoigra: Slava domovini. Deklamacije otrok so bile zelo lepe, ugajalo pa je zlasti vsem krasno petje ženskega zbora. Nastopil je tudi moški ženski zbor in pri prosti zabavi mešan zbor. Vse tri zборе je učil in vodil organist Savinšek. Tamburaši so z lepimi narodnimi komadi poživiljali večer tako, da so se večkrat čule besede: Lep večer je danes.

Cerkveni letopis.

Tristoletnica v Sebenjah.

Iz dnevnika slavnega škofa Tomaža Hrena nam je marljivi besniški župnik g. Pokorn naznanil sledeče zgodovinske črtice:

Baronica Ana Marija Lenkovičeva, rojena grofica radovljška Turn-Valsassina, je nakupila okoli leta 1600 več zemljišč v Sebenjah, gorjanske župnije, in je sezidala ondi majhno graščinico imenovano »Prunkthurn«. (Menda sedanjo beneficijatovo hišo.) Ko pa je njen sin Fran Lenkovič, zadnji možki tega rodu, padel pri kliški trdnjavi v Dalmaciji proti Turkom l. 1596, je pobožna gospa sklenila zidati na svojem svetu v Sebenjah malo cerkev, v kateri naj bi se brale vsaki teden po dve sv. maši za žive in ranjke iz njene rodbine. Beneficijati, katerega bi smela na škofov predlog imenovati ustanovnica in po nje smrti njeni pravni nasledniki, naj bi stanoval v graščini, za plačilo pa bi imel užitek od ustanovnih zemljišč. Za pokladanje temeljnega kamna je naprosila tedanjega stolnega prošta Andreja Kralja. Toda za vse dobro vneti in neumorno delavni škof Hren je hotel vstreti blagi ustanovnici in je osebno izvršil pokladanje temeljnega kamna dne 14. septembra 1606 in pa posvečevanje cerkve sv. Katarine dne 1608.

Ustanovnica Marija Ana Lenkovičeva je umrla med zidanjem cerkve okoli velike noči leta 1608 in je bila pokopana v gorjanski župni cerkvi v ondotni cerkveni rakvi. (Zidanje je dovršila njena hči Marjeta.) Ko je pa škof Hren posvetil sebensko cerkev in ondi opravil pontifikalno mašo, je šel drugi dan, spremljan od mnogih duhovnikov v Gorje, kjer so opravili mrtvaško opravilo za ranjko (bile in libero) in jo potem prenesli v Sebenje, kjer si je pod cerkvijo napravila rakev in kjer že počiva 300 let.

Na podlagi teh podatkov sta sklenila gorjanski župni urad in podholmska občina slovesno obhajati 300letnico posvečenja sebenske cerkve in k tej redki slavnosti povabiti samega knezoškofa, kar je ta v svoji znani postrežljivosti tudi precej obljubil. Slavnost je bila nastavljena na 22. dan novembra, to je: na zadnjo pobinkošno nedeljo, kateri dan se že itak obhaja vsakoletni spomin posvečevanja te cerkve. Za ta dan so bili dovoljeni odpustki od sv. očeta s pisnom 15. jun. 1908 in sicer, popolni za tiste, ki bi prejeli sv. zakramente v Gorjah ali kaki sosednji župni cerkvi, obiskali sebensko cerkev in tam molili na papežev namen; nepopolne pa, kateri bi vsaj skesani bili navzoči in molili na imenovani namen.

Presvetli gosp. knezoškof je prišel že prejšnji dan, 21. novembra, z vlakom, ki prihaja ¼9. na Lesce, kamor se mu je naproti peljal gorjanski župnik. Med potjo so se pridružili: oba duhovnika z Bleda in župnik iz Zaspega. Peljali so se skozi Sebenje, kjer so pogledali cerkev in v odprti rakvi ostanke ustanovnice, od katere pa je samo še čepina cela, vse drugo je že razpadeno in večinoma spremenjeno v pepel.

V soboto popoldne in v nedeljo zjutraj se je pridno spovedovalo; ob 9. v nedeljo pa je šla veličastna procesija iz gorjanske župne cerkve v Sebenje. Nastopile so vse družbe z zastavami, gasilno društvo tudi z lastno godbo. Med procesijo se je molilo in pelo. Sprevod je bil dolg blizu četrte ure in je moralo biti blizu tisoč vernikov v sprevodu. Zelo toliko pa je že čakalo ljudi iz bližnjih župnij pred sebensko cerkvijo, kjer je bil zunaj napravljen oder za prižnico. Škof Anton Bonaventura Jeglič, obdan od 17 duhovnikov v najlepših opravah, stopi na oder in govori zbrane mu ljudstvu prekrasen govor, ki je bil priča njegovega pravi veri in sveti stolici popolno vdanega srca in ki je presunil pričujoče do dna duše. Ta prizor bo ostal v spominu vsem, ki so bili zraven, do konca njih življenja in ta govor je spominskega pomena ne samo za Sebenje, gorjansko in

sosednje župnije, za škofijo ljubljansko, ampak sploh za katoliško cerkev. Zraven pa to vreme, kakor si boljšega želeli nismo mogli! Ker je prejšnje dni mraz nekoliko odnehal in se je jel tajati sneg, so bila pota skrajno grda in blatna. So komaj blato nekoliko podržali, že je gorkota naredila nove luže. Zdaj pa nastane po noči zopet mraz in pota so bila zopet trdna in gladka; vendar pa mrzloti ni bila tako huda, da bi Prevzvišeni govornik in verniki ne bili mogli stati na prostem, zlasti ko je solnce jelo prijetno pripekati. In ta okolica z lepo blejsko ravnino, z bližnjimi griči in holmi, z daljnimi gorami in snežniki v jasnem jesenskem svitu, in ta pobožna množica Gorenjcev, zbrana okoli svojega škofa: to vam je bila slika, kakoršne si lepše misliti ne moremo. Govor pa se sme prištevati najlepšim govorom, kar smo jih slišali iz ust tega preslavnega govornika. Ni mogoče, da bi mogli podati celi govor, le glavne točke naj navedemo:

Ko je knezoškof razložil zgodovino in pomen sebenske cerkve, kakor smo že zgoraj navedli, je primerjal tedanje čase s sedanjimi in pokazal, kako žalostno je bilo po naši deželi pred 300 leti, ko je od ene strani Turk tiščal v naše kraje in jih puštošil, od druge strani pa je Lutrova kriva vera trgala mnogo vernikov iz naročja katoliške cerkve. Po podatkih dr. Grudna je škof-govornik razkladal, kako so bili posebno graščaki udani Lutrovi zmoti in kako so v tem pomenu tudi vplivali na podložnike. Vsaj je bil na blejski graščini okoli leta 1560 najemuik briksenških škofov Herbert Turjaški, sicer hrabri junak v vojski zoper Turke (saj je umrl junaške smrti v bitki pri Budački) ali strasten privrženec nove vere. On je spravil v blejsko župnijo luteranca Fažanga, ki je odpravil katoliško bogoslužje in delil sv. zakrament pod obema podobama. Spravil je, kakor se sam hvali, okoli 1100 večino ma Blejcev na svojo stran. Gorjani pa so stali trdno pri katoliški veri, samo pet gospodarjev s Poljšice in dva iz Podholma so hodili v Grad poslušat novega preroka. — Takrat je Bog poslal Kranjcem škofa Hrena, ki je ustavil luteransko gibanje v naši deželi in konečno dosegel, da se ta kriva vera ni vgnjezdila med našim ljudstvom. Škofu Tomažu Hrenu se imamo zahvaliti, da smo katoličani. Brez njega bi bila naša dežela danes luteranska.

Ali pa niso naši časi podobni tistim časom? Gotovo, samo s tem razločkom, da so takrat nasprotniki katoliške cerkve hoteli imeti kako vero, četudi krivo; današnji odpadniki pa nočejo nobene vere. Saj so svobodomiselnici imeli na Mali Šmaren v Ljubljani shod, na katerem očitno spoznavajo nevero, pa tudi pozivljajo somišljenike, da naj po družtvih (Sokoli) in po brezverskih časniki (Svobodna misel) razširjajo brezverstvo tudi po deželi med prosto ljudstvo. Pazite torej starši, da vaši sinovi ne zaidejo k Sokolom, da vaši sinovi in hčere ne berejo tako strupenih časnikov. Vsaj ti ljudje katoliške in večne resnice imenuje ne slane judovske bajke in smeje najpoglavitejšee nauke naše vere. Kaj torej storiti? Oh, držimo se trdne skale v Rimu, na katero je zidana katoliška cerkev. Pridem ravno iz Rima, kjer sem bil pričujoč pri zlati maši papeževi. Sv. oče se vam priporoča v molitev; posebno pa prosijo vas vernike in duhovnike, da trdno stojite v veri in zvesto ohranite zapuščino vaših očetov, v kateri so se zveličali sami in se tudi vi zveličati zamorete! Govor je naredil globok vtis, in ko je visoki govornik nehal v veliki navdušenosti, da mu je skoraj zmanjkalo glasu, tedaj je gotovo vsak izmed poslušalcev zdihnil sam pri sebi: Verujem in v tej veri želim umreti!

Sledila je potem pontifikalna maša v prijazni cerkvi in škof, duhovniki in verniki so se razšli oveseljeni in potolaženi, da so udje edino zveličavne vere.

Ta sebenska 300letnica in škofov krasni govor je pač najboljši odgovor na Trubarjevo 400letnico, in če je škof Hren obvaroval naši deželi in škofiji sveto katoliško vero, tudi škof Bonaventura dela v enakem duhu, da reši naše ljudstvo, posebno mladino, pred odpadom in brezverstvom. Obeh delovanje si je podobno in zato po vsej pravici smemo imenovati našega apostolskega škofa drugega Hrena!

Ceno posteljno perje.

1 kg sivoga skuhljenega perja K 2, po belega K 2-30, belega K 4, črnega K 6, najboljšega skuhljenega K 8, sivoga puha K 6, belega K 10, pranskega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prito.

Dovršene postelje bogato napolnjene iz zelo gostega, jak. trpeznega, rdečega, modrega belega ali rumenega nankin-blags, 1 pernica velikost 170x116 cm s 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena s jako lepim mehkim perjem K 16, s polpnom K 20, s puhom K 24, p-samezne pernice K 12, 14, 16, blazine K 3, K 3-50, K 4. Proti povzetju razpoloža p-štine prosto pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Dženičici št. 222.
Češki les. 2599—53
Za nenačeto denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.

AVSTRO-OGRSKA.

Vladarjevo slavlje.

Lvovski namestnik vodi na Dunaj odposlaništvo 108 galiških državnih uradnikov. — Sarajevski župan je pozval Sarajevčane, naj 1. decembra mesto razsvetle, 2. pa okrase z zastavami. — Vladarju se ne poklonijo izmed poslancev vsenemci, nemški in češki radikalci. Socialna demokracija bo pri poklonitvi zastopana.

Limanje nemških svobodomiselnih strank.

Dne 27. t. m. dopoldne so zborovali zaupniki nemških svobodomiselnih strank. Naglašali so, da morajo postopati nemške svobodomiselnice stranke složno in skupno. Izvolili bodo izvrševalni odbor, ki sestavi pravila glede na skupen nastop nemških svobodomiselnicev.

Spori med Čehi.

Položaj v »Českem klubu« je vedno bolj zamotan. Mladočehi, kakor tudi agrarci so ljubosumni na katoliško-narodne poslance. Agrarci, da nagajajo kat. nar. Čehom, hočejo glasovati proti časnemu proračunu. Agrarci hočejo imeti za zborničnega podpredsednika Zazvorko, medtem pa kandidirajo kat. Čehi dr. Hrubana. Ni izključeno, da razpade Češki klub.

Prihodnja seja državnega zbora.

bo v četrtek ob 11. dopoldne. Socialno zavarovanje je kot peta točka na sporedu.

Klub bivših ministrov.

Seje drž. zbora 26. t. m. se je udeležilo 30 bivših ministrov. Neka šaljiva ekscentričnost je predlagala, naj ustanove nekdanji ministri svoj »Klub nekdanjih ministrov«, ki naj dela na to, da postanejo člani zopet ministri.

Koalicijska vlada zagotovljena.

»Prager Tagblatt« poroča, da so rodila Bienenrthova pogajanja s političnimi strankami tak uspeh, da se ustanovi koalicijska vlada še pred Božičem. Vest je verjetna, ker jo objavlja glasilo praških kazinotov, ki so pravzaprav razbili Beckovo vlado.

Slovanski blok?

Nemška poročila trde, da se ustanovi slovanski blok slovanskih strank, ki uprizori skupen nastop slovanskih strank. Ob priklopljeni razpravi se namerava sprožiti razprava o slovanskem vprašanju.

Vseučiliško vprašanje.

Pouk na dunajskem vseučilišču se prične v ponedeljek, na višji kmetijski šoli pa danes.

Socialno-demokratski rimski »Avanti« objavlja Bissoatičev članek, ki vprašuje avstrijske socialne demokracije, zakaj da ne podpira italijanske vseučiliške zahteve.

Proti Srbom.

Poleg poslanca Pribičevića sta tudi poslanca Pelež in Stojanović v srbski zakonodajni zadevi tako kompromitirana, da bo zahtevalo državno pravdnitvo od ogrsko-hrvaškega sabora izročitev.

C. IN KR. ARMADA.

Cesarjevo povelje armadi.

Cesar izda 2. decembra armadno povelje, ki bo zelo pristržno in naglašalo tesno zvezo vladarja z armado, deželno branbo in mornarico.

General pehote

je postal ravnatelj vojnega arhiva podmaršal Emil pl. Vojnovič.

NEVARNO BOLNA CARICA.

Carica je nevarno bolna. Živce ima popolnoma uničene. Ne mara ne jesti in ne piti. Boji se ljudi in napadov, ker je našla na svoji pisalni mizi večkrat grozilna pisma.

REVOLUCIJA NA HAJTIJU.

Vstaši so v Jereniču ustrelili hajtiškega notranjega ministra. Preki sod je razsodil, da je kriv izdaja.

DRUŠTVO ZA OTROŠKO VARSTVO IN MLADINSKO SKRB V LJUBLJANI

je v svoji zadnji mesečni odborovi seji dne 26. t. m. vzelo v svojo skrb nič manj nego 24 otrok in mladostnikov. Od teh so se oddali: v salezijanski zavod 3, v zavod Angelja varuha v Spodnji Šiški 3, v zasebno oskrbo 2; glede 5 vajencev se je prevzelo nabavljanje obleke in plačilo učnine, 3 šolarji so se preskrbeli z obleko, vzela se je v roke ureditev obupnih razmer dveh rodbin z 7 otroki; slednjič se je v neki izvršilni zadevi prevzela založitev stroškov zapora, da se prisili brezvestnega očeta k razodetni prisegi. Zgolj v tej seji po društvu prevzeti stroški znašajo, in sicer taki, ki se bodo mesec za mesecem ponavljali, 181 K, enkratni pa 292 kron. Vsega vkupe se je društvo v kratki osemmesečni dobi svojega obstanka zavzelo za 56 otrok, od katerih vzdržuje ali

je vzdrževalo na svoje stroške, le v neznatni meri podprto od svojcev otrok, v salezijanskem zavodu 8, v Marijanišču 2, v zavetišču Angelja varuha 3, v dekliškem zavetišču v Gradcu 1, dočim so drugi otroci s pomočjo društva ali v zasebni oskrbi ali v obrtnem uku ali se podpirajo v lastni rodbini. Na društvu sedaj ležeče trajne obveznosti znašajo na mesec 350 K; enkratnih podpor je izdalo za 900 K. Društvo je nadalje vzelo nase plačevanje zdravil za rejence tega okoliša, nadzorovane po požrtvovalnih zdravnikih, h čemur so naklonjeno pripomogli tudi ljubljanski lekarnarji, dovolivši znaten popust svojih računov. Slednjič ustanavlja društvo v Ljubljani dnevno zavetišče, kjer se bo šolska mladina delavskih slojev, potikajoča se sicer po ulicah, v šole prostih dnevni urah pod pedagoškim nadzorstvom bavila z ukom in igro in bo po potrebi dobivala tudi kosilo; za prepotrebno izdatnejše nadzorovanje rejencev v Ljubljani pa je sklenilo nastaviti plačano skrbnico, ki prične poslovati z novim letom. — Spominjajte se društva o priliki cesarjevega jubileja!

Dnevne novice.

+ **Branimo mejo!** Südmarkine podružnice so pobirale po hišah in zborovanih za obmejni zaklad. Graški Nemci mislijo ustvariti celo zaklad za nemškutarske trgovce med Slovenci, ki trpijo (!) vsled slovenskega bojkota. Nov besen boj se bo torej začel proti našim obmejnim bratom in nemškutarski trgovci bodo vsled podpore postali še bolj predrzni. Potrebno je, da Slovenci mislimo na resen odpor. Tudi v slovenskih vrstah naj se vname požrtvovalna ljubezen za obmejne brate. **Prosimo torej darov za obmejne Slovence, katere pošljemo na mejo.** Nabirajte za obmejne Slovence ob vsaki veseli in žalostni priliki!

+ **Italijansko vseučilišče in Slovenci.** Posl. dr. Rybář je bil te dni pri baronu Bienenrthu ter mu izjavil, da Slovenci, ki sami zahtevamo vseučilišče, načeloma priznavamo pravico do univerze vsaki narodnosti. Z ozirom na razmere v Primorju pa bi morali Slovenci ustanovitev italijanskega vseučilišča smatrati kot pristansko podpiranje Italijanov na škodo primorskega Slovanstva, kar je pa tem manj opravičeno, ker Italijani povsod, koder imajo avtonomno odločati o šolskih zahtevah Slovanov, iste dosledno in z zasramovanjem odklanjajo, — tako v Gorici, v Istri in zlasti v Trstu, kjer je v mestu samem po statističnih podatkih najmanj 2000 soloobveznih slovenskih otrok; ki nimajo niti priprone slovenske ljudske šole, ker jim je mestni svet — tam ni deželnega šolskega sveta — ne dovoli. Slovenci bi se mogli z italijanskim vseučiliščem le tedaj sprijazniti, če ugodijo avtonomne oblasti oziroma država opravičenim zahtevam Slovencev na polju ljudskega, srednjega in strokovnega šolstva. Vlada naj pred ustanovitvijo italijanskega vseučilišča upliva na Italijane, da ustrezno zahtevam Slovencev glede šol. Baron Bienenrth je odgovoril, da se reši italijansko vseučiliško vprašanje le s sporazumom ostalih parlamentarnih strank.

+ **Kateri jezik je polkovni jezik 17. polka?** Navadna slovenska pamet bi seveda rekla tako-le: »Janezi so sami Slovenci, le nekaj Miheljinov je med njimi, ki pa tudi večidelj znajo slovenski; torej mora biti slovenščina polkovni jezik.« — Ne boš! Le pojdi malo poslušat na dvorišče celovških kosarn, na Vresje ali sploh kam, kjer se vežbajo vojaki. Tam vidiš Janeze okrog svojega častnika. Rečeš: ne zna slovenski ali kvečjemu toliko, kolikor se po vojaški pravi »znati«, pa hoče svojim fantom dobro razložiti to in ono: gospodu se vidi, da hoče res kaj naučiti fantov, uči jih, kakor bi bil najboljši profesor, pa v — najčistejši nemščini. Fantje zijajo vanj — ali ga pa tudi razumejo? Meni se zdi, da kvečjemu to razumejo, kar jim pokaže, drugo je zanje skrivno razodenje. Če jim je govoril dolgo in lepo pridigo in potem vraša zdaj Joža, zdaj Jurja, kako se to in ono naredi, mora sam dati odgovor — seveda nemški, ali pa pokliče korporala in mu veli: »Jetzt erklären Sie das den Leuten«. To so še najboljši poveljniki — o mnogih drugih pa rajše molčimo. Naše poslance pa opozarjamo na te stvari, da bodo vedeli storiti svojo dolžnost in povedati vojnemu ministrstvu: Prišla bode ura, ko boste poslali naše sinove ne na Vresje ali k paradi, ampak tja, kjer tvegajo tudi slovenski fantje svoje življenje za cesarja in državo; ali naj jih tam vodijo častniki, ki ne razumejo vojakov, vojaki pa njih ne, ali še celo narobe? Ali ne boste tiste ure, ko je treba junaško zreti smrti v srepo oko, ko v duhu jemlje fant zadnje slovo od dragih mu roditeljev, od bratov in sester,

od neveste ali žene, od nežne dece pod blaženo streho domače koče — ali mu ne boste za ta strašni hip dali poveljnikov njegove krvi, da bo mož junaškega srca znal z milo domačo besedo zanetiti v srcih svojih mož oni junaški ogenj, ki je silnejši od smrtnega strahu, silnejši od bridkega spomina na najdražje osebe na svetu!

+ **Odbor »Kmečke zveze« za ljubljansko okolico** je v svoji zadnji seji dne 28. t. m. sklenil, da se v ljubljanski okolici prirede sledeči volivni shodi: 29. novembra ob 10. uri dopoldne v Šmartnem ob Savi; 6. decembra ob pol 8. uri zjutraj v D. M. v Polju; 6. decembra ob pol 11. uri dopoldne na Ježici; 8. decembra ob pol 11. uri dopoldne na Viču; 8. decembra ob 3. uri popoldne na Dobrovi; dne 13. decembra ob 11. uri dopoldne na Lipoglavu. Povsod: Predstavi se kandidat M. Dimnik in pridejo govorniki iz Ljubljane.

+ **Vsi, ki so dobili glasovnice za volitve v delavsko zavarovalnico v Trstu,** naj listine dobro shranijo, da dobe v slovenskih listih naznanila, kam naj jih pošljejo.

— **Jubilejno slavnost** priredi kn.-šk. zasebna gimnazija v zavodu sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano dne 2. decembra 1908., ob 10. uri popoldne v proslavo šestdesetletnega vladanja cesarja Frančiška Jožefa I. — **Spored:** 1. Slavnostni govor. 2. Spevoigra: »Živela Avstrija«. Kompozicija za štiriglasni deški zbor s spremljevanjem glasovirja in harmonija od J. Schweningerja. — Vloga za Kranjsko od g. Antona Foersterja. — Besedilo priredil Silvin Sardenko. Gg. duhovniki, starši in sorodniki gojencev in prijatelji zavoda sploh se uljudno vabijo.

— **Nesreča na novi železnici Trebnje-Št. Janž.** Piše se nam z dne 26. t. m.: Dne 15. t. m. se je brez vsake slovesnosti otvorila železnica Trebnje-Št. Janž, a že danes, dne 26. t. m., zabeležiti nam je prvo nesrečo na tej progi. Ko se je namreč danes zvečer okoli 6. ure vračal mešani vlak iz Št. Janža v Trebnje in ko je ravno iz zarez pri gradiču »Vinagorica« proti Trebnju se pomikal, začeli smo večkratni pisk, ki označi vedno železniškemu osobi zavijaje nategniti, oziroma vlak hitro ustaviti. A pisk je bil — akoravno od strojevodje še pravočasno dan — že prepozen. Stroj je zagrabil na državni cesti vozeči voz oglarje »Rübeschini«, vrgel voz na levo stran železniškega tira in ga popolnoma razbil. Oglje in jeden prazen sodič, kakor tudi voz je ležal na enem konju, dočim se je drugi konj odtrgal in bežal proti domu. Ko sem prišel na lice nesreče, že hlapca, ki je oglje peljal, ni bilo več tu. Železniški delavci, ki so se s proge vračali so tir popravili. Sreča v nesreči je bila, da ni zabeležiti nobene človeške žrtve, ravno tako tudi menda konji, (katerih pa nisem več videl) niso bogsigavedi kaj poškodovani. Vrok nesreče je bil: 1. ker tukaj vlak, ki prihaja iz zarez vsled padca železniškega tira menda nekoliko hitreje vozi in 2. ker strojevodja radi ovinka, ki ga železnica tukaj napravi, celo proge ne more pregledati; 3. pa, ker akoravno železnica tukaj preseka državno cesto, — pri državni cesti ni niti jedne luči, še manj pa kake čuvajnice. — Naši državni poslanci bi si iztekli laborov venec, ako bi pripomogli, da bi se vsaj na državni cesti čuvajnica napravila še preden pride do kake človeške žrtve.

— **Vlom v uršulinski samostan v Celovcu.** V noči med 8. in 9. listopadom je vlomil nekdo v samostan; najprej je zdobil nekaj šip na pritličnem oknu, splezal v hišo, rogovilil po vseh prostorih, uganjal prismojene šale, strašil ženske in po skoraj celi uri jo je odkuril. Čez nekaj dni je prišel z nekim pajdašem zopet na vrt; a takoj sta oba zbežala, zagledavši luč v hiši. Okrog polnoči med 17. in 18. t. m. je pa prišel zopet, je zdobil ravno v istem oknu kakor prvokrat štiri šipe, pa ni mogel v hišo, ker so bile v dotičnem prostoru duri zaklenjene. Napotil se je torej zopet nazaj, a gotovo se je v roko ali obe roki uredil, ko je drobil šipe, kajti bile so steklene črepinje zelo krvave in krvavo sled je zapustil za sabo do zidu, čez katerega je zopet zbežal. Kdor pomore tako, da je mogoče prijeti tiste nesramne tičke, dobi dobro plačilo.

— **Pozor, slovenski lovci!** V soboto, 12. decembra, ob 9. uri dopoldne, se bo oddal pri okrajnem glavarstvu v Kamniku tudi lov občine Rašica na javni dražbi za dobo 5 let v najem. Lov je jako pripraven za Ljubljance, ker leži ob železnici nad Črnučami, oziroma Trzinom in blizu postaje Vižmarje. V tem lovu bila je ustreljena že hijena, lanske leto divja prašiča, letos pa so lovili tudi jelena. — Slovenskim lovcem se priporoča, da se za lov zanimajo, ker ga je imel dozdej v zakupu nemškutar.

— **Slovensko gledališče v Trstu.** Slovenci v Trstu si zgrade posebno poslopje za slovensko gledališče. Lep je napredek Slovencev v Trstu!

— **Učiteljska vest.** Ponedeljkov »Slovenec« je priobčil nekatere učiteljske spremembe med kranjskim učiteljstvom. Izpuščena je bila pomotoma gđna. Marija Wider, učiteljica v Boštanju, ki je dobila učiteljsko mesto v Preski pri Medvodah.

— **Beračica, ki si priglavlja 50 tisoč kron.** Na Reki živi bogata stara vdova Helena Karlecki. To se pravi: bogata je bila. Neka beračica — izdajala se je za Marijo Klesar — jo je pripravila skoraj ob vse, in sicer na poseben način. Večkrat je prišla prosjačit k vdovi in pri tej priliki zvedela, da se je starka zagledala v nekoga na Reki zelo znanega mladega uradnika T. Beračica se ji ponudi za posredovalko. Vdova sprejme ponudbo. Kmalu ji prinese veselo novico, da gospod T. tudi simpatizira z vdovo. Potem pa se je stvar spremenila. Uradnik je rabil — perila, kmalu nato uro, zlato seveda, in nazadnje denarja, mnogo denarja. In stara je dajala. Vsega skupaj 50.000 kron. — Pred par dnevi pa pride k vdovi neki sorodnik, ki se mu je vzbudil sum, da pri stari teti ni vse v redu. Izprašuje jo in izve žalostno resnico. Goljufije so bile s tem ustavljene. Trebalo je priti še goljufici na sled. Ista je izginila z Reke. Slednjič so jo našli v Rečicah pri Podgradu, kjer je bivala pri svoji hčeri. Ne piše se pa Klesar, marveč Eva Lovrečič. Policijski uradnik, ki jo je izsledil, je našel v hiši celo zakladnico finega perila, zlatnine, mnogo loterijskih listkov in — 10.000 kron gotovine. Ravno je pregledal te dragocenosti, kar se prikaže tudi »beračica«. Seveda jo takoj ukleno in izroče sodišču v Podgradu. Tudi pri sinu Lovrečičeve so našli mnogo zlatnine in dve škatli »regalitas«. — Uradniku T. se pa še niti sanjalo ni o ulogi, ki jo je igral. Vdovo Karlecki so postavili radi slaboumnosti pod varstvo.

— **Posojilnica v Šoštanju.** O tej posojilnici so razni nemški časopisi prinesli toliko in tako čudnih vesti, da se je bilo bati ne samo za to posojilnico, ampak tudi za druge slovenske denarne zavode runa. Vsa stvar je izvirala iz zgolj nemškega narodnega sovraštva in ni bila naperjena nemška ost samo proti posojilnici v Šoštanju, nego proti vsemu slovenskemu posojilništvu na Spodnjem Štajerskem, ki je danes največja opora proti razširjenemu vsenemštvu na Spodnjem Štajerskem. K sreči je slovensko časopisje pravočasno ljudstvo pomirilo, kajti na kako nevarnost izgube pri nobeni slovenski posojilnici, ki ima neomejeno zavezo, ni misliti. Vest, ki smo jo prinesli o konkurzu posojilnice v Šoštanju, smo prinesli po nemškem časopisju, to pa le zaradi tega, ker se je ni od strani prizadetih faktorjev dementiralo. Kakor smo se sedaj prepričali, o kakem konkurzu niti govora ni.

— **Bivši minister Marchet in nemštvo v Pulju.** »Polaer Tagblatt« slavi Marchetove zasluge za Nemce v Pulju. Te zasluge zares niso neznatne. Spravil je število nemških šol v Pulju na osem, — a Hrvatje nimajo niti enega razreda. Država troši za državne nemške šole na Primorskem 300 tisoč kron, a 15.000 slovanskih otrok v Istri je brez pouka.

— **Živinoreja.** Mlekarna v Št. Lorencu je 23. t. m. s pomočjo c. kr. kmetijske družbe oddala svojim udom dva prav lepa bika in šest krasnih plemenskih prešičev. Vzeli so jih najboljši posestniki v okolišu. Upati je, da se na ta način živinoreja v kratkem zelo povzdigne. Kmetijski družbi bodi s tem izrečena srčna hvala, da tako razume potrebe našega kmeta.

— **Nova slučajna pasje stekline** sta se pojavila v Ljubljani in na Brezovici. Kolikor je doslej znano, je poškodovana v Ljubljani ena oseba. Opozorjamo občinstvo na današnji strokovnjaški članek o steklini.

— **Knjigo o slovenskem knjigovodstvu** izda trgovsko društvo »Merkur«. Knjigo je sestavil g. Volc.

— **2. december kot dela prost dan** nameravajo proglasiti v Gradcu.

— **Najem lovov in ljubljanski nemškonacionalci in nemškutarji.** Prihodnj mesec bo po Gorenjskem oddanih več lovov v kamniškem in kranjskem okraju. Dozdej so imeli nekatere teh lovov zagrizeni nemški ljudje iz Ljubljane, Kamnika in drugod, pa razni nemškutarski tovarnarji za par goldinarjev v najemu. Pozivljemo občine, da pazijo pri okr. glavarstvih strogo na manipulacijo, kako se bodo lovili dražili in oddajali. Občine naj postavijo primerno najemščino, potem naj pa pazijo, da se ne bodo godile nepostavnosti, kakor so se nedavno pri dveh okrajnih glavarstvih. Take nepostavnosti v prid Nemcem naj se nam takoj naznanijo!

— **Nenasitni erar.** V Avstriji in na Ogrskem so začeli študirati vprašanje o ustanovitvi monopola na vžgalice.

— **Nikake razsvetljave** ne prirede dne 2. decembra v Pragi. Pač pa je mestni zastop sklenil darovati nekaj tisoč kron za revne in zanemarijene otroke.

— **V Preski** je za vse dobro vneto gospa Josipina Jarc iz Medvod dala zgraditi pod vasjo lepo kapelico.

— **Poštni urad v Kandiji** je zagotovljen in dotična notica v »Dolenjskih Novicah« z dne 1. novembra t. l. ne temelji na resnici.

— **Ženska se vrgla pod vlak.** Na progi Divača-Pulj se je 22. t. m. vrgla pred vlak neka ženska Defar. Strojevodja je takoj dal zavor, a vlak je bil že čez njo. Kolesa so šla ženski preko trebuha.

— **Zahtevamo splošno volilno pravico!** je edina točka dnevnega reda shoda, ki ga sklicujejo zagrebški soc. demokrati za nedeljo, 29. t. m., na mestnem strelišču. Kakor znano je bil zadnji shod socialne demokracije sklican z istim dnevnim redom, prosto nedeljo uradoma razpuščen.

— **Dvoboj.** Dne 25. t. m. se je v Čakovcu vršil dvoboj med dr. M. Lisičarjem in Mirkom pl. Pisačič. Takoj pri prvem nastopu so se pojavili madžarski žandarji, aretirali dvobojnika in ju odvedli v Debrecin.

— **Razpisana** je učiteljska služba na šestrazrednici pri D. M. v Polju v definitivno namestitev. Pravilno opremljene prošnje naj se pošljejo na c. kr. okr. šol. svet za ljubljansko okolico.

— **Nove telefonske zveze v Istri.** Telefonska proga Trst-Opatija je izročena prometu. Se pred novim letom se otvori proga Trst-Pulj. Za progo Trst-Piran-Bulje-Motovin-Poreč-Rovinj, ki bo stala 100.000 kron, pa zahteva država od interesentov 10-odstotni prispevek. Tržaška trgovinska zbornica je v to svrhu že dovolila 1000 kron.

— **Uradni vestnik.** Deželni odbor razpisuje službe okrožnih zdravnikov v Grosuplem (2200 K), na Raki (1400 K), na Toplicah (1400 K letne plače). Aktivitetna doklada 200 K. Rok za prošnje 20. decembra t. l. — Pri okrajnem sodišču na Vrhniki je razpisana služba uradnega sluga. Prošnje je vložiti do 29. decembra t. l. — Drazba nepremičnin vl. št. 49 d. o. Duplje in dr. ter pritklin bo pri okrajnem sodišču v Trzinu 12. januarja 1909., ob 10. uri dopoldne. Vrednost 8390 K, pritklinam 40 K. Najmanjši ponudek 5620 K. Drazba nepremičnin vl. št. 135 d. o. Udmat v vrednosti 17.409 K in vl. št. 430 d. o. Zadobrava v vrednosti 7.439 K, bo na okr. sodišču v Ljubljani 18. decembra 1908., ob 10. uri dopoldne v sobi št. 16. Najmanjši ponudek 8.781 K in 4.958 K.

— **Lastne telovadne odseke** snujejo sedaj tudi »slovenski« socialni demokrate.

Ljubljanske novice.

— **Ij Javno predavanje v »Sl. kršč.-soc. zvezi«.** Prihodnji torek predava urednik g. Fran Klemenčič: »O Srbiji in Srbih«. G. Klemenčič je bival dalje časa v Srbiji. Njegovo predavanje bo torej vse-kakor jako zanimivo.

— **Ij Sijajen Miklavžev večer** bo prihodnjo soboto, 5. decembra, v veliki dvorani »Uniona«, le da bo še bolj sijajen kot lani. Glasbeno društvo »Ljubljana« bo uredilo tak Miklavžev večer, kakoršnega še ni bilo v Ljubljani in ki bo prekosil tudi vsak velikomestni Miklavžev večer. Vsak, kdor bo videl ta Miklavžev večer, za katerega se vrše že obširne priprave, bo pridrtil te naše sodbi. Sploh je pa znano, da »Ljubljana« obljube o svojih prireditvah vedno prekosi. Sodeloval bo na prireditvi tudi orkester »Slovenske filharmonije«, vrli telovadci tukajšnjega odseka »Zveze telovadnih odsekov«, pevski zbor »Ljubljane«, nešteto angeljev in dostojnih, da celo dovtipnih parkeljev, in kot nekaka posebnost ljubki deški pevski in tamburaški zbor, ki bo spravi posebno živahnost med mlade ljudi. Večer bo prirejen za mlade in stare, tako da bodo dokaj zabave ob krasni prireditvi imeli tudi starši otrok in njihovi prijatelji. Povdarjamo, da bo večer vedelostojen, velen, kakor so vedno vse prireditve »Ljubljane« in res — originelen.

— **Ij I. veliki filharmonični koncert.** »Glasbena Matica« priredi v nedeljo, dne 6. decembra prvi veliki filharmonični koncert »Slovenske filharmonije«.

— **Ij Danes večer v veliko dvorano hotela »Union«!** Opozarjamo še enkrat na nocojšnji ljudski koncert »Slovenske filharmonije« v hotelu »Union«.

— **Ij Slovenska umetnost in naše narodne dame.** Rodoljubka z dežele nam piše: Ko sem bila po 20. septembru v Ljubljani, sem si ogledala Marčičeve pokrajinske slike iz Hrvatske in iz kotorskih za-

livov ter se čudila, da je bila šele ena prodana. Prepričana sem, da je v Ljubljani precej dam, ki premorejo toliko, da si omislijo originalne slike, ki so vendar vse kaj drugega, kakor pa posnetki, a vendar naše dame raje kupujejo take posnetke in s tem podpirajo tujo umetnost in tuji kapital, med tem ko se naši umetniki bore za kosček kruha, a ga ne dobe v domovini, ki redi raje tuje sinove. Koliko izdado naše dame za tuje terrakotne izdelke, mesto da bi nakupile dela domačih umetnikov, čeprav so ista tu in tam morda diletanstva. Isto je z razglednicami: že deset let sem na pošti, pa če med celim kupom tujih proizvodov dobim vsak teden eno narodno razglednico v roke, sem zadovoljna. Pobiljšajmo se!

— **Ij Iz pisarne slovenskega gledališča.** Jutri, v nedeljo, sta dve predstavi: popoldne ob treh burka »Vražja misel«, ki je izredno ugajala in vzbujala mnogo iskrenega smeha. Pri tej predstavi sodeluje zopet operetna subreta gđna. Jos. Hadrbolcova. Predstava se vrši ob znižanih cenah. — Zvečer se poje zadnjič v sezoni velika Saint-Saënsova opera »Samson in Dalila« z gđno. Šipankovo, g. Fialo in g. pl. Vulakovičem. — Dne 1. decembra se vrši v dobrodelne narodne svrhe zopet Zajčeva narodna hrvaška opera »Nikola Šubić Zrinski«.

— **Ij O priliki 60letnice** mora tukajšnja vojaška godba vsled naredbе vojnega ministrstva prirediti dne 1. decembra mirov in dne 2. decembra budnico. Budnico priredi tudi »Slovenska Filharmonija«. — Mestni magistrat nam poroča: Občinstvo se opominja, naj opusti o priliki navedenih nastopov vojaške godbe vsako dejanje, ki bi se moglo smatrati za kako demonstracijo, ker bi se isto slikalo in in smatralo ne kot demonstracijo proti vojaštvu, marveč kot demonstracijo proti jubilejski slavnosti.

— **Ij Nikolaj Šubić Zrinski,** glasbena tragedija v treh dejanjih (osmih slikah), se je igrala včeraj po večletnem presledku zopet v našem gledališču. Igra je nudila dobro priliko za študiranje našega občinstva. Glasbena stran je slaba, premalo izdelana, vse tako nekako presekano, brez potrebnih prehodov iz ene arije v drugo. Ko sultan Sulejman izdahne, zapoje vezir Sokolović nekaj, kar je skoraj vleklo na polko. Takih grotesknih momentov je bilo mnogo. Libreto je še slabše in za uprizoritev jako nevhvaležno delo. Pred sabo imamo osem pretrganih slik brez vsacega dramatičnega razvoja. Poleg tega se neprenehoma ponavljajo isti prizori, zdaj na turški, potem na hrvaški strani. Efekt doseči bi zamogel le pompozni nastop, ako bi nastopalo na eni strani mnogo Turkov v svoji slikoviti opremlji, na drugi strani pa hrvaški junaki. Toda za to je naše gledališče premajhno in prerevno. Divan in halja sultanova, nekaj historičnih kostumov hrvaških junakov, to je bilo vse. Gledališče je bilo razprodano in se je veliko ploskalo. Hrvaška zastava je izzvala velik aplavz. Igralci so, kolikor je bilo mogoče, storili svojo dolžnost, g. Šipankova in g. Vulaković sta se izkazala kot izvrstne moči, ugajal je tudi junak Juranić (Fiala), g. Nordgartovi bi se pa bolje podala kakšna druga vloga.

— **Ij Osebnosti.** Jožef Gruden, c. kr. poštni oficijal v Ljubljani, je imenovan za c. kr. višjega poštnege oficijala; Vojteh Lažansky, c. kr. poštni asistent v Ljubljani, je imenovan za c. kr. poštnege oficijala.

— **Ij Umrla** je v Belgradu gospa Jelena Barjaktarovičeva, bivša igralka slovenskega gledališča v Ljubljani.

— **Ij Delavstvo ljubljanske tobačne tovarne** ima 2. decembra prosto.

— **Ij Nova slovenska trgovina.** Opozarjamo na današnji inserat gg. Lenassi in Grkman, ki otvorita dne 1. decembra manufakturno trgovino v Stritarjevih ulicah. Slovensko trgovino pripravljamo!

— **Ij Ustavljena preiskava.** Tukajšnje deželno sodišče je iz preiskovalnega zapora izpustilo 53letno Frančiško Brezarjevo iz St. Jurja pri Kranju, katere je bila v preiskavi zaradi hudočinstva požiga, a so zdravniki dognali, da je slaboumna. Poslali so jo v domovno občino. — Aretovan je bil Valentin Koporc, rodом iz Ihana, ker je svoji gospodnji Katarini Kugovi prodal za 15 K premoga, zapustil službo, denar pa zapravil. Izročili so ga okrajnemu sodišču.

— **Ij Predzrnost nemške tovarne.** Piše se nam: Ozirajoč se na vašo notico, »Slovenec«, 25. nov., št. 272, radi prireditve kolekov Zidmarke na zaboje vžgalice tovarne »Solo«, Deutschlandsberg, bodem takoj potrebno ukrenil, da »Solo« tovarni zapove taka izzivanja takoj opustiti. Ker te vrste vžgalice tovarna le direktno na naročnike odpošilja, meni ni bilo dosedaj znano, da pripleljajo na zaboje koleke Zidmarke. S spoštovanjem Iv. A. Hartmann nasl. Avgust Tomažič.

— **Ij Člani vojaških družin se vozijo na stroške davkoplačevalcev.** Dan na dan drvi težki dvovprežni voz z dvema vojakoma-žrebčarjema po ljubljanskih ulicah. Vozijo se s Sela v šolo otroci, ženske na trg itd. — Namreč drve! — Zlasti po ozki Sv. Petra cesti si v vedni nevarnosti, da te ne povozi težki voz, ob slabem vremenu pa te obrizga od nog do glave. — Toda ti konji so tisti konji, ki jih kupuje država drago z denarjem davkoplačevalcev, ki se nikakor ne strinjajo z njihovo uporabo, da bi se namreč z njimi prevlačili otroci in pa ošabne babnice, ki menijo, da se jim mora vse umikati s poti. — Odločno pa si prepovedujemo nevarno hitro vožnjo ter opozarjamo slav. policijo, naj ima še tu svoje oči.

— **Ij Znani lajtnant Mayer** se je nedavno potikal po Celju in popival z enoletnim prostovoljcem Werhanom po »Deutsches Haus«. Ponekod se tudi čuje, da bi imel ta lajtnant priti k domobrancem v Celje.

— **Ij Redka prikazen.** Našel se je včeraj popoldne v Zvezdi zapozneli majnikov hrošč. Dokaz resnice se vidi v upravnistvu.

— **Ij Odkritje cesarjevega spomenika** se vrši v sredo, 2. decembra t. l. ob 11. uri dopoldne. Pri slavnosti bodo navzoči zastopniki vlade, deželnege odbora, oblasti raznih kategorij, učiteljske, višja deklška šola ter obe gimnaziji in realka. Pri odkritju bo, samo po sebi umevno, navzoč občinski svet z županom na čelu. V ponedeljek in torek se ves prostor primerno okraši z zastavami in zelenjem ter postavi potrebni oder.

— **Ij Iz vojašnice v zapor.** Domobranski dopustnik Luka Cvetrečnik je krenil včeraj popoldne v gostilno pri »Panju«. Ko je odšel, je vzel poleg svojega tudi klobuk nekega gosta. Ko ga je pozneje stražnik prijel in se mu je na stražnici preiskal kovček, se je v njem našel tudi gostov klobuk. Mesto domov na dopust, je moral Cvetrečnik k sodišču.

— **Ij Predor na Martinovi cesti** pod železnico prično graditi v ponedeljek. Delali bodo kaznjenci. Z odkopano zemljo zasujejo staroslavno »Zeleno jamo«.

— **Ij Podružnica I. avstr. društva državnih slug v Ljubljani** praznuje 2. decembra t. l. jubilej 60-letnega vladanja Njega Veličanstva cesarja. Vspored je sledeči: Ob pol 10. uri sestanek članov društva v službeni obleki pred justično palačo. Nato odkorakajo udeleženci v cerkev sv. Petra, kjer se obhajajo ob 10. uri sv. maša. Po maši korporativna udeležba odkritja cesarjevega spomenika pred justično palačo. Ob 8. uri zvečer slavnosten sestanek članov v »Meščanski pivovarni« na sv. Petra cesti št. 47. Vstopnina prosta.

— **Ij Klub slovenskih akademikov** naznanja svojim članom, da se vrši v ponedeljek, 30. t. m., ob 8. zvečer izredni občni zbor v »Narodni kavarni«. Ker so na vzporedu občnega zbora važne in nujne zadeve, prosí odbor kluba za polnoštevilno udeležbo in to zlasti s strani gg. starejšin. — Odbor.

— **Ij Za razsvetljavo** v Predilnih ulicah je posebno slabo poskrbljeno; opazili smo že večkrat, da še tistih par medlo brečih električnih žarnic ni gorelo. Ljudje pa morajo gaziti po tej ulici veliko blato, potem pa še razsvetljeno ni, da se ne morejo pasanti niti izogibati!

— **Ij Kolodvorske ulice** so v zadnjem slabovremenskem času posebno oblagodane z raznimi lužami in mehkim gostim blatom. V tej ulici je vsak dan velik promet, mestna uprava se pa škandalozno slabo briga za razne ulice in ceste, ki so povrh izpostavljene tujcem, in tako posebno povzdigujejo hvalo Ljubljani!

— **Ij Pri poštni slovenski družini** se išče stanovanje in preskrba za gojenca slovenskega trgovskega tečaja. Ponudbe naprošene na F. Klemenčiča, uredništvo »Slovenca«. — Duhovnik išče v bližini deželnega dvorca hrano in stanovanje.

— **Ij Pokrili so** te dni ob Stari poti bolniško poslopje (zavetišče) za neozdravljive bolnike s Kranjskega.

— **Ij Za uhogo diake na Dunaju,** katerim so nemški dijaki vzkratili obed, je darovala gospa Žibert v Prešernovih ulicah 10 kron. Hvala!

— **Ij Ljubljancan oproščen v Gorici.** Porotno sodišče v Gorici je oprostilo Frana Drašlerja, v Ljubljano pristojnega trgovskega pomočnika, obtoženega ponarejanja denarja in tatvine.

— **Ij Na državnih železnica**h se bo dne 2. decembra sprejemalo le brzovozno blago.

ŠOLSKI ŠTRAJK IN DEMONSTRACIJE.

O tem se nam poroča iz Trsta: Šolski štrajk, ki so ga uprizorili italijanski dijaki na komunalnih srednjih šolah, trgovski in navtični akademiji, deklškem liceju, državni obrtni šoli in višji trgovski šoli, je sicer ponehal, a mladim gospodom — zdi

se — je štrajk jako jako prijeten in so včeraj deloma stopili zopet v štrajk. Dijaki obeh komunalnih srednjih šol, ki so zaman skušali zavesti k štrajku dijaške državnih šol, so uprizorili spreved po mestu. Tudi na koprskih srednjih šolah je nastal šolski štrajk, ravnotako je tudi v Gorici velik del italijanskih dijakov zapustil poduk in uprizoril spreved po mestu, katerega se je tudi udeležilo veliko učencev — ljudskih šol.

Sinoči je čakalo več tisoč oseb na prihod nekoliko dijakov z dunajskim brzovlakom in priredilo istim burne ovacije. Nato se je razvil dolg spreved po mestu (šli so tudi mimo »Narodnega doma«, tokrat brez nikakih vzklikov proti nam) in vzklikali na italijansko univerzo žvižgali pred nemškimi lokali, kričali med drugim »Evviva Italia«, peli Garibaldijevo himno in druge pesmi ter nosili tri ranjene dijaške na ramenih. Aretovan ni bil nihče. Demonstracije so končale okoli 11. ure ponoči.

Telefonska in brzovozna poročila.

SLAVNOSTNA SEJA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 28. nov. Danes sta se povodom cesarjevega jubileja vršili slavnostni seji državnega zbora in gosposke zbornice. Slavnostna govora sta imela predsednika dr. Weiskirchner in knez Windischgraetz. Socialnih demokratov, čeških in nemških radikalcev ni bilo k seji. Nenemški poslanci so nemški »Hoch« močno prepupili. Vsa slavnostna seja je trajala kakih pet minut, nakar je bila seja takoj zaključena.

URADNIŠTVO SE KLANJA CESARJU.

Dunaj, 28. nov. Danes se je poklonila cesarju uradniška deputacija, broječa 80 oseb. Na čelu deputacije je bil ministrski predsednik z deželnimi šefi.

ŠKOFOVSKE KONFERENCE KONČANE.

Dunaj, 28. nov. Škofovske konference so bile danes končane.

PROTI NEMŠKIM BURŠEM V PRAGI.

Praga, 28. novembra. Danes so nemški burši v Pragi slavili obletnico svoje »Lese- und Redehalle«. Tem povodom so zopet provokatorično promenirali po Prikopih. Češko občinstvo je predrzne nemške burše obkolilo in posebno nemške burše iz rajha do krvi preteple. Ko je češko občinstvo nemške burše s čepicami pometalo nazaj v kazino, je prihitelo orožništvo, ki je Prikope izpraznilo. Demonstracije so ob pol 2. uri popoldne še trajale. Češko občinstvo odločno izjavlja, da izzivanj in bumla nemških dijakov ne bo pod nobenimi pogoji več dopustilo. V tem oziru bo, ako jutri burši z bumlom ne prenehajo, odločujoč dan.

LAHI ZMAGALI?

Dunaj, 28. novembra. Laški revol-verji so na vlado čudovito učinkovali. Ministrski predsednik baron Bienenrth je sprejel laške poslance, katerim je glede vseučiliškega vprašanja zagotovil, da vlada kakor hitro mogoče predloži državnemu zboru predlogo, ki bo laško vseučiliško predlogo rešila na zadovoljiv način. Kot pogoj je ministrski predsednik označil, da laški vseučiliščniki nič več ne demonstrirajo.

PARLAMENTARNO MINISTRSTVO.

Dunaj, 28. novembra. Baron Bienenrth je zopet pričel s poizkusi sestaviti parlamentarno ministrstvo. Svoja prizadevanja bo pospešil, da bo že pred glasovanjem o nujnosti predloga za proračunski provizorij jasno, ako je mogoče sestaviti parlamentarno ministrstvo.

FRANCIJA NOČE POSREDOVATI RADI BOJKOTA NA TURŠKEM.

Pariz, 28. novembra. Na merodajnem mestu zatrjujejo, da je francoska vlada odklonila željo avstrijske vlade, naj bi Francija posredovala pri porti, da napravi konec bojkota avstrijskemu blagu. Češ, naj Avstrija pritrdi predlogom glede balkanske konference, s čemer odpade tudi razlog bojkota.

ČRNOGORSKI PRAVNIK ZAPRT.

Zagreb, 28. nov. Tu so aretirali prav-nika Markovića iz Črne gore ter mu zaplenili korespondenco, potem pa ga izpu-stili. Bil je baje v zvezi z dogodki na avstrijsko-srbski meji.

Za žrtve.

VI. (zadnji) izkaz darov, poslanih pod-pisanemu vodstvu za dne 20. septembra t. l. ranjene žrtve, ki so se zdravili, oziroma se še oskrbujejo v deželni bolnici. — Darovali so p. n.: dr. Fran Papež v Ljubljani 10 K; deželni uradniki v Ljubljani kot neporabljeni ostanek prispevkov za venec na krsto umrlega računskega svetnika g. Ivana Kozjeka, 28 K. Vodstvo stori pri tej

prilike prijetno dolžnost, da se za tako ne-
pričakovane, izdatne in velikodušne da-
rove vsem darovateljem najiskrenejše za-
hvaljuje s prošnjo, da se nadaljni darovi
blagovoljno pošiljati »Združenemu nara-
dnemu odboru v Ljubljani«, oziroma njega
blagajniku gosp. dr. Alojziju Kokalju, od-
vetniku v Ljubljani. Posebna zahvala se
izreka gosp. Franu Schullerju v Ljubljani,
ki je takorekoč od hiše do hiše z največjo
požrtvovalnostjo nabral zelo izdatno svo-
to in gosp. Ivanu Frelju, kontrolorju de-
želne bolnice, ki je sprejemal denar ter
vodi ves čas o nabranih darovih natančen
račun. Iz nabranega denarja je vodstvo
vsakemu ranjencu preskrbelo celo zimsko
obleko, obuvalo in potrebno perilo ter jih
sedaj podpira s tedenskimi podporami. —
Končni račun o porabi darov se objavi
svoj čas.

Vodstvo deželne bolnice v Ljubljani,
dne 27. novembra 1908.

Vodja:
Dr. V. Gregorič.

Kaj darujemo našim dragim, če so
bolni? Odgovor na to vprašanje je pač ja-
sen. Seveda tako sredstvo, ki jih ozdravi.
Moderni človek s svojim prenapornim delom,
nerednim življenjem si povzroča naj-
česče samo bolezni in radi tega ni čudno,
če bolehalo otroci, mlada generacija, na
pomanjkanju krvi, bledici in na drugih
bolezni, ki zmanjšujejo odporno moč in
imajo za posledice splošno oslabeleost.
Dandanes trpi staro in mlado na teh bo-
lezni, vendar je pa že znanost našla ključ
do ozdravitve.

Čim več železnatih krvnih delcev je
v krvi, tem zdravejša je kri.

Znanstveni preizkusi so dognali, da je
»Ferromanganin« najtečnejše in najboljše
se razkrajajoče redilno sredstvo krvi in
potemtakem cellega telesa.

»Ferromanganin« vsebuje železo in
mangan v najboljši obliki in razmerju in
ima stotisoč otrok in odraslih svoje zdrav-
je zahvaliti temu sredstvu.

Cena steklenice 3 K 50 h. Pri nakupu
naj se pazi na ime »Ferromanganin« ter
varstveno znamko »dekličino glavo«, in
naj se vsi drugi enaki proizvodi zavrnejo.
Dobi se v vseh lekarnah, gotovo v slede-
čih ljubljanskih lekarnah: »Pri Mariji Po-
magaj« na Resljevi cesti 1; »Pri angelju«
na Dunajski cesti in »Pri zlatem jellenu«
na Marijskem trgu; v večji množini
»Schwanen-Apotheke«, Dunaj I., Schot-
tenring 14.

POSILANO.

Gospodu Dragotinu Gollobu,
zastopniku tvrdke »Maks Zaloker, I. ljub-
ljanske izdelovalnice žitnih drož«

v Ljubljani, Križevniške ulice št. 7.
Neki najin odjemalec nama je izročil
lepak, v katerem Vi, gospod Dragotin
Gollob, z geslom »Svoji k svojim« in
»Podpirajmo slovensko industrijo« pripo-
ročate slovenskim odjemalcem le izdelke
svoje tvrdke. To Vam je prosto.

V lepaku pa omenjate tudi, da je Vaša
tvrdka edina te vrste na Kranjskem, da
je edino slovensko podjetje te stroke.

To je pa neresnica in zato je vse ob-
sodbe vredno, nedopustno.

Znano je Vam, gospod Dragotin Gol-
lob, in najinim cenjenim odjemalcem, ka-
kor tudi vsi slovenski javnosti, da sva
ustanovila podpisana »Jugoslovansko
drožarno« v Ljubljani.

Proti najinemu strogo slovenskemu
podjetju in ne proti nemškimi tvrdkam se
pa ravno obrača prikrito Vaš lepak.

Da je in da bode vedno ostalo najino
podjetje res strogo narodno, res pristno
slovensko, poroka sva dovolj podpisana
lastnika »Jugoslovanske drožarne«.

Kot odločnega Slovenca pozna pač
vsakdo tajnika slovenskega trgovskega
društva »Merkur« v Ljubljani, in to sem
jaz, Fran Golob, doma iz Stražišča na Go-
renjskem.

Ravnatoka pozna vsakdo kot zaved-
nega Slovenca mene Josipa Polaka, kam-
niškega domačina.

Ideja za ustanovitev »Jugoslovanske
drožarne« se nama je porodila povodom
obiska letošnje slovanske razstave v
Pragi.

Le-tam sva s slovanskim ponosom
opazovala in občudovala velikanski raz-
voj češke industrije, katere se je razvila
tudi iz malih početkov.

V Pragi sva videla, da v sedanjih
časih delata moderne narode močne le
cvetoča trgovina in razvita industrija.

Ta opazovanja so naju dovedla do
premišljevanja, da moramo tudi sloven-
skemu narodu preskrbeti industrijo.

In to premišljevanje rodilo je tudi na-
jin sklep, rodilo sad: Ustanovila sva »Ju-
goslovansko drožarno«.

Najino podjetje je pa zasnovano na
strogo solidni podlagi.

Najini izdelki so priznani dobri in
taki, da vsled svoje izborne kakovosti in
nizke cene vzdržujejo konkurenco z vse-
mi tujimi izdelki.

Najboljše zadoščenje za najino rodo-
ljubno ustanovitev so nama številna na-
ročila najin cenjenih odjemalcev, kate-
rih je vsak dan več.

Popolnoma zadovoljiti najine cenjene
odjemalce, katerim se s tem znova pri-
poročava, bode pa prej kot slej najina
edina in prva naloga in sveta dolžnost.

To pojasnilo sva bila dolžna javnosti.
V Ljubljani, dne 27. nov. 1908.

Fran Golob & Josip Polak,
lastnika »Jugoslovanske dro-
žarne« v Ljubljani.

Želodec
krepljeno, prebavno pospeševalno gorčico in
pehanje odstranjevalno, lahno odvajajoče učin-
ko. Z. »Elza-kroglice«, 6 škatel franko 4 K. Narokite
pri E. V. Fellerju v Stubi, Elza trg št. 4. Karl.

TRŽNE CENE.
Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 28. novembra.

Pšenica za april	13 15
Pšenica za oktober 1. 1909	11 49
Rž za april 1. 1909	11 20
Oves za april	8 90
Koruzna za maj 1. 1909	7 67

Efektiv: 5 dražje

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306'2 m, aerd. zračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura po Celsizju	Vetrovi	Nebo	Predvi- dina v 24 urah v mm
27	9. zveč.	744.4	- 1.7	sl. jug	jasno	
28	7. zjut.	46.0	- 5.5	brezvetr.	megla	0.0
	2. pop	43.7	+ 3.4		jasno	

Srednja večerajšnja temp. 0.9°, norm. 1.1°.

3153 **Zahvala.** 1-1

Za mnoge dokaze sočutja med
dolgo boleznijo in povodom smrti,
ter za mnogobrojno udeležbo pri
pogrebu naše nepozabne gospodične

Toni Višnjevic
izreka tem potom najsrčnejšo zahvalo.

Tvrdka Gerber.

Gostilniška koncesija

se odda takoj. Več se
poizve na **Martinovi**
cesti št. 38. 2967 6-2

Fr. Čuden = **Lepa božična**
urar in trgovec **in novoletna darila!**
v Ljubljani

Najraznovrstnejša in naj-
cenejša izbora: briljantni
uhani in prstani, zlate, sre-
brne in nikelnaste ure in
verižice. Prave švicarske
ure »Union« ki so prav fine
in natančne, a skoro nič
dražje od drugih vrst. Vsa-
kovrstne lepe stenske ure,
namizna oprava iz pravega
in kina srebra.

**Šivalni stroji lahkoteko-
či, kolesa najboljših vrst
in vse kolesarske po-
trebščine.**

**Ceniki s koledarjem na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.**

**Delničar pravih švicarskih
ur »UNION« v Bielu, Švica.**

Prešernove ulice.

3151 9-1

Najboljša krma za pse je in ostane
Fattingerjev kolač za pse
ki je med vsemi krmili najboljše sestavljen in najbolj
redilen. 50 Kg K 23.—, 5 kg pošt. prosto K 3.20.

Fattingerjev Puppy Bisquit
za mlade pse, 50 kg K 26.—, 5 kg pošt. proste K 3.50
Prospecte pošilja zastoj tovarna za pat. kolače za pse
in krmo za perutnino Wiener-Neustadt. Nad 200
prvih cen. Fattingerjeva krmila se izdelujejo pod
živinozdr. nadzorstvom. 467 26-21

**Trgovina s papirjem in galante-
rijskim blagom v Ljubljani**
se prodaja

pod ugodnimi pogoji vsled bolezni. Poizve
2954 se pri upravnistvu »Slovenca«. 1-9

**: Ob priliki vladarske :
60 letnice Nj. Veličanstva**

spominjajte se
Društva za otroško varstvo
in mladinsko skrb v sodnem
**: okraju LJUBLJANA 3152 :
4-1 :**

NOXIN

**Najboljši
Creme
za čevlje.**

NOXIN

Dobi se v vseh boljših trgovinah

Zaloga pri **K. A. KREGAR, Ljubljana,**
Sv. Petra cesta št. 2.

Ustanovljeno 1862. Telefon šte. 584

RUDOLF GEBURTH
c. kr. dvor. mašinist

DUNAJ (WIEN), VII, KAISERSTRASSE 71
na vogalu Burggasse.

Največja zaloga **vsakovrstnih peči**
za vsako porabo od navadne do najfinejše in naj-
elegantnejše izpeljave, v vseh velikostih, črne ali
bogato emajlirane. Peči za trajno kurjavo za
premog. Okrogle peči za regulirati od
15 K višje. Zaloga ognjišč, šte-
dilkov in strojnih ognjišč.
Najboljše plinove peči, kamini
črni in emajl. Železne peči s peč-
nicami za dve ali tri sobe.

Patent-vložki
za glinaste peči.
Sušilnice.
Krušne peči.
7034 20

Pristen le tedaj, če je
trioglasta steklenica za-
prta s spodnjim pasom
(rdeč in črn tisk na
rumenem papirju). : :

W. MAAGER-ja
: : pristno : : :

DORSCH **ribje
olje**

WILHELM MAAGER'S
Lebertran

(v zakonito zajamčen
opravi)

rumeno, steklenica K 2 —
bela, „3“ —
2667 pri 12-3

**Viljemu Maager-ju
na Dunaju.**

Od 1869 uvedeno splošno
v avstro-ogrske monarhije.

Gospodje zdravniki in pro-
fesorji ga radi zapisujejo.

Dobi se skoro v vseh le-
karnah in drožerijah.

Glavna zaloga in razpo-
šiljalnica za avstro-ogrske
monarhije:

**W. Maager, Dunaj,
III/3, Heumarkt 3.**

Ponarejanja se sodnijsko zasledujejo.

Dognano je

in vsak trpin že ve,
da zavzema danda-
nes elektriciteta v
zdravniškem zdrav-
ljenju prvo mesto,
vendar žalibog ne ve
množice bolnikov, da
obstoja že, tudi elek-
trični telesni apa-
rat, s katerim se
vsakdo, doma naj-
ugodnejše sam ele-
ktrizira in katerega
učinek se je sijajno
izkazal pri mnogih
trpeh posebnosti pa
pri nervoznosti, nevrasteniji, revmatizmu,
bolečinah v glavi in v hrbtu, težkočah v
želodcu in črevesju, slabosti srca, krču,
in vsakovrstnih oslabeleostih.

Mnogotera zahvalna pisma, katerih originali
so v naši ordinaciji na vpogled, potrjujejo to.
Mi smo radi pripravljeni, dati vsakemu bol-
niku brezplačno pojasnilo o tem načinu zdrav-
ljenja in zadostuje vposlati spodajšnji kupon
na našo ordinacijo, nakar pošljemo poštne
prosto našo 64 str. broječo ilustrirano

— KNJIGO ZASTONJ —

Abhandlung über moderne Elektro-Therapie
gratis in franko

Elektro-terapevtska ordinacija Dunaj, I.
Schwangasse št. 1. I. nastr., oddel. s/3.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na 29./XI. 1908.

**elektroterapevtsko
ordinacijo na Dunaju,**
I. Schwangasse 1, s/3. I. nadstr.

Prosim pošljite mi knjigo »Eine Ab-
handlung über moderne Elektro-The-
rapie« gratis in franko pod zaprto koverto.

Ime: _____

Naslov: _____

3138 1-1

Svarimo vsakogar,

ki kašlja, če je hripav, zaslezen, nima pravega teka, če zapazi da pojmlje teža telesa, če se ponoči poti, se čuti slaboten in izpehan, ali zapazi nevarne znake na družini, naj takoj naroči **Örkeny-jev lipov med** (sirup), da prepreči nadaljnjo razširjanje bolezni. 3058 12-1

Örkeny-jev lipov med (sirup) prekaša vsa podobna sredstva, pomiri kašelj in bljuvanje krvi, izvrstno topi sliz, zboljša tek in odpravi nadležni slabeči nočni pot. V angleški razstavi odlikovan z zlato kolajno. Vzorčna steklenica stane **3 K.** 1 večja steklenica **5 K.** in 3 velike steklenice, **poštne prosto 15 K.** Naroča se proti povzetju ali če se pošlje denar naprej pri edinem izdelovalcu

Örkeny's lekarna pri „Apostolu“,
Budapešta, Josefiring 64. — Depot 20.

Vinske sode

nekaj skoro novih, dobrih in močnih, od 600 do 1000 litrov **proda po nizki ceni**

FRAN CASCIO

3123 Šelenburgove ulice št. 6.

Ako želite!

kupiti ali prodati kako posestvo, zemljišče ali gostilno itd., se obrnite na **prvo koncesijonirano posredovalnico** na Gorenjskem, v Kranju, Glavni trg št. 189. 3116 5-1

Izvanredna ponudba.

4 pare čevljev za samo **K 7-50**.

Karteliranje konkurenčnih tvrdk je napotilo našo centralo, da je izdala ponudbo samo za zasebnike in gotove okraje.

Jaz sem zatoraj poverjen pošiljati vsakemu dva para moških in dva para damskih čevljev na trak, usnje galoširano, rjavo ali črno z močnimi podplati, zelo elegantna najnovejša fazona, vse štiri pare skupaj po številu za samo **kron 7-50**.

Pošilja se proti povzetju, neprimerno se rado-voljno zamenja ali denar vrne. 3110 1-1

R. Berger
Oświęcim. 153.

Velika zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

centki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zalec
urur in optikar

Ljubljana,
Starl trg, št. 28.

Gostilničar

na račun, kateri ima biti obenem **potnik za vino**, se sprejme v mojo staroznano gostilno „**pri Lozarju**“ v Ljubljani.

Zena mora biti dobra kuharica in spretna gostilničarka.

Oziralo se bode le na onega zglasitelja, kateri se peča izključno samo z gostilno, je v vinski stroki več in ima veselje ter razum za potništvo. Zglasiti se je osebno.

Vstop meseca februarja 1909 in zahtevana kavgija **K 800**. 3080 6-2

KAROL LENČE,

trgovec z vinom na Laverici pri Ljubljani.

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za

Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd., cena 80 v.; K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „**Sidro**“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna

pri „**zlatem levu**“ v Pragi

Elizabethgasse števil 8 nova.

Dnevno razpošiljanje.

2357 42-1

3130 3-1

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanske razpisuje

a) mesto asistenta z letno plačo 1800 K, stanarino 500 K in s pravico do petih četrtletnic po 300 K.

b) mesto praktikanta z letnim adjutom 1000 K.

Prosilci morajo dokazati, da so z dobrim uspehom dovršili celo gimnazijo ali celo realko. Pri oddaji službe hranilničnega asistenta imajo prednost prosilci, ki dokažejo svojo izvežbanost v poslovanju bančnega ali sploh kakega denarnega zavoda.

Prošnje z dokazili o šolanju, dosedanjem službovanju, o starosti, domovinstvu znanju jezikov, o zdravju in naravnosti je pri podpisnem ravnateljstvu vlagati

najkasneje do 15. decembra 1908.

Na pozneje vložene prošnje se ne bo oziralo.

Ravnateljstvo mestne hranilnice ljubljanske.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1908.

Modna trgovina

A. ŠINKOVIC dedičev v Ljubljani

priporoča svojo **bogato zalogo modnega blaga za dame in gospode**, zlasti: **najmodernejše svilene, čipkaste in volnene bluže, vsakovrstna spodnja krila, predpasnike, reformske hlače za dame in deklince, moderce po naj-novejšem kroju; velika za-loga normalnega spodnjega perila: srajc, jopice, nogavice,** kakor tudi **rokavice: glacié, šved-skih in volnenih.**

Vsakovrstna kožuhovina je v ve-
liki izbiri. 3147 5-1

Vse potrebščine za krojače in šivilje.

Postrežba točna, cena zmerna.

3126 4-1

Gospodinja,

izobražena, katera ima veselje do vzgoje otrok, dobra in varčna kuharica, dobi stalno službo. Starost 40-50 let. Ponudbe z natančnimi podatki kod „**Vestna gospe-dinja**“ na upravništvo „Slovenca“.

Kupci pozor!

Naprodaj so **tri na novo zidane**

pritlične hiše

s kletjo in vrtom v prometnem kraju Ljubljanske okolice, 1 nro oddaljene od Ljubljane. Natančna pojasnila daje **Ivan Bricelj**, pleskar Dunajska cesta 16.

3129 2-1

Priporočam **pristno**

istrsko belo in črno

VINO iz lastnega vinograda.

Steklenica, ki drži 1 liter, stane 48 vinarjev, cene na debelo se znižajo.

Za obilen obisk se priporoča 3127 2-1

Ivan Markežič, Gosposke ulice 7.

Zimski vrtec!

V nedeljo dne 29. t. m. **velika razstava primernih daril**

za Miklavža

v odprti trgovini „**Angleškega skladišča oblik**“ na Glavnem trgu št. 5.

Za obilen obisk te razstave se pri-poroča

z velespoštovanjem

3149 1-1

O. Bernatovič.

Isti dan nikaka prodaja.

Najboljše klavirje

prvovrstnih dunajskih tvornic in

harmonije

amer. sistema prodaja in izposoja najceneje edina narodna trgovina

Alfonz Breznik, Grad šče št. 11 (blizu nunske cerkve)

Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matic“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli pre-pričati o blagostojnosti in trpežnosti mojega instru-mentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Naiceneje uglasčevanje. 2079 52-2

Lepo posestvo

v večjem mestu Spodnje Štajerske, z dobro idočo gostilno, ostajališčem, lepimi hlevi, veliko ledenico in lepim vrtom, se pod jako ugodnimi pogoji **proda**. Kje, se izve v upravništvu tega lista. 3047 6-4

Lepa zračna

061 37

stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgra-jenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču**, **Am-brožev trg 7, v Ljubljani**.

Gospodarsko društvo

v **Bermu p. Pazin, Istra**

posreduje brezplačno pri pro-daji vina svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. 2818 10-9

Dve hiši

se prodasta. Poizve se na Trnovskem pristanu št. 14, Ljubljana. 1687 10

!! Prvo slovensko !!

c. kr. oblastveno potrjeno 18 86

učilišče za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Starl trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●

Hiša

enonadstropna, z ograjenim vrtom in več stanovanji se **proda**. Primerna tudi za obrtnike. — Prosta lega ob Ljubljani, na **Prulah št. 4, Ljubljana**. Pojasnila pri lastnici hiše ravno tam. 3024 3-3

Narodna trgovina!

Pri nizki ceni, žargi
Ljubljana, sv. Petra cesta števil 2.

Velika izbira raznega zimskega blaga, velika zaloga raznega perila za gospode in dame, dalje stiskalnikov (modercev), bluz, kravat, 3062 srajc, ovratnikov, obuval itd. 3-2

Zaloga potrebščin za krojače in šivilje.

DR. VLADISLAV PEGAN

naznanja s tem vljudno, da je

otvoril svojo

3150

5-1

ODVETNIŠKO PISARNO

v Ljubljani na Dunajski cesti št. 32

v hiši „Zadružne zveze“

(prej „**Hotel Grajzer**“).

Uradne ure: od 8-12 in od 2-6.

š Osebnost. Dr. bogoslovja in filozofije g. Franc Lukman, bog. prof. v Mariboru je napravil 24. t. m. v svrhu nstrifikacije potrebnih rigoroz »Cum applausu« na graški univerzi. Iskreno čestitam.

š V Št. Vidu pri Ptuj se vrši v nedeljo 29. t. m. ob osmi uri dopoldne pri g. Pernatu poučno zborovanje. Govori gosp. Pušenjak in drugi.

š Štajerski mladeniči. Zadnji »Narodni List« piše, da je bilo na obnem zboru S. K. S. Z. v Celju med drugim tudi do 100 šolarjev. Tako vas obrekuje »Narodni List«. Mi smo pa videli na zborovanju samo enega šolarja in to je bil neumni poročevalec »Narodnega Lista«.

š Umrla je v sredo ponoči v Gaberju pri Celju soproga mesarja in gostilničarja ga. Mimi Plevčak. Pogreb je bil danes popoldne. Naj v miru počiva!

š Častniki celjske garnizije obiskujejo izključno nemške gostilne v Celju, zlasti »Nemški dom«. Menda zato, da pokažejo svojo narodno nepristranost.

š 21 šolarjev zastrupljenih. O posledicah nemarnosti nekega šolarja se nam poroča od Sv. Barbare v Halozah: V ponedeljek, dne 23. novembra je vrgel nek šolar košček galice v vrč, iz katerega otroci v odmoru pijejo. Učenci so pili iz tega vrča, vsled česar so se pokazali pri 21 otrocih znaki zastrupljenja. G. nadučitelj Ogorelec je takoj poslal po zdravnika k Sv. Marjeti, g. Gregorcu, kateremu se je po težkem trudu komaj posrečilo, da je rešil otroke vsake nevarnosti.

š Hujskanje proti slovenskim kmetom nadaljujejo štajercijanci v nemških listih. Zadnji teden so bili zopet dopisi štajercijancev, v katerih se dovolj jasno poziva Nemce, da ne smejo ničesar kupiti od slovenskih kmetov. Kmetje, odgovorite na to nesramno hujskanje vsaj s tem, da vržete »Štajerca« iz vsake hiše!

š Trgovski in obrtni shod za Maribor in okolico priredi »Slovensko trgovsko društvo« v Mariboru dne 6. grudnia t. l. v prostorih »Narodnega doma« ob 3. uri popoldne. Ker bode ta shod velevažnega pomena za vsakega zavednega slovenskega trgovca in obrtnika, naj ne zamudi, se tega shoda zanesljivo udeležiti.

š »Kompromisi, ki kompromitirajo.« Nadškof goriški je rabil ta izraz, ki je obsodil kompromis slovenske katoliške stranke z liberalno italijansko stranko ter kompromis slovenske liberalne stranke z italijansko katoliško stranko. Na Štajerskem se tudi govori o kompromisih, pa, kakor se zdi, tudi o takih, ki kompromitirajo. Čitali smo, da liberalna stranka hoče imeti štiri mandate, prvaki (brez stranke) 3, katoliški stranki pa pustijo milostno 6 mandatov in deželnega odbornika. Glede kmečkih občin o kompromisu niti govora ne more biti, ker je tu »Kmečka zveza« dobro organizirana in ima veliko večino za seboj, nasproti pa ji stoji v manjšini le liberalna stranka. V poštev bi mogel priti le trški mandat in en mandat iz občne kurije, kjer pride v poštev še kaka tretja stranka. Proti Štajercijancem in socialdemokratom, če so res tako močni, je kompromis med obema slovenskima strankama na mestu, drugačen kompromis kompromitira vsako stranko.

š Ironija. Sedanje vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda sklepa v koledarju svoje poročilo: »Ob spominu na Ptuj izgini slehno domače nasprotstvo zoper družbo, ki ima v vsakem oziru blage, poštene namene.« Za nas Štajerce je to bridka ironija. Sedaj, ko je liberalno vodstvo odpravilo šolske sestre iz šole na Muti, ki ni nastavilo šolskih sester za otroški vrtec v Gaberju pri Celju, dasi je občina izrecno to zahtevala; sedaj, ko je ravnokar za Štajersko imenovala potovalnega učitelja narodno-radikalnega dijaka Prekoršeka, ki se je že v javnosti hvalil s svojim protiverskim prepričanjem: sedaj — izgini slehno domače nasprotstvo zoper družbo!

š Konjice. Tu se je zbralo blizu petdeset prijateljev združništva, voditelji posojilnic po sosedstvu. Zbor otvoril je g. nadrevizor Pušenjak. Po njegovem govoru se je ustanovilo združno okrožje za posojilnice: Konjice, Oplotnica, Zreče, Sv. Kunigunda, Vrankolje, Žice, Poljičane, Laporje. V okrožno vodstvo so izvoljeni gg.: Medved, Laporje; Hauptmann, Poljičane; Pregelj, Konjice. Nadaljnje obravnave vodil je novoizvoljeni načelnik Medved. Zborovanje trajalo je poltri ure. Okrožni shod se bo vsako leto vršil pri drugi posojilnici. Prva pride na vrsto ona v Poljičanah.

š Častni občani. V četrtek, 12. t. m. sta odposlanca občinskega odbora dobroskega g. župan Jevnišek in župnik Kuko- vič izročila častnima članoma dobroske občine č. g. Jožefu Kardinarju, profesorju veronauka, in g. dr. Jožefu Sernecu diplome s primernim nagovorom. Oba častna

člana sta se v ginljivih besedah in veliko- dušno zahvalila za izkazano jima čast. Bilo je sicer šest občinskih odbornikov v Celju, ali kot člani načelnštva dobroske posojilnice so se z neumno delavnim č. g. tajnikom udeležili združnega tečaja pri »Belem volu«. Častnima članoma kli- čemo: Na mnogo zdravih in srečnih let!

š Griže. (Občinske volitve.) Vkljub strastne zahrbtnje agitacije liberal- ne stranke, ki se je zvezala s socialnimi demokrati, največjimi sovražniki kmeta, je zmaga »Kmečka zveza«. Agitiralo se je od nasprotne strani, kakor vedno, z gr- dmi lažmi in obrekovanjem, n. pr. ako zmaga »Kmečka zveza«, bo morala obči- na župniku postaviti nov marof, neke pravdne stroške v znesku 800 K bo mo- rala plačati občina itd. Vse lažjivo in iz- mišljeno. Čast in slava pristašem »Kmeč- ke zveze«, niso se dali zbegati in premo- titi. Stali so trdno kakor skala. Vsega ob- sojenja vredno pa je, da sta najbolj strast- na agitatorja za stranko, katera v svojih listih blati in smeši vse, kar je nam sve- tega, domača gg. učitelja, katerima so iz- ročeni naši otroci. Na pomoč jima je pri- šlo tudi nekaj znanih žalskih muzikantov. Na volišče je prišel tudi g. Roblek, ka- teri je ob času državnih volitev slovesno zatrjeval, da ne bo šel ne z narodno stran- ko, ne s »Kmečko zvezo«. Volivci so rekli, naj bi raje skrbel za dobro prodajo hme- lja. Neki volivec vsled bolne noge ni mo- gel na volišče. Roblek mu koj pošlje svojo priliko, katero pa je dotični možato odklo- nil. Dobro pa je sicer bilo, da je prišel Roblek v Griže, da se je prepričal: 1. kak- šnega mišljenja smo Grižani, in 2. da si je ogledal svojo blatno cesto. Morebiti jo bo vendar le enkrat začel posipati s tr- dim kamnom, in ne bo samo visoke mit- nine pobiral.

š Shod. V Trboviah sta imela dne 22. t. m. poslanca dr. Benkovič in Terglav shod zaupnikov, kjer sta poročala o držav- nem in deželnem zboru ter jih informirala o raznih kmečkih in delavskih zadevah, ki pridejo v zbornicah kmalu na dnevni red. Pričakujemo, da priredi kak shod tudi naš poslanec splošne kurije, domačin Roš.

š Nesramno preziranje slovenskega jezika pri poštnih uradih v Gradcu. Tu- kajšnji poštni uslužbenci se v svojem na- cionalnem fanatizmu tako daleč spozabijo, da pisma z slovenskim naslovom sploh ne pošljejo iz Gradca; posebno pa, če je na pismu narodni kolek. Zadnjič so pisali iz Gradca neki ljubljanski tvrdki tri pisma; a dotična tvrdka niti enega ni prejela. To pa še posebno radi tega, ker so bili na vseh pismih narodni koleki. In to se vedno in vedno ponavlja. Zatorej odločno zahte- vamo, da poklicani faktorji na merodaj- nem mestu obelodanijo škandalozne raz- mere, katere vladajo pri graških poštnih uradih. Če Nemec v Ljubljani na pisma svoje »Südmark« znamke prileplja, se pi- sma gotovo naslovljencem dostavijo. Tudi v Gradcu lahko to zahtevamo. Ena- ka pravica za vse!

š Trbovlje. Ker se širijo o aferi dne 5. oktobra t. l. razne, deloma neresnične govorice, zato sem prisiljen popisati res- nico dogodka. Ko se omenjenega dne vra- čam s kolesom iz vodenske šole v Trbov- lje, dohitim šestorico ali sedmorico fan- tov, po vedenju soditi rekrutov, ki so imeli sledeči dan odriniti. Dva sta šla nekoliko zadaj, drugi spredaj čez celo cesto. Ko prehitim zadnja dva, me začne eden iz- med njiju obkladati z nelepimi priimki. Ne zmenim se za to. Ker pa ne morem skoz prednji kordon, stopim s kolesa. Hočem jih pustiti vse naprej in nadaljevati svojo pot za njimi peš. Ko pa obračam kolo na ne baš široki cesti, mi začne omenjeni fant pretiti. Povem mu, da hočem imeti na ce- sti mir. Ker pa vidim, da me hoče v svoji pijanosti dejanski napasti, si naredim s silo prosto pot nazaj. Isto bi na mojem mestu storil vsakdo drugi. On pa še bolj zdivja, išče in kriči za nožem, pograbi kolo in ga vrže po cesti, potem pa na njivo. Ker ni- sem v bližini nikogar poznal, grem nazaj proti Vodam, da najdem kako uradno ose- bo, ki bo krivca izsledila in dogodek na licu mesta zapisala. Naproti mi pride re- dar K. Njemu razložim vso zadevo in on obvesti o tem orožnika, ki sta prišla istim potom. S kolesom grem potem neovirano domov. — Tak je dogodek, ki ga lahko potrdijo vse prisotne priče. Vse drugo, da sem jaz začel izživati, da sem bil tepen itd., ni resnično, in moja služba zahteva, da nastopim proti vsakomur, kdor bi te ali enake laži razširjal. — Jos. Lončarič.

š Sodba Nemca o nemškutarjih. V državnem zboru je povedal letos koroški slovenski poslanec Grafenauer, da se je iz- razil koroški deželni šolski nadzornik o nemškutarjih na Koroškem: »Diese deutsch gewordenen Windischen sind alle miteinander nichts wert!« (Ti-le nemšku-

tarski bindišarji niso vsi vkup nič vredni.) — Kaj poreče »Štajerc«?

š Umrla je v Ptuju soproga notarja Filafero.

Tedenski pregled.

»Slovenski klub« in »Zveza južnih Slavena« sta se po dolgem posvetovanju strnila v taktičsko enoto »Narodna zveza«. Pri tem je šlo zato, da moreta v tistih stvareh, ki so vsem Slovincem skupne, tudi skupno nastopati, da moreta skupno delovati. Ni pa šlo za slogo ali kak kom- promis. Oba kluba ostaneta zase popolno- ma avtonomna, samostojna, in imata tudi vsak svojega načelnika. V lokalnih in go- spodarskih stvareh sta čisto prosta. Za skupno taktičsko postopanje sta se odločila na podlagi pravil, katere je sestavil dr. Šusteršič.

Proti »Gospodarski zvezi« so liberalci ustanovili samostojno zadrugo Agro- Merkur, proti »Združni Zvezi« pa se za- letava zveza slovenskih zadrug.

Volivni shodi S. L. S. so se vršili v Žužemberku, Zagradcu, v Ambrusu, na Polniku, v Št. Juriju pod Kumom, v Kamniku, v Sp. Hrušici; v Štefanji vasi pa je bil soc. demokratski shod 33 ljudi.

Ustanovilo se je v Ljubljani društvo rokodelskih mojstrov, ki je bilo res silno potrebno.

Državni zbor se je sešel v četrtek. Baron Binert je razložil svoj program. Že- li, da parlament dovoli šestmesečni provi- zorij, aneksijo Bosne in Hercegovine in trgovsko pogodbo s Srbijo in Rumunijo. Slovenski poslanci so vložili razne nujne predloge za podporo.

Na Češkem in Saškem so se pojav- ljali zadnje dni močnejši potresni sunki. — V Trstu otvori ljubljanska kreditna banka novo slovensko banko.

Na dunajskem vseučilišču so se Nem- ci in Italijani do krvi pretepali in streljali. Vsled tega se po več laških mestih vršijo demonstracije proti Avstriji. Italijani bi radi laško univerzo.

Katoliški Hrvatje, okrog 300 na šte- vili, so se pripeljali na Dunaj pod vod- stvom Stadlerjem in se poklonili cesarju. Škofje in drugi zastopniki duhovstva so se poklonili in čestitali cesarju ob 60let- nici. Cesar je posebno poudarjal potrebo vere za obstoj države.

Umrli je morilec vipavskega dekana Pangre.

Godovi prihodnjega tedna:

29. nov. nedelja: I. adventna, Satur- nin, Filomen, Gelazij.

30. nov. ponedeljek: Andrej, Justina, Benjamin.

1. dec. torek: Eligij, Natalija, 2. dec. sredo: Bibijana, Pavlina, Kro- macij.

3. dec. četrtek: Franc Ksaver, Lucij.

4. dec. petek: Barbara, Peter Zlat.

5. dec. sobota: Saba, Krišpm.

Z Balkana.

Črnogorci zahtevajo Spuž.

»Matin« objavlja, da sta izjavila sek- čni načelnik zun. ministrstva Call in pa dr. Wekerle, da položaj ni resen in da ne mara vojske, ki bi ne prinesla časti in kom- penzacij. Črnogorci je vevlastim nazna- nila, da zahteva, naj ji odstopi Avstrija Spuž in naj se razveljavijo določila § 29. berolinske pogodbe. Avstro-ogrski posla- nik je vrnil dotično noto črnogorski vladi. Avstrija zahteva ne smatra za resno. Spu- žani so strogi katoličani, zvesti podaniki Avstrije, ki mrze Črnogorce.

Angleži vladajo v Turčiji. — Pallavicini bolan.

Turška vlada se naravnost norčuje iz naše vlade. Veliki vezir je obljubil naše- mu carigradskemu poslaniku, da bo naro- čil načelniku carinskih težakov, naj usta- vijo bojkot. Težaki se pa na to ne ozirajo. Položaj je težaven, ker so turške oblasti brez moči, z mladoturki pa seveda niso mogoča pogajanja. Mladoturki se ravna- jo po angleških ukazih. Bojkot je tako inten- ziven, da zabranjuje oddajo na avstrijski pošti. Avstr. poslanik Pallavicini je bolan.

Peter odstopi. — Ruski dar v Srbiji. — An- gleži podpirajo vstaše. — Milovanovičev potovanje.

Srbski kralj Peter najbrže odstopi, ker je bolan in težko govori, ker trpi še na po- sledicah mrtvouda, ki ga je nedavno zadel. — Car je ukazal, naj se daruje Srbiji 100 tisoč Berdanovih pušk. — Predsednik lon- donskega balkanskega odbora sir Noel Buxton je nakazal 100.000 frankov srbske- mu odboru za narodno obrambo. — Milo- vanovič se je povrnil s potovanja iztrez- njen. Sodijo, da bo Milovanovič vplival pomirjevalno.

Grška četa v Makedoniji.

Stara pesem doni z Balkana. Ko so pričeli rogoviliti mladoturki, so kar čez noč izginile vstaške čete. Zdaj se zopet pojavljajo. Suhoparna belgrajska brzo- javka javlja, da je udrila v Makedonijo 66 mož močna grška četa in da se čete hitro množe.

Angleži hujskajo proti naši državi.

»Times« objavlja, da so v Carigradu razburila poročila, da trpinčijo avstrijski vojaki v Bosni in Hercegovini mohame- danke. »Times« seveda lažejo, ker se ju- dovskim »Timesovim« časnikarjem ne gre za drugo, kakor da hujskajo Turke proti Avstriji. Angležem se gre za kšeft, to pove vse.

Zaplenjeno belgijsko olje v Avstriji.

Avstrijska vlada je zaplenila voz bel- gijskega olja, ki je bilo namenjeno v Sr- bijo. Belgijski dunajski poslanik je reklami- ral olje, a rekli so mu, da ga ne puste v Srbijo, ker je namenjeno za izdelovanje bomb v srbskem kragujevaškem držav- nem arsenalu.

Arnavti v Novempazaru.

»Hrv. Koresp.« poroča iz Sarajeva: Mladoturki so poslali iz Skoplja in Prišti- ne bataljon askerjev (pešcev), eskadrono konjenice in topniško baterijo v Ferizović, kjer Arnavti živahno agitirajo zoper mla- doturško vlado. Avnavtom na čelu sta Hadži Rusta iz Kabaša in Asan Isen iz Bu- dakovega. Kajmakan v Kumanovem je po- stal Dževid bej, vali v Skadru Nesiv effen- di, mutesarif v Peći pa Izmail Haki bej. Dževid in Haki sta jako uplivna Mlado- turka, ki sta že večkrat energično zatrla arnavtske nemire.

Položaj v Srbiji.

»Hrv. Koresp.« poroča iz Belgrada: Nasprotniki Velemirovičevega kabineta pravijo, da je bila misija ministra Milova- novića v Rimu brezuspešna in zahtevajo, naj odstopita Milovanović in Velemirovič. Milovanović da ni odobral protiaustrijskega gibanja, ko je še bilo v povojih; se- daj, ko obsega celo deželo, se mu ne mo- re upirati. Kabinet Velemirovičev ni spo- soben, da bi vodil v tako odločivnem tre- notku notranje stvari. Zahtevajo koalicijs- ko ministrstvo sestavljeno iz vseh strank, ki prevzame z ozirom na javno mišljenje v deželi odgovornost za nadaljni razvoj zadev. Očitajo ministrstvu, da se je že utrudilo in se hoče vojni z Avstrijo izog- niti.

Zastoj kupčije v Kotoru.

Mnogo tujih trgovcev v Kotoru je za- prlo svoje trgovine in zapušča mesto. Telegrafna zveza s Cetinjem je pretrga- na. Vojaški, sodni in upravni arhivi so pre- meščeni v druge kraje.

Srbsko žurnalistiko

ostro kritizira belgradski »Dnevni List«. V uvodniku »Politične otročarije« ji očita, da je vsak list delal po svoji glavi in da se je z nepremišljenimi predlogi, kakor n. pr. glede odškodnine s sandžakom novopa- zarskim, srbski stvari v inozemstvu mno- go škodilo. Ko je vojska začela zasedati bojne točke proti Avstriji, so listi kar tek- movali med seboj, kdo bi natančneje opi- sal moč in razvrstitev čet, tako da Avstrij- ci niso rabili ne ogleduhov ne golobov pis- monoš, ker so lahko vse kar so hoteli iz- vedeli iz belgradskih listov. Zlasti pa jim očita, da so vzbujali v občinstvu iluzije, ker so prinašali iz mozemstva le Srbiji ugodne vesti, pa še tiste popačene. Pripo- roča jim resnicoljubje in resnost, čitate- ljem pa hladnokrvnost in treznost.

Oslabelost

bodisi prirojeno, ali vsled bolezni, odstranja hitro in zagotovi zdravje in moč **Scottova emulzija.**

2249 (2)

Za občutljive

kateri ne morejo prenašati ribjega olja, je **Scottova emulzija** najboljše sred- stvo. Ta ima tudi prednost, da je trikrat redilnejša kakor navadno ribje olje.

Cena originalne steklenice 2 K 50 vin.

Dobi se v vseh lekarnah.

Perje za postelje in puh

2899 priporoča po najnižjih cenah 52—3

F. HITI pred Škofijo šte. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Herbabny-jev podfosfornokisli apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje slez, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev.

Cena steklenici K 250, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit“, Dunaj, VII. k., Kalsersstr. 73-75.
V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu in Volšperku.

Herbabny-jeva aromatiška esenca.

Že 34 let uvedeno in najboljše preizkušeno, boli lajša-joče mazi. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi ner-vozne bolezni.

Cena steklenici K 2.-, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2848 16-1

3111 3-1

Razpis.

Podpisani deželni odbor razpisuje nastopne službe

okrožnih zdravnikov

1. v Grosupljem z letno plačo 1600 K
2. na Raki z letno plačo 1400 K
3. na Toplicah z letno plačo 1400 K

Z vsako teh služeb je združena aktivitetna doklada 200 K. Okrožni zdravnik v Grosupljem bo prejemal še od zdravstveno-okrožnega zastopa prispevek letnih 600 K, dokler ne dobi železniško-zdravniške službe v Grosupljem.

Okrožni zdravnik na Toplicah dobi tudi še kot kopeljni zdravnik letno odškodnino po dogovoru z lastnikom kopališča.

Prosilci za eno teh služeb naj pošljejo svoje prošnje podpisaneu deželnemu odboru do

20. decembra 1908.

ter dokažejo svojo starost, upravičenje do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijsko državljanstvo, fizično sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika

Od deželnega odbora kranjskega.

v Ljubljani, dne 23. novembra 1908.

Stev. 14773

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorije“, temveč določeno znamko:

„Franck“

da imate zagotovilo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na te varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja.

Varstvena znamka. Varstvena znamka. Varstvena znamka.

sl. Kuw. X 4457, 2:7. II. W. W.

Henrik Franck's sinovi
Zagreb.

Stenografa

veščega slovenske in nemške stenografije ter strojepisja sprejme s 1. decembrom t. l.

dr. I. Brejc

odvetnik v Celovcu.

3069 3-3

Organist in cerkovnik

dobi z novim letom 1909 službo v Javorju pri Litiji. 1-5

Prednost ima samec, rokodelc; dober pevec, četudi samouk je dobrodošel, ker ima tu časa dovolj za nadaljno izobrazbo. Odkritosrčnost neobhodno potrebna lastnost! Plača po dogovoru.

Župni urad Javorje pri Litiji
Fr. Indof župnik.

A 819/8

27

3112 3-1

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani so po prošnji dedičev dne 14. junija 1908 zamrlega Franca Vrhovnik, posestnika iz Zaloga št. 23 na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnine, za katere se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer:

za parcelo št. 182 (hišo) kat. obč. Kašelj	3000 K —
" " " 1447 (vrt) " " " "	100 K —
" " " 1395/1 in 1394 vrta " " " "	300 K —
" " " 900/2 njivo „na brinji“ " " " "	160 K —
" " " 1583/26 njivo „roje“ " " " "	120 K —
" " " 1790 travnik " " " "	120 K —
" " " 3698 kat. obč. Volavljje (gozd), ki se prodaja v 4 delih, skupaj	2400 K —
za parcelo št. 3704 kat. obč. Volavljje, gozd	385 K —

če se najde ponudnik, ki plača za celo zemljišče toliko, kolikor znašajo posamezni najvišji ponudki, se domakne istemu.

Dražba se bo vršila dne

10. decembra 1908. ob 9. uri dopoldne v Zalogu št. 39
in eventuelno tudi še dne

11. decembra 1908. ob isti uri v Zalogu št. 39.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbeno izkupilo je položiti v sodno shrambo. Vadij znaša 1/10 cele izklicne cene.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani, odd. I. soba št. 33 ob uradnih urah.

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani. odd. I.

dne 28. novembra 1908.

Za Miklavža!

Velika izbira

daril z Miklavža

kakor tudi raznih

predmetov za okrašenje božičnih drevesc

finega domačega in tvorniškega izdelka. Nadalje se priporočam slav. p. n. občinstvu za naročila raznih najfinjših tort in vsakovrsnega okusnega peciva. — V zalogi imam različnih desertnih in čokoladnih bonbonov ter posrežam tudi s finimi desertnimi vini in raznimi likerji.

Fini turinski pelinkovec.

Vsak dan sveže medene, orehove in rozinove potice, šartelj, plnce in drugo pecivo, v pekarni pa fin domač ržen kruh.

V kavarni se dobiva vsak čas črna in bela kava ter izborjen čaj i. t. d.

Jakob Zalaznik

slaščičarna, kavarna in pekarija.

Stari trg št. 21.

Mestni trg št. 6.

Sv. Petra cesta št. 26.

3121 6-1

Ljubljanski sekstet na lok!

V nedeljo večer od 8—12 ure

igra „Ljubljanski sekstet“ v vinski kleti hotela „UNION“.

3131 1-1

Plaćujem v gotovini

tudi v večjih množini **prima** in **sekunda** **reže**. Vzorci z navedbo množine in najnižje cene kakor tudi zadnje postaje naj se pošiljajo pod šifro „F. S. 102“ na „Annonzen-Expedition“

Eduard Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse št. 9.

3045 6-4

Roditeljski večer.

V soboto, dne 21. novembra zvečer se je zbralo v fizikalni dvorani II. državne gimnazije lepo število odličnega občinstva k prvemu roditeljskemu večeru. Zač. ravnatelj dr. Bezjak je navzoče, zlasti tudi ravnatelj Wiesthallerja in zastopnike tiska prisrčno pozdravil ter razložil pomen roditeljskih večerov v svrhu posvetovanja o vzgoji, pri kateri naj sodelujeta šola in dom v smislu Slomškovega načela: Družina in šola sestriči sta dve; nobena brez druge hoditi ne sme. — Kot predmet predavanja si je izbral važno sredstvo vzgoje: čitanje dobrih knjig. — Razlagal je, kako vpliva čitanje dobrih knjig na um, srce in voljo mladine in kaj treba čitati. Po opredelbi in pojasnitvi duševnih zmožnosti, ki prihajajo tu v poštev: zaznave, predstave in domišljije je razpravljal o lastnostih, ki jih mora imeti dobro mladinsko čtivo. Dobra mladinska knjiga mora biti predvsem jasna in razumljiva; vsebina ne sme presegati obzorja mladine, da ne povzroči krivih sodb. Opisi naj so resnični, po življenju povzeti ali vsaj verjetni, osebe naj bodo prave človeške z vsemi vrlinami in slabostmi, ne pa nadljudje, sami angeli in sami hudodelci. Predavatelj navaja ministrske predpise iz leta 1885. in 1886. o mladinskih knjigah. Iste ne smejo vsebovati ničesar proti veri, patriotizmu in npravnosti. Naj bodo zanimive, pisane v lepem jeziku, sposobne, da ublažijo značaj. Ne smejo pa preveč razburjati domišljije. Navaja več slučajev iz lastne prakse, kako vplivajo na mladino kriminalni romani (Sherlock Holmes) in takozvane indijanske povesti. Oboje je strup za mladino. Potem navaja posamezne vrste pripovednega pesništva: pravljice, pripovedke, basni, legende. Pripoveduje krasno Andersenovo pravljico o materi. Tudi legende so velevažne, ker rišejo velike značaje. Nadalje so važni in priljubljeni opisi umetnikov in znanstvenikov in velikih značajev iz svetovne zgodovine; opisi iznajdb, odkritij sveta itd. Potopisi, zlasti slovanskih krajev, ki naj budijo obenem domoljubje in bratoljubje. Poučnih knjig imamo tudi Slovenci že precej lepili in primernih, zlasti Erjavčeve in Ogrinčeve slike iz narave, Tušek: Štirje letni časi. Povesti morajo biti npravstvene, čiste v mišljenju, da vzbujajo lepe predstave. Primerni pisatelji so Krištof Schmid, Spillmann, Edmond de Amicis (Srce), Jurčič, Andrejčkov Jože; tudi nekatere indijanske povesti so primerne, n. pr. Cooperjeve in Karla Maya (Winnetou). Pri romanu treba že več opreznosti: isti sodijo le za odraslo mladino (VII. in VIII. razred). Primerni so zgodovinski romani, n. pr. Jurčičevi, Wallace (Ben Hur), Sienkiewiczovi itd. Najlepsi vir domišljije pa je poezija. Slovenci imamo krasnih pesmi, pravih od Boga poklicanih pesnikov, med katere pa govornik dekadentov ne šteje. Navdušeno razpravlja o Gregorčičevi odi »Oljki« in o Prešernovem »Krstu pri Savici«, zadnji prizor. Naloga doma glede čitanja? Potrebno je, da starši ali njih namestniki natančno nadzirajo, kaj mladina čita. Če je knjiga izposojena, treba opreznosti. Eventuelno naj pridejo vprašat na gimnazijo, če je knjiga primerena. Druga naloga: za čitanje treba določiti čas. Preje morajo biti naloge izvršene. Paziti je nadalje, da se ne bo preveč čitalo. Čita naj se premišljeno, počasi, od začetka do konca, s svinčnikom v roki; za beležuje naj se lepe besede, izraze, rekla, stavke; zbira naj se lepe misli. Mladina naj pripoveduje, kar je čitala, naj pismeno presoja značaje, osebe itd. — Z željo, da bi družina v tem smislu podpirala šolo, zaključil govornik ter naznanil, da bo čez mesec dni prihodnji sestanek.

HIŠA

v Ljubljani s staroznano gostilno in trgovino z mešaním blagom se radi družinskih razmer prodaja za primerno ceno. Plačilni pogoji so zelo ugodni.

Naslov pove uprava Slovenca.

Krasne BLUZE

najprej izbira v svetu in v drugem modernem
= = = blagu tudi po meri. = = =

Vsebovata
KRILA, PERILO in OTROČJE OBLEKCE

po najnižih cenah.
M. KRISTOVIČ poroč. BUČAR
Ljubljana, Stari trg št. 28.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan
oblastveno koncesijonirana
potovalna pisarna
za
Ameriko
v Ljubljani Kolodvorske ulice št. 41

2900 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Mlekarska zveza Ljubljana

2830 Dunajska cesta št. 32 13
: priporoča povodom bližnjih praznikov :
kuhanu maslo iz čajnega surovega masla,
surovo maslo, sir domačega izdelka. —
Pošilja se maslo najmanj po 5 kg, sir pa
le v celih hlebih po 10 do 30 kg težkih.
Cena najnižja! Kakovost najboljša!

Pristno, če
na pod
platu

ustanovno
: leto :
1860. 1860.

Šent Peterburške
GALOŠE
čevlji za sneg „Storm Slippers“.

2994 12-3

Vsak dan jih izdela
tovarna
60.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**
Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje,
gumi in modno blago.

:: Ljubljana :: **I. Wanek,** :: Ljubljana ::
sv. Petra cesta št. 21 sv. Petra cesta št. 21
krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinjših kožuhoval,
raznovrstnih kož, klobukov, čepic lastnega izdelka vseh
vrst. Velecenjenim damam priporoča vsakovrstne kolirje,
mufe in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. —
Tu se tudi kupujejo raznovrstne kože od divjačine
po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18-8

SLIVOVKA
tropinoveo
kranjski brinjevo

Najkoristnejši!

Najkoristnejši!

Miklavžev ali božični dar

pridnim otrokom je pač dobra knjiga. Kdor hoče
vzgojiti dobre otroke, naj jim, da prebirati
koristne knjige. Povesti, ki napeljujejo
k dobremu zgledu, ki kažejo posledice slabega de-
janja in poveličujejo čednostno življenje, vplivajo na
mladino navadno bolj vpešno kakor beseda bodisi resno
opominjavanje ali strogo grajanje. Upamo, da nam
torej Miklavž ne zameri, če ga opominimo na ne-
katere za slovensko dečo posebno koristne knjige.
Za manjše otroke priporočamo v prvi vrsti posa-
mezne vezane letnike lista:

„Angelček“

Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj
urejuje Anton Kržič.

Poleg resnobno podučnih, kratkočasnih pove-
stic obsega „Angelček“ tudi mnogo gradiva za
kratkočasno zabavo in nedolžno šalo. Otroke raz-
veseljuje tudi podobe, katerih je v listu v izobilju.
Vsak letnik tega krasnega lista obsega navadno
okoli 200 strani in ima velikost 12 1/2 X 19 1/2 cm.
Kljub lepi obliki in zelo mnogostranski vsebini velja
vsak letnik

trdo vezan samo 80 vinarjev.

S tem niso plačani niti tiskovni stroški, še manj pa
vezava itd. Vendar pa velja ta **znižana cena** do
novega leta. Dobijo se še vsi letniki od leta 1894,
pa do leta 1906.

Na „Angelčka“ naj bi Miklavž ja ne pozabil,
če podari vsakemu pridnemu otroku vsaj en letnik,
še bolje pa več letnikov, bo napravil s tem mladini
veliko veselje, a jej tudi mnogo koristil.

Za mladino, ki je že iz prve detinske dobe, pa
se posebno priporoča:

„VRTEC“

„Casopis s podobami za slovensko
mladino.“ Ta list skrbi, da ima vedno raznovrstno
vsebino mikavno, podučno in zabavno v prozi in
in poeziji, krasi ga mnogo podob. Vsebinska je zelo
mногоstranska, oblika še večja kakor pri „Angelčku“
in se dobi vsak letnik do novega leta tudi po
znižani ceni in sicer

vsak vezan letnik po K 3.—

Na razpolago so še letniki: 1889, 90, 91 in od
letnika 1893 do letnika 1907.

Priporočamo tudi krasne

Spillmanove povesti

- in sicer
1. zv.: Ljubite svoje sovražnike! II. nat. Cena 40 v.
 2. zv.: Maron, kršćanski deček iz Libanona. Cena 40 v.
 3. zv.: Marijina otroka. Povest iz kavkaških gor. Cena 40 v.
 4. zv.: Praški Judek. Povest. II. natis. Cena 40 v.
 5. zv.: Ujetnik morskoga roparja. Povest. Cena 40 v.
 6. zv.: Arumugam sin indijsk. kneza. Povest. Cena 40 v.
 7. zv.: Sultanovi sužnji. Cena 60 v.
 8. zv.: Tri indijanske povesti. Cena 60 v.
 9. zv.: Krajčin nečak. Cena 60 v.
 10. zv.: Zvesti sin. Cena 40 v.
 11. zv.: Rdeča in bela vrtnica. Cena 40 v.
 12. zv.: Korejska brata. Cena 60 v.
 13. zv.: Boj in zmaga. Cena 60 v.
 14. zv.: Prisega huronskega glavarja. Cena 60 v.
 15. zv.: Angelj sužnjev. Cena 40 v.
 16. zv.: Zlatokop. Cena 60 v.
 17. zv.: Prvič med indijanci ali vožnja v Nikaraguo. Cena 60 v.

Vsak zvezek velja trdo vezan 20 vin. več.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Založnik c. kr. avstr. državnih uradnikov.

Klobuke,
cilindre in čepice

v najnovejših faconah in v velikih izberah

priporoča 113 52-28

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj **A. REPIČ**,
vodarški mojster v Ljubljani, Trnovo. 2983

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Koster-
jeve pivovarne.

Prvi Kinematograf Pathé.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in vojaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarni „Europa“ Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Slike se dobivajo samo iz pive svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

H. SUTTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino

Ljubljana . . . Mestni trg nasproti rotovža . . . Ljubljana

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glashütte, Omega, Bifodes, Urania, Roskopf itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okrasov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.

Zahtevajte moj veliki cenik, ki ga tudi po pošti pošljem zaštetj in pošt. prosto.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta!

2568 24-7

Slovenska tvrdka čevljev, domačega in tovarniškega izdelka

MATEJ OBLAK

čevljarški mojster

LJUBLJANA, Kongresni trg št. 6

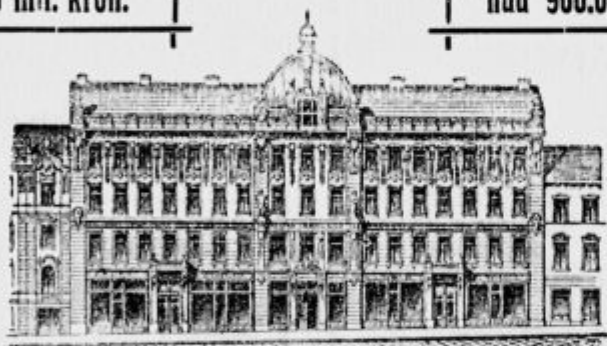
se slavnemu občinstvu priporoča. 2741 6-6

Po meri naročena dela se najsolidneje izvršujejo v lastni delavnici.

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog: nad 29 mil. kron.

Rezervni zaklad: nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah št. 3,

poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svetoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev. 2425 19

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti, in potem c. kr. poštne hranilnice. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje.

Najkrajša in najcenejša vožnja Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih: „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“ in „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice, po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena, in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

FRANC DOLENC

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tišlerju“. 320 46 46

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izber steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov, podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52-3

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Zajutrkovalna soba

Tvrdba

„ Vinarova „

T. MENCINGER

Sv. Petra cesta 37

Ljubljana

Resljeva cesta 3

priporoča razen svoje špecerijske trgovine tudi zalogo vsakovrstnih vedno svežih delikates, kakor:

šampanjca, konjaka, likerjev, najfinejšega Jamaika-ruma, čaja, dalje vsakovrstnih najfinejših vin v steklenicah kakor tudi mesa in konzerv vseh vrst in znamk. — Najfinejše aixerske olje.

Prijazna vinarna je p. n. občinstvu na razpolago.

Vsak dan sveže dunajske klobasice. 2580 10-8

Podružnice:

Praga z menilnicami: Graben 15, Mala stran, Mest. ulica 17, Baden, Brno, Češka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jičín, Pízen, Zvitava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogni Rennweg), III. Löwengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 83, XIX. Hauptstrasse 32.

Menjalnična delniška družba

„MERCUR“

DUNAJ, I., Wollzeile 1.

Akc. kapital K 20.000.000. Res. zaklad K 8.000.000.

Najkulantnejši

:: nakup in prodaja ::

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, :: zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::

:: Zamenjava in eskomptiranje ::

izžrebanih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.

Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laško priporoča svoje izborno pivo.

Specialiteta: „**Salvator**“ (črno pivo a la monakovsko). — Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pošiljatve na dom sprejema restavrater „Narodnega doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“ iz

**Bremena
New-York**

s cesarskimi brzoparniki
**Kaiser Wilhelm II.
Kronprinz Wilhelm,
Kaiser Wilhelm d.
Grosse.**

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v **Ljubljani edino-le** pri 2.88 48

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno. Postrežba pošena resna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Arizona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Fotografski umetni zavod = Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Veletrgovina železa

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

se priporoča cenjenim odjemalcem.

Kavarna in restavracija

ŠVICARIJA

se sl. občinstvu najtopleje priporoča.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. okt. 1908
čez 54 milijon. kron.

Lastna glavniča K 354.645.15.

Stanje vlog 31. oktobra 1908
čez 15 milijon. kron.

Sedaj: Miklošičeva cesta št. 8, pritličje
v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 krone 50 vin., na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

2633 21

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Odborniki:

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Anton Beleč, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec itd. — Anton Kobi, posestnik in trgovec, Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani. — Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Lepe, sveže brezvejne

bukove hlode

dolge 1'80 in 2'35 metr. kupuje po najvišjih cenah franko kolodvor kupca ali prodajalca **Fran Švigelj**, tovarna stolov **Breg**, p. **Borovnica**. 2888 4

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
na neshajno potovati naj se obrnejo
na
Simona Hmetek
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterij. blaga na drobno ... in na debelo. ...

Velika zaloga pletenin

kakor: nogovice, srajce, maje, - spodnje hlače, otročje - obleke itd. 2575

Žaga Deghenghi

Ljubljana

" kupuje "

smrekove in hrastove hlode

franko drž. kolodvor " Ljubljana. "

Ponudbe naj se pošiljajo:

Parna žaga Deghenghi
Ljubljana. 2157 50

"CROATIA"

je edina hrvaška zavarovalnica osnovana od občine " svobodnega in kr. glavnega mesta Zagreba. "

"CROATIA" osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje vrste (hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mline itd.) ter premičnine (kakor hišno orodje, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd.) po jako ugodnih pogojih in nizkih cenah. — Vsa pojasnila daje: 1395 32-14

Glavni zastop "Croatie" v Ljubljani, Gosposke ulice 4.
(Za vsa večja mesta na deželi se iščejo zastopniki.)

Trgovina z železnino

Valentin Golob

Ljubljana, Mestni trg št. 10

priporoča veliko zalogo razne železnine, kuhinjske posode, robe iz kositarja, posode za mast, lonce za perilo, žetlarje, konvice za mleko itd. — vse domače, trpežno ročno delo; štedilna ognjišča, peči, predpečnike, posode za premog. Velika zaloga tehtnic, uteži in meril, mesoreznico, 2569 plaht za vozove, gumastih cevi, pip ter 6-6

pristno pozlačenih nagrobnih križev.

Založnik zveze c. kr. drž. uradnikov.

Pozor!

Slovenska modna trgovina
modni salon za moderne damske klobuke

Slovenici!

A. VIVOD - MOZETIČ, Ljubljana

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu

se najvdanejšje priporoča velečenjenim damam.

Klobuke sprejemam v popravilo.

Stari k

Stari k

M. DRENIK, Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala.

Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

!!! Velika zaloga telovadske obleke !!!

2399 9

Ustanovljena leta 1882.

Telefon šte. 185

Poštarne hranilnice račun šte. 828.405.

Ustanovljena leta 1882.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem zadržnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti šte. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa K 59.197.246,20
upravnega premuženja K 12.888.795,43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 K 12.434.933,24.

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojil. sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov. 201

Svoji k svojim!

Usemu narodnemu občinstvu v Mariboru in okolici se priporoča v obilen obisk

Seb. Ulčar

narodni brivec

Horoska ulica, poleg Cirilove tiskarne.

Solidna postrežba, Zmerna, za dijake znižane cene. 3034 3-1

Prva slovenska modna : trgovina za gospode :

Engelbert Škušek

Ljubljana, Mestni trg št. 19

se najtopleje priporoča

2710

FR. ŠEVČIK, puškar

2050 20 17

v Ljubljani, Židovske ulice 7.

Priporoča svojo veliko zalogo najboljših pušk in samokresov najnovejšega sistema. Kakor tudi munijo in vse druge lovske priprave po najnižih cenah.

Popravila se izvršujejo točno.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Lud. Černe

zlatar, trgovec z urami ter za : priseženi sodnijski cenilec. :

Ljubljana, Wolfove ul. št. 3.

priporoča svojo izborna zalogo **brilantnega, zlatega in srebrnega blaga** ter raznovrstnih ur. 2545 13-9

Lastna delavnica za popravila in nova dela. Cene najnižje. Postrežba točna.

Svoji k svojim!

Službe za

domačo učiteljico

išče takoj ali za pozneje gospodična, ki je že dve leti poučevala v Krškem okraju. Naslov na upravo "Slovenca". 3101 3 2

Zaloga pohištva

v ljubljanskem kolizeju na Marija Terezije cesti šte. 11

Puc & Komp.

priporoča **kompletno** opravo za spalne in jedilne sobe, železno pohištvo, tapetniške izdelke in blago. Zagrinjala in posteljne preproge vsled opustitve po znižanih cenah.

Lastno mizarstvo in tapetniške dela nice.

Specijaliteta: Patent. spalni divan. 9931

Relifni križevi pot za farno cerkev Homec pri Kamniku.

Dragotin Hrovat

Stob-Domžale 3081 3-1

se toplo priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in prijateljem umetnosti za izdelovanje

altarjev, križevih potov, podob in vseh v to stroko spadajočih del, kakor tudi v prenovljenje starih altarjev, podob itd.

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora obleke in površnike, zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina **A. Lukić**

Pred škofijo števil. 19.

2811 31

Okoli 100.000 kom. v rabi, 5 letno jamstvo, 8 dni na poiskus.

HANNES KONRAD, c. in kr. dvorni založnik, Most (Brüx) št. 1142 Češko.

Glavni cenik s 3000 slikami na zahtevo zastoj in franco.

2721 10-1

= Praktična darila za =

sv. Miklavža in Božič

3128

priporočata

6-1

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ul. 9.

Nova slovenska trgovina

LENASI & GERKMAN

se otvori s 1. decembrom 1908.

Priporočava svojo veliko zalogo z manufakturnim in suknenim blagom.

Posebno za Miklavža in Božič zelo ugoden nakup.

Nizke cene!

Solidna in točna postrežba!

3113 3-1

Slovenci Slovencem

Zelo važno za trgovce in obrtnike

Cene brez konkurence!

Na debelo in drobno!

Ker imam še precejšnjo zalogo

reklamnih koledarjev za l. 1909

in je sedaj skrajni čas, da si jih vsakdo nabavi, **zahtevajte** **vzorke** katere radevolje pošiljam na ogled.

Cene so brez konkurence

tako da mi je mogoče s tiskom in blokom vred oddajati

komad po 15 vin.

Vsem Slovencem se priporoča

3078 (20-3)

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11

Podpirajmo se medsebojno! V slogi je moč!

Od 25. novembra do 25. decembra

prodajam v Šolskem drevoredu na svojih prvih treh stojnicah na levo od jubilejskega mostu

prima slanino

brez kože, od prašičev iz lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1.50 II. vrste kg. 1.30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1.40 II. vrste kg. 1.20. 3098 (1-5)

Elija Predovič.

Ne zamudite naročila!

Ponudim, dokler je kaj zaloge, velike brezhibne ostanke 6-16 m dolge: kanafasa, oksforda, barhentov itd., 40 m le K 1675; 40 m pristinobarvnega kanafasa za površnike za K 18- franko, torej nikakih nadaljnjih stroškov. — Blago je dobro in bo vsak zadovoljen.

Ig. Brož, edina kršč. tkalnica v Náchod-u, Češko.

Vydrova tovarna hranil v Pragi VIII.

Izdeluje in priporoča

Vydrovo žitno kavo po pošti v 5 kg zavitkih	K 4.50
Vydrovo otroško moko 1 kg za	2.40
Vydrove juhne konzerve (grahovo, gobovo, lečno, rižovo in rezančno) 1/2 kg (20-25 porcij)	1.50
Vydrov juhni pridatek 1/2 kg steklenica	3.-
Vydrov malinovi grog 1 steklenica	2.-
Vydrove oblate (maslenice, svetovnozn.) škatlja 25 kosov	2.-
Vydrove oblate „Dessert delicat“ z medenim kremom, 50 kosov	3.-
Vydrove oblate „Delicatesse“ sadnega okusa in s čokolado, 20 kosov	2.50
Vydrov „Buchtin“ dišava za pecivo, 1/2 kg steklenica (zadostuje ravno za 25 kg moke)	1.-
Vydrove šumače bonbone „Ambo“ in tudi s „sidrom“ v štanjolu 50 kosov	2.-
Vydrovo gorčico (ženof) po francoskem in in kremžkem načinu 1/2 kg	0.80
= „Domači prijatelj“ lastni tovarniški časopis. V letnik. Zahtevajte na ogled. 2505 5-1 =	

Najboljšo svežo slanino

(špeh) od mladih pitanih prašičev iz najbolj imenitnih pitališč naših so-bratov, **ne Ogrov**, se dobi

kg K 1.40

3125 2-1

na stojnicah podpisanih v Šolskem drevoredu.

Anžič, Dolničar, Ocvirk, Zupančič, Rode.

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec parfumov, Sodnijske ulice 2.

Kastelic Ivan, brivski mojster, Sv. Florijana u. 25.

Kelsin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Kosec Ivan, brivec, Dunajska cesta 7.

Matkovič D., brivec, Pred škofijo.

Podkrajšek M., frizer za dame in gospode, Sv. Petra cesta 35.

Sikutrič Julij, brivski mojster, Marije Terezije cesta 11.

Strmoli S., brivec in lasničar, zaloga lasnih mrežic, Pod trančo 1.

Čevljarji.

Kukman Fran, čevljarski mojster, Dunajska c. 14.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongres. trg 13

Čevljarne.

Podlesnik Ivan ml., trgovina s čevlji in klobuki, Stari trg 10.

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl, črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Bricelj Tomo, pleskarski mojster, Dunajska cesta 16.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Gostilne in restavracije.

Češnovar Angela, trgovka in gostilničarka, Kolodvorske ul. 33.

Česka budijeviška pivnica, Sv. Petra cesta šte. 26.

Košak Peter in Jospina, restavracija poleg pošte, Prešernove ulice.

Plzenski sanatorij, pri Roži, plzenski prazdroj v stekl., izvir. napoln.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Škulj Rudolf, „pri Amerikancu“, gostilna in prenočišče, Florijanske ulice 20.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Češarek A., trgovina otroških igrač in pletenin, Šelenburgove ul. 1.

Iglič Fran, trgovina s papirjem in galanterijo na debelo in drobno, Mestni trg 11. (Glej inserat.)

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I., trgovina galanterijskega blaga in otroških igrač. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Kleparji.

Gradišar Fran, kleparski mojster, Tržaška c. 2.

Remžgar Ivan, kleparski mojster, Florijanske ulice 15.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Narodna knjigarna, Jurčičev trg 3, zaloga papirja, šolskih in drugih knjig ter pisalnih potrebščin.

Schwentner L., knjigarna, knjige, muzikalije, umetnine, zaloga pisalnih in risarskih potrebščin, Prešernove ul. 3. (Mestna hranilnica.)

Knjigoveznice.

Bonač Ivan, kartonažna tovarna, knjigoveznica in zaloga papirja, Šelenburgove ulice. Gl. inserat.

Knjigoveznica, katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadst.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko, Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukić A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Krojači.

Ahčin Josip, krojaški mojster, Vegove ul. 12.

Slana Ivan, krojaški mojster, Sv. Petra nasip 67.

Lekarne.

M. Ph. Čižmár Josip, lekarna pri čičev trg.

Lekarna Trnkoczy, v Ljubljani, zraven rotožva.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarjski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Praprotnik Simon, stavbeno mizarstvo, in izdelovanje omar za led s stroji, Jenkove ulice.

Trink Alojzij, mizarjski mojster, Linhartove ulice, šte. 8.

Vehar Ignacij, mizarjski mojster, Gradaške ulice 12.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakt. trgovina, Štritarjeve (Lingarjeve) ul. Glej, inserat.

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s suknim blagom, Štritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat.)

Lozar J., manufakturna trgovina, Mestni trg 7.

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Fran. Ksav., manufakt. trgovina, Mestni trg

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom, Pod trančo šte. 2.

Modno in mešano blago.

Kostevc I., modna trgovina, Sv. Petra cesta 4.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakovi, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Meršol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskalija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Pri nizki ceni (Žargi), zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Snoj Franja, trgovina z mešanim blagom. Prešernove ulice šte. 28.

Šarc Anton, izdelovanje in prodaja perila, Sv. Petra cesta šte. 8. Glej inserat.

Widmayer Katinka, trgovina z mešanim blagom „pri solncu“, Pogačarjev trg 3.

Posojilnice.

Ljudska posojilnica, Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno, podporno društvo, Kongresni trg 19. Glej inserat.

Stavbeniki.

Hlebš Jernej, zidarjski mojster, Hradeckega predmestja 28.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Lončar Josip, trgovina z moko in mešanim blagom, Sv. Florijana ulice 7.

Mencinger Štefan, trgovina s specerij., delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Pavčič Božidar, trgovina z manufakturnim in specerijskim blagom, Zaloška cesta 5.

Perdan Ivan, trgovina s specerijskim blagom, Ljubljana, Cesarja Jožefa trg.

Remic L., trgovina s specerijskim blagom, Škofje ulice 15.

Sark Fr., trgovina s spec. blagom, dež. pridelki in moko, Kolizej.

Sušnik A., trgovina specerije, železnine in raznih barv, Zaloška c. 21.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom. žganjem in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Šarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Šarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-kuho.

Tapetniki.

Černe Ivan, tapetniški mojster in zastopnik I. kranjske miz. zadruga, Dunaj, c. 28.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Urarji in zlatarji.

Černe Ljudevit, zlatar in trgovec z urami, Wolfave ul. 3. Glej, inserat.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami, Sv. Petra cesta šte. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Vezenine itd.

Drenik M., zaloga ženskih ročnih del in potrebščin, Kongresni trg 7. (Glej inserat.)

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Vinske trgovine.

Pipan M., prodaja goriškega vina na debelo. Zalokarjeve ul. 9.

Stark Franja roj. Pin, vinska klet, Predilne ul. 10.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnarja, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Razne tvrdke.

Adamič Ivan N., I. kranj. vrvarna in trgovina konopnine, Sv. Petra cesta 33.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater, Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Brata Hlavka, zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice.

Breznik Alfonz, trgovina in izposojevalnica glasovirjev, Gradišče 11. Glej inserat.

Cvetreznik Josip, sobni slikar, Karlovska c. 2.

Česka deln. pivovarna, Budjevice, glavna zaloga za južne dežele, Sv. Petra nasip 27.

Fabijan Fani, mlekarja, Francovo nabrežje 7, zraven ribjega trga.

Golob Fran & Jos. Polak, jugoslovanska izdelovalnica drož, Sv. Petra c. 9.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlatarja in izdelovatelja oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Janc I., trgovina s praško šunko. (Wolfave ul.)

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Kregar Ivan, zastopnik tovarne za kineško in alpaka srebro Bachmann, Elizab. c. 3.

Kregar Ivan, izdelovatelj cerkvenega orodja in posode ter elektr. svetil, Elizabetna c. 3.

Krejč A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Lavrenčič & Domicelj, žitna trgovina, Dunajska cesta 32.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva c. 2.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešetarski obrt. Sanke, Pogačarjev trg.

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, premoga in drva, Nove ulice 3.

Perdan Ivan, glavno zastopstvo zavarovalnice Riunione Adriatica di Sicurtà, Trst.

Rebek Josip, ključavničarski mojster, Francovo nabrežje 9.

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. zagrebačke tvornice likera, preje Franjo Pokorny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z vegetabilijami in deželnimi pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32—34.

Smole F., plakater in reklamno podjetje, Šelenburgove ul. 6.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figa-birta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Škrl Josip, spedijsko podjetje, Gradišče. 1.

Tehnična pisarna, K. Kolinsky, arhitekt in stavbenik, Šelenburgove ulice 4, II. nadst.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solnčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, Stari trg šte. 4. Glej inserat.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Železnik Franc, trgovski zastopnik, Sodnijske ulice 6.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve tvrdki ene vrste, dobita poseben oddelek.

Izdeljujejo se rokavice po meri.

A. LEUTGEB

edini rokavličar in bandažist v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča svojo veliko zalogo zimskih podložnin, lovskih volnatih in usnatih glave rokavic vsake barve in vsake dolgoti za dame.

Priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih kljnih pasov, obveze, podslomb, životnih in trebušnih povojev, gumastih nogavic, veliko zalogo irigatorjev za ženske in vse pritlikline ter vse druge gumaste reči itd.

Tu se tudi snažijo rokavice.

Županstvo v Bovcu razpisuje službo

občinskega sluge v zvezi z redarstvom.

Letna plača znaša 840 K s prosto službeno obleko.

Lastnoročno pisane prošnje, opremljene s spričevali in dokazilom doslužjenja vojaštva je vložiti

3118 1-1

do 15. decembra 1908 pri

Županstvu v Bovcu na Primorskem.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastonj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana

**V Ameriko
In Kanado**
najzložnejša,
najcenejša in
najvarnejša
vožnja s **Cunard Line**
Bližnji odhodi:
1. decembra 1908, Pannonia, 5. jan., 23. febr. 1909.
1. Liverpoola: Lusitania največji najlepši parnik
5. dec. 1908, 16. jan., 6. febr., 27. febr., 20. marca
1909. Mauretania 2. jan., 23. jan., 13. febr., 6. marca
1909.
Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odiascu**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.

Spretne šivilje slamnikov

se iščejo 3082 3-3
tako za verižni, kakor tudi podšiv za trajno,
dobro plačano delo v Nemčiji. Samo izučene
šivilje naj se zglase z dokazili o dosedanjem službo-
vanju in navedbo plačilnih pogojev pod „Stroh-
hutnährinnen 72798“ na anončno ekspe-
dicio **M. Dukes nasl., Dunaj I., Wollzeile 9.**

Za Božič 1908

New-York in London nista prizanašala niti
evropski celini ter je velika tovarna srebrnine
prišla vso odlično zalogo zalogi proti
majhnemu plačilu deavnih moči. Pooblaščen
sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sledede predmete le proti temu, da se mi povrne
K 13-80 in sicer:
6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno an-
gelsko klinjo;
6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
1 kom. amer. pat. srebr. zajemalica za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čajšč. za podklado;
1 kom. elastičnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfinjša sipalnica za sladkor.
42 komadov skupaj samo K 13-80.
Vseh teh 42 predmetov je po ceni K 80—
ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni
K 13-80. Američansko pat. srebr. je znano, je
skozinsko bela kovina, ki obdži bojo srebra
25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da
leži in se ne temeli na nikakršni slepariji,
zavezuje se s tem javno, vsakemu, kateremu
ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka
znesek in naj nikdar ne zamudi ugodne prilike,
da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno
prikladno kot prekrasno
božično in novoletno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v
A. Hirschberg=a
ekspozitni hiši amer. pat. srebrnega blaga
na Dunaji II. Rembrandstr. 19 S. L.
Telefon 14597
Pošila se v provincijo proti povzetju, ali če se
znesek naprej vpošile. — Cislinski prasek za njo
30 vin. — Pristno le z zvrstno na-
tisljeno varstveno znamko (zdrava
kovina). — Izvleček iz pohvalnih
pism: Bil sem s pošiljateljico krasno
garnituro e jako zadovoljen. Ljub-
ljana. Oton Bartusch, c. kr. stolnik
v 77. pešpolku. — S pat. srebrno
garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc,
dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v
gospodinstvu jako koristna, prosim, da mi po-
šljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu. Dr. Ka-
milo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik —
S poslanim namiznim orodjem sem zelo zado-
vojen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. ura-
dov. pri vladi v Sarajevu. Sarajevu, 22. ok-
tobra 1904. 1905 5-1

odpisano na valogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago sa bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, korsetlje, prte itd.**
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in poštene po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.
Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
osrtaš na domačo tvrdko ter ne uvažuje tajnih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.
Zagotavljam hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižje
cene, zatrjuje, da bode hvalešna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 2922 22
Ana Hofbauer,
imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

Kje se dobe najboljši poljedelski
stroji, kakor mlatilnice, gepeljni,
slamoreznice, čistilnice, preše
za sadje i. t. d. 1739 7
Edino le pri:
FR. STUPICA
v Ljubljani, Mar. Terezije cesta
št. 1., Valvazorjev trg št. 6.
In zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz
najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni,
ker se istih proda na tisoče in tisoče ko-
madov in se ravno radi tega, ker se jih iz-
deluje v velikih množinah, dobivajo po
nižjih cenah. Moji stroji so povsod
jako priljubljeni. — Obrabite se na
mojo tvrdko pri nakupu stavbenih po-
trebščin, portland-cementa, traverz, že-
lezniških žin in druge različne železnine
in raznega orodja, nagrobnih križev, tehnic.

Protestiram
proti
tvornicam živil Ceres,
ki odvažajo naše kokosove orehe
in delajo iz njih jedilno mast, da bodo
ljudje tako močni in veliki kakor mi!

Najnižje cene
Največji izbor
Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna delavke,
Ljubljana, Mestni trg 15.
2470 52 3

A. Hermann veležganjarna za
SLIVOVKO
in tropinovec v Varaždinu, Hrvatsko
priporoča svoje specialitete v dvojno žgani naravni slivovki, tropinovcu in
drožniku po prav nizkih cenah. Večje množine slivovke se lahko v žganjarni pod lastnim
nadzorstvom žgejo in prevzamejo.
Radi posebne ponudbe blagovoli naj se obrniti ali na žganjarno v Varaž-
dinu ali pa na
glavnega zastopnika za Kranjsko 2391 5
Josipa Zidarja v Ljubljani.

Praktična novost!
Scepilnim strojem „Helleria“
zamorete drva hitro, brez ne-
varnosti in ropota cepiti v
poljubno majhne kose. Dobi-
se v vseh boljših trgovinah
za hišno in kuhinjsko orodje
za ceno K 12.—.
Kjer se ne dobi, na-
ročite naravnost pri
izdelovalcu.
Ludovik Heller, inženjer
Dunaj X., Laxenburger-
strasse 33.
2846 13 5

Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti slavnemu p. n. občinstvu na
preč. duhovščini
JOSIP VIDMAR
v Ljubljani
Pred škofijo št. 19. — Stari trg št. 4.
Prešernove ulice št. 4. 163 52-10
Popravila točno in ceno.

Poštenemu načelu, da svoje
ČEVLJE
prodajamo po strogo stalnih cenah, brezkonku-
renčno nizkih cenah, ki so vtisnjene v vsak par, se
ima zahvaliti naša firma za nedosežni renomé.
Elegantna priložnost! Priporočamo nastopno označene vrste: Odlična kakovost!

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične
popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje
deškega, otroškega in dekliskega blaga, najboljše kakovosti po
izredno zmernih cenah.
ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.
Zastopnik: **I. KRALJEVIČ** v Ljubljani, Stritarjeve (Špitalske) ulice 9.
Moški štifljajni, močno delani K 7.—
Moški štifljajni, iz prav dobre kozlovine, 9-20
jako ceno „ 7-50
Moški čevlji na trakove, pripravi za 7-50
trpež „ 9-48
Moški čevlji na trakove iz izvrstne 12-50
kozlovine „ 15.—
Moški čevlji na trakove, usnje la box- 15.—
calf, orig. Goodyear šivani „ 6.—
Moški čevlji na trakove, usnje la box- 11-50
calf, American-Style „ 12.—
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, 6-80
voljnega usnja „ 6-80
Moški drilasti polčevlji z usnjem obšiti, 12.—
črni, rjavi in sivi „ 2.—
Isti za dame „ 2.—
Damski salonski čevlji iz črnega usnja 3.—
divje kože „ 7-50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in so- 6-50
lidno delani „ 6-80
Damski čevlji na trakove iz stanovit- 8-50
nega črnega usnja „ 11-50
Damski čevlji na trakove iz dobrega 12.—
rjavega usnja, moderna oblika „ 6-80
Damski čevlji na trakove iz izvrstne 12.—
kozlovine z lakastimi kapicami „ 6-80
Damski čevlji na trak. iz velf. box-calf, 12.—
eleg. pom. čevlji, Goodyear šivani „ 12.—
Damski čevlji na trakove iz najfinšega 12.—
chevreau, Goodyear šivani „ 12.—
Damski čevlji na gumbe iz izvrstnega 12.—
črnega usnja „ 12.—
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear 12.—
šivani, prav elegantni „ 12.—

Izvolite poslati po vzorci!

Barhenta flanele - modnega blaga

platna, damasta, kanafasa itd., novih, katere pošilja franko slavno znana izvoz. trdka

V. J. Havliček in brat, Poděbrady (kralj. Češko). 2114 14

1 zavoje 40 metrov raznih ostankov perilnega blaga, letnega in zimskega, pošiljam za 18 K franko po povzetju.

Dobro izurjenega, spretnega

strugarskega pomočnika

sprejme takoj v stalno službo **Fran Švigelj**, tov. stolov **Breg**, p. **Borovnica**. Plača po dogovoru. 2887 4

Proti katarom

sopilnih organ v, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je

38 12 II.

MATTONLEY GIESSHÜBLER

alkalična kiselina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v takeh slučajih posebno dobro obnese.

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**, želez. postaja, zdravilno kopališče pri **Karlovi varih**. Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassniku** - Ljubljana. 114 52-46

Puške!

Lancaster od K 26-**, Flobert-puške** od K 8-50, **pištole** od K 2-**, samokresi** od K 5-**.**

:: Popravila ceno. - Ilustrovani ceniki franko. ::

F. DUŠEK v Opočno št. 77 1631 Češko. 21

Trgovska trdka

Vekoslav Leitner, Varaždin

Hrvatsko

veletrgovina z železom

priporoča svoje bogato zalogo železa, lepa, zrebljev, osij, posode, ključavničarskih potreščin, raznega orodja kakor tudi vseh v to stroko spadajočih predmetov. Solidna 3021 postrežba, cene zmerne. 3-2

? Imate li doraslo ? hčerko ?

Naročite ji najcenejše in najlepše tkano blago lastnih tovarn. izdelkov: barhenta, flanele, damasta, gradla, kanafasa, najmodernejšega blaga za damsko kostume, itd., vse po najnižjih cenah lastnega tovarniškega izdelka pri trdki

František Mejdr, strojna tkalnica in razposiljalnica v **Usti na Orlici**, Hutvald št. 38, Češko.

2540 2-1

! Naredite ji veselje in kupite ji opremo !

Podjetje betonskih stavb!

Brata Seravalli & Pontello

Ljubljana, Slomškove ulice št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz 3060 mavca za stene in stropne. - Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke. 52-2

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastop. svodov patent „Thru!“.

Prva kranjska tovarna za izdelovanje različnih vóz

z električnim obratom in parno močjo 3063 priporoča svojo bogato zalogo. 3-2

Naročila in popravila se izvršujejo točno po primerno nizki ceni.

Lastnik **Peter Keršič**, Spodnja Šiška - Ljubljana.

Naznanilo

zmanjševalne dražbe

za popravo župnišča v Sodražici, ki bo dne

10. decembra 1908

v tamošnjem župnišču.

Skupni stroški so proračunjeni na **8310 K**. Načrt, proračun in stavbeni pogoji so razpoloženi v župnišču od 29. novembra do 10. decembra t. l.

Pismene ponudbe se sprejemajo do 12. ure istega dne. Priložiti jim je 10 odstotkov varščine. Ob 2. uri popoldne se po odprtju došli pismenih ponudb lahko vrši ustmena zmanjševalna dražba.

Sodražica, 24. novembra 1908.

3097 2-1 Stavbeni odbor.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici si usojam najljubše javiti, da **sem prevzela v sredo**, t. j. dne 25. t. m., povsem novo urejeno in z najboljšim, najmodernejšim blagom preskrbljeno

3000 4-2

trgovino s čevlji

na voglu Zidovskih ulic poleg urarja Krapeša

Uverjena sem, da bom, opirajoč se na osemletno prakso v **Mödlinški čevljarni** v Stritarjevih ulicah, mogla povsem in vselej zadovoljiti svoje velečenjene odjemalce ter postreči vsikdar z najboljšim blagom po najnižjih cenah.

Za obilen obisk svoje nove trgovine se priporočam kar najtopleje in bilježim z velespoštovanjem

Josipina Herischeva.

Slovenska trgovina!

Katinka Widmayer pri „solncu“ za vodo v mestni palači.

Priporočam slavnemu občinstvu veliko zalogo ravno došlih damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluze, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke.

Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih vencev s trakovi. - Verzanje cvetlic točno po naročilu. - Za kupčevalce na debelo najnižje ceno. 2652-9

Niz cekene!

Optični zavod

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 26

priporoča svojo dobro urejeno zalogo raznih očal, dioptrijev, daljnogledov, toplomerjev, zrakomerjev itd. Očala in dioptrije se napravijo natančno po zdravniškem receptu. Popravila točno in ceno.

Velika zaloga pravih švicarskih žepnih in stenskih ur, zlatnine in srebrnine.

Nikel ure od gl. 1.90 do 10.-
Srebrne ure . . . 3.00 do 40.-
Zlate . . . 12.- do 150.-

Zahtevajte moj novi cenik, ki ga pošljem brezplačno.

Zahtevajte brezplačno dopisilistev mojega kataloga

cenika z nad 1000 slikami. - Jamstvo več let. Vsako nepopolno blago se vsame nazaj za popolni snesek.

Slika 1/4, nav. velikosti.

St. 365 srebrna dam. akaremont. gl. 8-50

St. 322 srebrna moška remont. 8-50

St. 337 srebrna s sidro 15 kamnov 8.-
dvojni plašč 6-50

St. 341, srebrna s sidro dvojni plašč 15 kamnov, posebno močna 7-8-50

Anton Kliffmann,

največja tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine. Levos v vsa dežela. **Maribor L5, stajerske.**

Najnovejše slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni

in plošče vseh sistemov in mark

Neprekosni glede glasu in reprodukcije. - Prva specialna uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.

Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3- višje. Izbori rodlin-kli aparati od K 30- višje. Pokaže se zastoj, ne da bi se slišlo k napupu. Zamenja vseh plošč uveljavljenejša. Lastna popravilna ca. - Pošilja se vsak dan na deželo. Prospekti zastoj.

VINO

1647 20

Izvrstno, iz vinskih gor, slavnih izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je naprodaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: »**Kmečka gospodarska združba v Medoših (Korte)**« pošta **Pirano - železniš. postaja Portorose (Istra)**. Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Lepa, zelo mirna 3096 (2-2)

mesečna soba

s posebnim vhomom se solidnemu stalnemu gospodu (Civil)

... takoj odda. ...

Resljeva cesta št. 9.

II. nadstr. na levo.

Najnovejši stekleni nakit za božič. drevesce

12 kos. sort. pisanih in srebr. steklen. kroglic in sadežev skrbno zaviti v kartonu, po velikosti in izvršitvi K - 40, - 50, - 60, - 70, - 80, 1-1, 1-30, 2-1, - 6 kos. v kart. v večji izvršitvi K - 60, - 80, - 90. Zbirka 24 kos. za K - 80, 1-1, 1-20, - 30 kos. za K 1-35, 1-60, 2-1, 48 k. K 2-10, 2-50, 2-60, 3 kos. stekl. balončk. K - 50, angelj za božično drevesce K - 40, - 50, - 60, - 1. Lametta, angel. lasec, srebr. a i zlati, kuv. K - 06; žica za orhe 100 kosov K - 20. Svečice 24 kosov v kartonu K - 50, - 60; večje 15 kosov v kartonu K - 58, - 75. držajci za sveče, tucat K - 50. - Razpoložila proti naprej vposlanim denarjem, naročila čez 2 kroni po povzetju

C. in kr. dvorni založnik Hanns Konrad razposilja: **Inica v Mostu 1879.** 7-1

Ilustriran glavni katalog na zaht. vsakomur zastoj in franko

OSREDNJA BANKA ČESKIH HRANILNIC

Podružnica: **DUNAJ, L. Wipplingerstr. 22.** (Ustredni banka českyoh spořitelon)

Vloge na knjižice in račun 4 % in 4 1/2 %.

Kupovanje in prodaja vredn. papirjev. Uprava in duvalna zaloga brezplačno.

Posejila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4 1/2 % in 1/2 %, upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4 %, bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavnice.

Del. kap. 7,000,000.-

Telegrami: „Sporobanka“.

Depoziranje kavnij in vadij raznih vrst.

Ekonomi menije same denarnih zavodov.

Bankovne informacije in svete brezplačno.

Za kron 36.—

dobi se:
zimska sukna | posamezne hlače
suknena obleka | modni telovnik
pelerina zastonj.

Za odjemalce na debelo
čam dolge pelerine, zimske jopice
in klobuke z velikim popustom.

Angleško skladišče oblek,

O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg štev. 5.

PREPRIČAJTE SE
da dobite najcenejše in najboljše
blago samo pri trvdki

2013 1

František Mejd
Ustje n. Orl. (Češko.)
Hutvaid 10.

barhenti,
damaski,
gradli, kana-
asi, kretoni, cefiri
itd, vse po najnižjih
cenah lastne tovarne,
in zahtevajte povsod

NOVO PLATNO

z narodnim kolkom.
Kos 23 m za K 16 franko.

Babica ANA TRTNIK

roj. Kapele

ki je bila tekom dvanaest let v službi kot šolska babica pod vodstvom
gospoda prof. pl. dr. Valente, naznanja, da stanuje sedaj

na Poljanski cesti štev. 9

in se priporoča volec. rodbinam, zagotavljajoč vsikdar najskrbnejšo postrežbo.

Vino za butelje

iz posušenega grozdja najfinejših vrst, kakor: muškat,
maraskin, posip, brajda, ružica, kobilara
izvanredno dobro, čisto naravno

— prodaja po 80 h (40 novčičev) liter —

Uprava biskupskih dobara: Kanajt, p. Punat, otok Krk, (Veglia)

2947 16—6

Petar Galzigna, upravitelj.

Posoda za naročeno vino naj se pošlje na spediterja G. Campacoi,
Rijeka, kateri jo bo naprej poslal po parobrodu.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077—2

trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

LJUBLJANA, Turjaški trg štev. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in
jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji,
modroci na zmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

2823 52—5

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komadov razprodanih.
Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovo-
ljena ali pa denar nazaj. Glavni cenik s
3000 slikami dobi na željo vsakdo za-
stoj in poštne prosto.

Št. 300 1/4, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 24/12 cm
K 4 80. — Št. 657 1/4, 10
tipk, 1 reg., 28 glasov,
vel. 30/15 cm K 5 20. —
Št. 656 3/4, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 30/15 cm
K 5 40. — Št. 305 3/4, 10
tipk, 2 reg., 50 glas., vel.
24/12 cm K 6 20. — Št.
663 1/4, 10 tipk, 2 reg., 50 glas., vel. 31/15 cm
K 8.—

Šola za samouk k vsaki harmoniki zastoj.
Pošilja proti povzetju c. kr. dvorni založnik

Hans Konrad,

razpošiljalnica glasbil v Brūxu
2720 št. 1010. (Češko.) 15—14

Najlepši in najcenejši

novoletni reklamni koledarji

z okusnim tiskom firme
se dobe pri

Ivanu Bonaču

v Ljubljani.

Vzorce dopošljem na željo
: brezplačno na ogled :
Oddajo se po skrajni ceni
3107 tudi sami bloki! 5—2

Domača tvrdka!

Luka Vilhar

Ljubljana, Kopitarjeve ul. 4

tik novega poslojja Katol. tiskarne

izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na
vasko kot: žepne, stenske ter ure budilke,
vrstne ure, zlate, srebrne in nikelnaste ure, dalje
veržice, prstone ter različno zlatino in sre-
brnino. 2824 52 1
Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju,
Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljih
pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki iz-
virajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst.
Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in
dado kvantitativno nedosegljiv pridelek, kar
je zlasti za gospode pekavske mojstre ne-
preocenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trno-
vem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku,
Bolcanu, Inomestu, Tridentu, Zadru,
Spljetu, Ercogovnu, Kotoru, Sarajevu.
Brzojavi: Valjični mlin, Kranj.

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Delniška glavica -
- K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na drž. srečke 1. 1864., cele po K 22.—
polovice „ „ 12.— k 1/12 gl. dobiček K 300.000
sprejema vloge na knjižice in 1/2 %
na tekoči račun po čistih

Podružnice Spljet, Celovec

- in Trst -
- Rezervni fond -
- K 300.000. -

Modna trgovina PAVEL MAGDIČ, Ljubljana, Prešernove ulice šte. 7

Svilnato blago, baržuni, pliši in tenčice.
Čipkasto blago, pajčolani, čipkasti ovratniki, čipke, vložki, svilnate vezene.
Jabots, Fichus, damski ovratniki in kravate.
Svilnati in baržunasti trakovi.
Posamenterija, porte, žnore; resice, kreplice žnore za tapetnike.
Krepi in flori za zalovanje.
Zlate in srebrne resice, čipke in žnore.
Šerpe iz svile čipk in volne.
Nogavice za dame, dekleta in otroke.
Jopice, hlačke, otročje perilo in odeje za vozičke.

Oprava za novorojence, posteljne podloge iz kavčuka.
Sukanec za šivanje, pletenje in vezenje.
Gumbi in različne igle.
Različne podloge in potrebščine za krojače in šivilje.
Idrijske čipke, vezene čipke in vložki.
Pajčolani za neveste, mirtovi venc.
Damsko perilo, spodnja krila, predpasniki in kopalne obleke.
Modrci in potrebščine za modrce.
Glave-rokavice in rokavice za uniformiranje pletene, letne in zimске rokavice.
Kopalno perilo, dišave, milo in ustna voda.
Krtace za obleko, glavo in zobe.

3057 10-3

Srajce za gospode in dečke, spodnje hlače, ovratniki, zapestnice, naprsniki in žepne rute.
Pravo Jagrovo normalno perilo, tricotsrajce, jopice in hlače.
Mrežaste in potne jopice, srajce, čipke in šport-pasovi.
Nogavice, naramnice, odeje in b'azine za potovanje.
Kravate, gumbi za manšete.
Za lovec: telovniki, nogavice, rokavice, dokolenice.
Ogrevalci za kolena, meče, prsi, hrbet, trebuh in glavo.
Nahrbtniki, ovratniki, robci.
Narodni trakovi in zastave, narodne čepice, torbice in drugi domači narodni izdelki itd.

Največja svetlolikalnica in pralnica na Kranjskem

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 8

Je sedaj opremljena z 12 električnimi motorji in zračno sušilnico, da se perilo v najkrajšem času opere, posuši in zlika.

Cene so znižane in nižje kot drugod.

Po tej napravi se perilo ne le varuje, marveč tudi res čisto opere in napravi kot novo. — Z dežele poslano perilo se vrne v štirih dneh oprano in zlikano.

Za številni obisk se priporoča velespoštovanjem

2239 23

A. ŠARC

Morebitne reklamacije naj se naznanijo naravnost meni.

Ure! Milko Krapeš Gramofoni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg šte. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebrnih, tula, nikel, žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlate verižice, prstane, uhane, bisere z dragulji. Srebrno in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo.

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštine prosto.

Izdelane postelje

Iz rdečega postelnega inleta. Prav dobro napolnjene. Pernica ali blazina 180 cm dolga, 116 cm široka K 10-12-15-18-21-24-27-30-33-36-39-42-45-48-51-54-57-60. 2 metra dolga, 140 cm široka K 14-16-18-20-22-24-26-28-30-32-34-36-38-40-42-44-46-48-50. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok K 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60. Izdelujem tudi po kakršnikoli drugi meri. Tridežni modrci iz žime za eno posteljo K 27-30-33-36-39-42-45-48-51-54-57-60. Prosto po povzetju od K 10- naprej. — Zamenja ali nazaj se vzame proti povrnitvi poštinskih stroškov.

BENEDIKT SACHSEL, Lobes 910 pri Plznu, Češko.

Kdor

hoče sebe ali svoje otroke obvarovati

kašlja

hrupavosti, katar, zaslezenja katar v grlu oslovskega in dušičnega kašlja, naj si omisli zdravniško preizkušenih in priporočenih

Kaiserjevih karamel za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijčno potrjenih spričeval o dobri kakovosti. Zvoji 20 in 40 vin, školjica 80 vin, dobivajo se: v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek; Ubald pl. Trnovsky, Jos. Mayer, G. Piccoli, pri „Kroni“ A. Bohlne, vogal Rimske in Bleiweisove ceste; Ivan Gjurčić v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pirc, Idrija, H. Brili, Litija, E. Burdich, Šk. Loka, Hugon Roblek, Tržič, Karol Andrijašič v Novem mestu, Karol Savnik v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku.

3017 24-1

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Hidraulične vidre in sesalke

Josip Weibl

J. Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žilno omrežje na stroj, obhajilne mize, ograje na mirodvoru obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteta: valjčni zastori in solnčne plahte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi operanimi brez vijakov.

3050 52-2

595 77

A. Hunc,

Ljubljana, Dvorni trg št. 3

priporoča velikansko izber zimskih sukenj, kožuhov (kratkih in dolgih), modnih oblek, pelerin in dr., za gospode in dečke.

Strogo solidna, strokovnjaška postrežba.

Odpremno in komisij. društvo „BALKAN“ v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Telefon št. 21-60. Brzjav: Balkansped.

Žiro račun pri Jadranski banki v Trstu,

sprejema

v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjeme pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljneje. Otvarja carinske kredite, zaoarini blago in daje predjeme na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljkatve na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj.

VZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

Kongresni trg 19 — registrovana zadruga z omejenim poroštvom — Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure

po 4 ³/₄ 0

to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo.

Rentni davek plača hranilnica sama. — Najsigurnejša prilika za štedenje!

Kanonik A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik J. Sušnik l. r., podpredsednik.